

VENDIM
Nr. 919, datë 29.12.2014

PËR MIRATIMIN E DISPOZITAVE ZBATUESE TË LIGJIT NR. 102/2014, DATË 31.7.2014,
“KODI DOGANOR I REPUBLIKËS SË SHQIPËRISË”¹

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të neneve 9, 10, 40 deri 42, 47, 119, pika 7, 149, 150 deri 152, 153, pikat 1, 2 e 3, 154, 161 deri 168, 169, 174, 175, 176, 177, 184 e 188, të ligjit nr. 102/2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, me propozimin e ministrit të Financave, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

TITULLI I
DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

KREU 1
QËLLIMI DHE PËRKUFIZIME

Neni 1
Qëllimi

Ky vendim ka për qëllim miratimin e dispozitave, të cilat, në përputhje me ligjin nr. 102/2014, datë 31.7.2014, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, në vijim “Kodi”, përcaktojnë dhe rregullojnë çështje që kanë të bëjnë me orarin e funksionimit, kompetencat e autoriteteve doganore, operatorët ekonomikë të autorizuar, thjeshtësimet doganore, përjashtimet nga detyrimet e importit dhe kontrollit e analizës së riskut.

Neni 2
Përkufizime

1. Termat e përdorur në këtë vendim kanë të njëjtin kuptim me termat e përdorur në nenin 6, të Kodit.
2. Termat e përdorur në këtë vendim, të tjerë nga ato të përcaktuar në pikën 1, kanë këto kuptime:
 - a) “Aplikues”, një person i cili aplikon pranë autoriteteve doganore për një vendim.
 - b) “Aftësi paguese”, një gjendje të mirë financiare e cila është e mjaftueshme për të plotësuar detyrimet e aplikuesit, për sa u përket karakteristikave të llojit të aktivitetit të operatorit të interesuar.
 - c) “OEA”, një operator ekonomik të autorizuar sipas përcaktimeve të nenit 40, të Kodit.
 - ç) “OEAD”, një operator ekonomik të autorizuar për thjeshtësime doganore sipas përcaktimeve të shkronjës “a”, të pikës 2, të nenit 40, të Kodit.
 - d) “OEAS”, një operator ekonomik të autorizuar për sigurinë dhe mbrojtjen sipas përcaktimeve të shkronjës “b”, të pikës 2, të nenit 40, të Kodit.
 - dh) “OEAP”, një operator ekonomik të autorizuar për thjeshtësime doganore dhe për sigurinë dhe mbrojtjen;
 - e) “Certifikatë OEAD”, certifikata që lëshohet në formatin e një certifikate OEA për thjeshtësime doganore.
 - ë) “Certifikata OEAS”, certifikata që lëshohet në formatin e një certifikate OEA për sigurinë dhe mbrojtjen;
 - f) “Certifikata OEAP”, certifikata që lëshohet në formatin e një certifikate OEA për thjeshtësime doganore/sigurinë dhe mbrojtjen;
 - g) “Mbajtës i vendimit”, një person ndaj të cilit aplikohen efektet ligjore të një vendimi.
3. Termat e përdorur në këtë vendim, të tjerë nga ato të përcaktuar në pikat 1 dhe 2 kanë të njëjtin kuptim me termat e përdorur në vendimin nr. 205, datë 13.4.1999, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Kodi Doganor të Republikës së Shqipërisë”.

KREU 2
ORARI I FUNKSIONIMIT TË ADMINISTRATËS DOGANORE, SEKUESTRIMI I SKEDARËVE
KOMPJUTERIKË, I REGJISTRAVE ETJ., BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Seksioni 1
Orari i funksionimit

¹ Rregullorja e Komisioni Nr. 2454/93 e 2 Korrikut 1993 “Për miratimin e dispozitave zbatuese të Rregullores Nr. 2913/92 “Kodi Doganor i Komunitetit”. Celex Nr. 31993R2454; Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian Seria L, Nr. 253, datë. 11.10.1993, faqe 1-766;(e përditësuar), përafrim i pjesshëm; Rregullorja e Këshillit nr. 1186/2009 e datës 16 nëntor 2009 “Për ngritjen e një sistemi të Komunitetit për përjashtimet nga detyrimet doganore”; Celex Nr. [32009R1186](#); Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian Seria L, Nr. 324, datë. 10.12.2009, faqe 23 – 57, përafrim i pjesshëm; Direktiva 2007/74 / EC e datës 20 dhjetor 2007 “Mbi përjashtimin nga tatimi mbi vlerën e shtuar dhe detyrimin e akcizës të mallrave të importuara nga personat që udhëtojnë nga vendet e treta”. Celex Nr. [32007L0074](#); Fletorja Zyrtare e Bashkimit Evropian Seria L, Nr. 346, datë. 29.12.2007, faqe 6 – 12, përafrim i pjesshëm;

Orari i funksionimit të zyrave doganore

1. Për qëllime të nenit 9, të Kodit dhe pa cenuar dispozitat në fuqi për orarin ditor të punës të administratës publike, në parim, zyrat doganore, kufitare, tokësore e ujore dhe në aeroporte ofrojnë shërbim për të gjitha ditët, duke përfshirë edhe ditët e festave gjatë gjithë harkut kohor 24-orësh, përmes kryerjes të të gjitha kontrolleve dhe formaliteteve të parashikuara nga Kodi.

2. Orari i punës së zyrave të administratës doganore është nga ora 8 deri në orën 18 për ditët nga e hëna deri të premten, duke përjashtuar ditët e festave.

3. Për mbulimin e shërbimeve doganore, duke marrë në konsideratë llojin e trafikut/transportit të mallrave, regjimet doganore nën të cilat vendosen mallrat dhe me qëllim që të mos pengohet dhe të mos vështirësohet trafiku ndërkombëtar i mallrave, drejtori i përgjithshëm mund të caktojë turne pune ose të autorizojë kryerjen e punës nga personeli jashtë orarit normal ditor përmes orëve shtesë.

4. Drejtori i përgjithshëm në bashkëpunim me administratat homologe mund të vendosë një orar pune të ndryshëm ose mund të shkurtojë orarin e mbajtjes hapur të zyrave doganore kur e kërkojnë nevojat e punës.

Seksioni 2

Sekuestrimi, kontrolli dhe analizimi i dokumentacionit dhe i pajisjeve elektronike, konfidencialiteti

Neni 4

Sekuestrimi i skedarëve kompjuterikë, regjistrave, dokumentacionit tjetër të nevojshëm, tregtar apo fiskal

1. Për qëllime të pikës 7, të nenit 10, të Kodit, autoritetet doganore, në rastet e dyshimeve të arsyeshme për tentativë ose për kryerjen e ndonjë prej shkeljeve të parashikuara nga Kodi, mund të sekuestrojnë dokumente, skedarë kompjuterikë ose regjistrat përkatës, kompjuter, si dhe çdo dokumentacion tjetër të nevojshëm tregtar apo fiskal (sende/materiale) të ndodhura në ambientet e operatorëve ekonomikë.

2. Autoritetet doganore, për qëllimin e sekuestritimit, duhet të mbajnë një procesverbal në tri kopje, në të cilin shënohen të gjitha sendet/materialet të cilat po sekuestrohen dhe arsyeja se përse po bëhet ky sekuestrim. Procesverbali duhet të nënshkruhet nga punonjësit doganorë, të cilët po kryejnë sekuestrimin dhe nga operatori ekonomik ose përfaqësuesi i tij. Një kopje e këtij procesverbali i dorëzohet operatorit ekonomik ose përfaqësuesit të tij. Dy kopjet e tjera administrohen nga autoritetet doganore.

3. Nëse është e mundur, dokumentet origjinale fotokopjohen dhe kopja e vulosur me vulën e doganës i lihet në administrim operatorit ekonomik. Kjo procedurë duhet të përshkruhet edhe në procesverbal.

4. Në mënyrë që të ruhet “integriteti” i tyre, sendet/materialet e sipërpërmendura duhet të trajtohen me kujdes duke u vendosur nga punonjësit doganorë që i sekuestrojnë në një dosje ose kuti mbajtëse etj., në të cilën duhet të shënohen qartë:

- a) emri i plotë i operatorit ekonomik të cilit i sekuestrohen sendet/materialet;
- b) emri dhe mbiemri i punonjësve që kanë bërë sekuestrimin;
- c) data dhe vendi i saktë ku u sekuestrua sendi/materiali;
- ç) përshkrimi i përgjithshëm i sendit/materialit të sekuestruar.

5. Dosjet ose kutitë mbajtëse duhet të dërgohen në zyrën doganore mbikëqyrëse, në të cilën punonjësi i autorizuar i inventarizon këto sende/materiale. Para se të transportohet dosja ose kutia, duhet të vuloset me shirita ngjites ose të plumboset për të shmangur heqjen e sendeve/materialeve të sekuestruara. Sendet/materialet e sekuestruara në vende të ndryshme nuk duhet të vendosen në të njëjtën qese ose kuti.

6. Kur transportohen dhe ruhen sendet/materialet e sekuestruara duhet të tregohet kujdesi i duhur, sipas llojit të tyre, për të shmangur faktorët mjedisorë, si: të nxehtin, të ftohtin dhe lagështirën, të cilat mund të kenë ndikim tek ato.

7. Kompjuterët ose pajisje të tjera elektronike mund të ndryshohen, të fshihen ose të shkatërrohen lehtësisht dhe për sekuestrimin dhe marrjen e tyre duhet të sigurohet që të mos ndryshojë gjendja e pajisjeve elektronike. Kjo do të thotë që nuk duhet të fiket një kompjuter që gjendet në punë dhe që nuk duhet të ndizet një kompjuter ose pajisje elektronike që gjendet e fikur.

8. Përveç mbledhjes së informacionit të përgjithshëm nga personat që janë në vendin që kontrollohet, punonjësit doganorë duhet të përpiqen të marrin edhe informacion specifik mbi sistemet kompjuterike, duke përfshirë:

- a) emrat e të gjithë përdoruesve të kompjuterëve dhe të pajisjeve;
- b) emrat hyrës dhe fjalëkalimet për përdoruesit e kompjuterit dhe të internetit;
- c) emrat hyrës dhe fjalëkalimet e postës elektronike dhe llogarive në internet;
- ç) qëllimin e përdorimit të kompjuterëve dhe të pajisjeve;
- dh) ekzistencën e serverave ose serverave në distancë;
- d) të gjitha fjalëkalimet;
- e) aplikime automatike që janë në përdorim;

- e) llojet e aksesit në internet;
- f) ofruesin e shërbimit të internetit;
- g) mjetet e ruajtjes së informacionit elektronik që mund të ndodhen diku tjetër;
- gj) dokumentet e programeve kompjuterike të instaluara;
- h) masat e sigurisë që zbatohen për pajisjet;
- i) kufizimet për aksesin ndaj të dhënave;
- j) të gjitha pajisjet ose programet kompjuterike të instaluara që mund të shkatërrojnë informacionin.

9. Për të parandaluar ndryshimin që mund t'u ndodhë dokumenteve digjitale gjatë marrjes së tyre, punonjësi doganor, së pari duhet:

- a) të dokumentojë çdo veprimtari në kompjuter, përbërësit e tij ose në pajisje;
- b) të konfirmojë nëse kompjuteri është i ndezur apo jo.

10. Rekomandohet heqja e menjëhershme e energjisë/burimit të ushqimit kur:

a) informacioni në ekran tregon se po fshihen të dhëna ose se mbi të dhënat e vjetra po shkruhen të dhëna të tjera;

b) ka arsye për të besuar se në pajisjet e ruajtjes së të dhënave të kompjuterit po kryhet një proces shkatërrues.

11. Heqja e kabllot së ushqimit nga kompjuteri do të ruajë informacionin e përdoruesit të fundit dhe, në kohën kur ai ka pasur akses, dokumentet e përdorura së fundi, si dhe informacione të tjera të vlefshme.

12. Në situatat e mëposhtme nuk rekomandohet heqja e menjëhershme e kabllot së ushqimit:

- a) Kur në ekran janë shfaqur të dhëna që duket se kanë vlerë si dokumente;
- b) Kur ka të dhëna se janë aktive ose në përdorim:

i) dhoma *chat-room*;

ii) dokumente të hapura;

iii) pajisje të lëvizshme të ruajtjes të të dhënave;

iv) programe të mesazheve të çastit;

v) dokumente financiare;

vi) kodimi i të dhënave;

vii) veprimtari haptazi të paligjshme.

13. Nëse kompjuteri është i fikur: Për kompjuter tavoline, tover dhe minikompjuterë duhet të ndiqen hapat e mëposhtëm:

a) Dokumentohen dhe etiketohen të gjithë kabllot dhe pajisjet e tjera të lidhura në kompjuter, si dhe hyrja përkatëse që zë në kompjuter secili kordon, kabllot, telat përcjellës apo USB-të;

b) Hiqen dhe ruhen kordoni elektrik nga pas kompjuterit dhe nga ushqyesi në mur ose nga zgjatuesi apo bateria;

c) Shkëputen dhe ruhen kabllot, telat përcjellës dhe USB-të nga kompjuteri dhe dokumentohet aparati apo pajisja e lidhur nëpërmjet tyre;

ç) Mbyllet me shirit ngjitës vendi ku vendoset disketa, nëse ka një të tillë;

d) Sigurohet që vendi i CD/DVD-së të jetë i mbyllur, të kontrollohet nëse është bosh, ka disk apo nuk është kontrolluar dhe mbyllet me shirit ngjitës, në mënyrë që të mos hapet;

dh) Sigurohet me shirit ngjitës çelësi i ndezjes/fikjes;

e) Regjistrohen marka, modeli, numrat serialë dhe çdo shenjë apo identifikim të vendosur nga përdoruesi;

ë) Inventarizohen kompjuteri dhe të gjithë kordonët, kabllot, telat përcjellës dhe përbërësit.

14. Gjatë transportimit të provave digjitale punonjësi duhet:

a) të mbajë provat digjitale larg fushave magnetike, si ato të prodhuara nga transmetuesit e radios, magnetet e altoparlantëve dhe dritat e emergjencës, të fiksuara me magnet; rreziqe të tjera të mundshme që punonjësi duhet të ketë parasysh janë ngrohësit e sedileve dhe pajisje apo materiale të tjera që mund të prodhojnë elektricitet statik;

b) të shmangë mbajtjen e provave digjitale në makinë për periudha të gjata kohe, sepse të nxehtë, të ftohtë dhe lagështira mund të dëmtojnë ose të shkatërrojnë provat digjitale;

c) të kujdeset që kompjuterët dhe pajisjet digjitale të paketohen dhe të sigurohen gjatë transportimit për të parandaluar dëmtimin nga tronditjet dhe dridhjet;

ç) të dokumentojë transportimin e provave digjitale dhe të mos shkëpusë zinxhirin e ruajtjes së tyre.

15. Gjatë magazinimit të provave digjitale, punonjësit doganorë duhet:

a) të sigurohen që provat inventarizohen, në përputhje me rregullat e administratës doganore;

b) të sigurohen që provat ruhen në një mjedis të sigurt, me kushte të kontrolluara dhe që nuk preket nga temperatura apo lagështia ekstreme;

c) të sigurohen se provat nuk ekspozohen ndaj fushave magnetike, lagështirës, pluhurit, dridhjeve ose ndonjë faktori që mund t'i dëmtojë ose t'i shkatërrojë.

1. Pas sekuestrimit, çdo kontroll apo verifikim i dokumenteve duhet të kryhet, në mënyrë që të shmangët humbja ose përzierja e tyre me të tjera dokumente. Nëse është e nevojshme që të hiqet shiriti vulosës për të lejuar kontrollin, duhet që qesja ose kutia të ri vuloset pas shqyrtimit, si dhe të dokumentohet se cili punonjës verifikoi apo kontrolloi dokumentet.

2. Dokumentet origjinale fotokopjohen ose skanohen dhe në të ardhmen punohet vetëm me kopjet.

Neni 6

Kontrolli dhe analiza e pajisjeve dhe dokumenteve elektronike/digjitale

1. Pajisjet dhe dokumentet elektronike duhet të ruhen me kujdes për të shmangur pretendimet se ato janë manipuluar dhe, për këtë qëllim, ato duhet të analizohen vetëm nga persona të trajnuar në mënyrë të posaçme.

2. Punonjësit e përfshirë në analiza dhe kontroll duhet të tregohen të kujdesshëm pasi të dhënat kompjuterike dhe provat e tjera digjitale janë delikate, prandaj punonjësit e patrajnuar dhe pa aftësitë e nevojshme nuk duhet të këqyrin përmbajtjen e tyre ose të përpiqen të rikuperojnë informacion. I vetmi veprim që ata mund të kryejnë është të regjistrojnë atë çka është e dukshme në ekran.

Seksioni 3

Kthimi i sendeve

Neni 7

Kthimi i sendeve të sekuestruara dhe konfidencialiteti

1. Autoritetet doganore, në përfundim të analizës/ekspertizës që i bëjnë dokumentecionit dhe ose pajisjeve, mjeteve të sekuestruara, i përfshijnë rezultatet në raportin përfundimtar të kontrollit, në funksion të të cilit u krye sekuestrimi, dhe sendet/materialet e sekuestruara i dorëzohen përfaqësuesit të operatorit ekonomik me procesverbal.

2. Të gjitha të dhënat e mbledhura nga autoritetet doganore si rezultat i analizave të sipërpërmendura janë konfidenciale. Çdo punonjës i administratës doganore, që ka akses në këto të dhëna, që është njohur me këto të dhëna gjatë dhe për shkak të kryerjes së detyrave të tij funksionale apo për çfarëdo arsye tjetër, është i detyruar të ruajë konfidencialitetin e tyre përkundrejt çdo personi të tretë.

3. Nëse dokumentecioni dhe/ose pajisjet, mjetet e sekuestruara (sende/materiale) lidhen me një vepër penale dhe mundet të shërbejnë si prova, ato, së bashku me dosjen përkatëse, u dërgohen autoriteteve kompetente proceduese.

KREU 3

BASHKËPUNIMI NDËRINSTITUCIONAL

Seksioni 1

Koordinimi, shkëmbimi i informacionit

Neni 8

Koordinimi i procedurave të kontrollit

1. Për qëllime të nenit 10 të Kodit, për të siguruar respektimin e dispozitave ligjore dhe nënligjore, zbatimi i të cilave u është ngarkuar autoriteteve të tjera kompetente, punonjësit e administratës doganore, në bashkëpunim me këto autoritete, mund të kryejnë kontrolle të përbashkëta periodike duke ndërmarrë masat e nevojshme administrative dhe organizative.

2. Rregullat e bashkëpunimit për zbatimin korrekt të dispozitave në lidhje me kontrollet e përbashkëta do të përcaktohen në bazë të marrëveshjeve të përbashkëta ndërinstitucionale.

Neni 9

Shkëmbimi i informacionit

1. Për qëllime të shkronjës “b”, të pikës 11, të nenit 10, të Kodit, për zbatimin korrekt të legjislacionit doganor në fuqi, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mbledh informacion duke ia kërkuar këtë shoqërive tregtare, institucioneve të kreditimit, administratës postare ose çdo organizmi publik e privat.

2. Shoqëritë tregtare, institucionet e kreditimit, administrata postare apo çdo organizëm publik e privat, në përputhje me legjislacionin në fuqi, vënë në dispozicion të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave informacionin dhe/ose dokumentacionin e kërkuara rast pas rasti sipas kërkesës në formën e kërkuar prej saj. Ky informacion, në rast se kërkohet i tillë, mund të jepet edhe në formën e aksesit në raporte të gatshme informatike periodike. Rregullat e aksesit do të përcaktohen në bazë të marrëveshjeve të përbashkëta.

3. Shkëmbimi i të dhënave të përmendura në pikën 1, të këtij neni, kryhet për arsye verifikimi dhe hetimi në lidhje me import-eksportin e mallrave, për arsye të verifikimeve të deklarimeve dhe informacioneve të dhëna

lidhur me regjimet e posaçme, operacionet e privileguara ose për arsye të verifikimeve të deklarimeve dhe informacioneve të dhëna nga vetë operatorët ekonomikë për të përfutur thjeshtësi dhe lehtësi doganore.

4. Të dhënat e shkëmbyera sipas këtij neni janë konfidenciale dhe trajtohen si të tilla.

Neni 10

Aksesi në bazën e të dhënave të administratave të tjera

1. Për qëllime të shkronjës “dh”, të pikës 11, të nenit 10, të Kodit, dhe në përputhje me legjislacionin në fuqi, autoritetet doganore autorizohen të kenë akses në bazat e të dhënave të administratave të tjera, përkatësisht:

- a) në bazën e të dhënave të personave që hyjnë dhe dalin në/dhe nga territori i Republikës së Shqipërisë;
- b) në bazën e të dhënave të deklarimit të kapitaleve dhe llogarive bankare, për efekt hetimi;
- c) në bazën e të dhënave të precedentëve policorë;
- ç) në bazën e të dhënave të automjeteve të vjedhura.

2. Autoriteteve doganore u mundësohet akses në kohë reale në bazën e të dhënave, në raportet e krijuara paraprakisht apo përmes ndërveprimit të sistemeve si mënyrë komunikimi dhe shkëmbimi të dhënash, sipas nevojave të autoritetit doganor. Aksesit do të jetë vetëm në cilësinë e leximit dhe printimit pa pasur mundësi për të shtuar apo pakësuar të dhënat. Modalitetet teknike për mundësimin e aksesit përcaktohen në marrëveshjet e bashkëpunimit të lidhura për këtë qëllim.

3. Shkëmbimi i të dhënave sipas pikës 1, të këtij neni, kryhet për arsye verifikimi dhe hetimi në lidhje me import-eksportin e mallrave, për arsye të verifikimeve të deklarimeve dhe informacioneve të dhëna lidhur me regjimet e posaçme, operacionet e privileguara ose për arsye të verifikimeve të deklarimeve dhe informacioneve të dhëna nga vetë operatorët ekonomikë për të përfutur thjeshtësi dhe lehtësi doganore.

4. Të dhënat e shkëmbyera sipas këtij neni janë konfidenciale dhe trajtohen si të tilla.

TITULLI II

OPERATORËT EKONOMIKË TË AUTORIZUAR

KREU 1

PROCEDURA PËR DHËNIEN E CERTIFIKATAVE

Seksioni 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 11

Autorizimet OEA

1. Pa cenuar përdorimin e thjeshtësimeve, përveçse kur parashikohet ndryshe sipas rregullave doganore, autoritetet doganore, pas aplikimit të një operatori ekonomik dhe në përputhje me nenin 40, të Kodit, mund të lëshojnë autorizimet e mëposhtme operatorëve ekonomikë të autorizuar, këtej e tutje të përmendur si “Certifikata OEA”:

a) Autorizim OEA - thjeshtësime doganore atyre operatorëve ekonomikë që kërkojnë të përfitojnë nga thjeshtësimet e parashikuara sipas rregullave doganore dhe që plotësojnë kushtet e përcaktuara në nenet 17, 18 dhe 19, të këtij vendimi;

b) Autorizim OEA – sigurinë dhe mbrojtjen atyre operatorëve ekonomikë që kërkojnë të përfitojnë nga lehtësirat e kontroleve doganore në lidhje me sigurinë dhe mbrojtjen kur mallrat hyjnë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë ose kur mallrat largohen nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë dhe të cilët plotësojnë kushtet e përcaktuara në nenet 17 deri 21, të këtij vendimi;

c) Autorizim OEA – thjeshtësime doganore/sigurinë dhe mbrojtjen atyre operatorëve ekonomikë që kërkojnë të përfitojnë nga thjeshtësimet e përshkruara në shkronjën “a” dhe nga lehtësirat e përshkruara në shkronjën “b” dhe të cilët i plotësojnë kushtet e përcaktuara në nenet 17 deri 21, të këtij vendimi.

2. Autoritetet doganore duhet të marrin parasysh karakteristikat e veçanta të operatorëve ekonomikë, në mënyrë të veçantë të ndërmarrjeve të vogla dhe të mesme.

Neni 12

Përfitimet OEA

1. Nëse mbajtësi i një certifikate OEA i referuar në shkronjën “a” ose “c” të pikës 1 të nenit 11, aplikon për një ose më shumë prej autorizimeve të përmendura në nenet 58, 62, 66, 71 apo autorizime të tjera lidhur me thjeshtësi doganore sipas përcaktimeve të ligjit 8449 datë 27.01.1999, “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë” i ndryshuar dhe vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 205 datë 13.04.1999, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar, autoritetet doganore nuk do t’i rishqyrtojnë ato kushte të cilat janë shqyrtuar një herë kur është dhënë certifikata OEA.

2. Kur një deklaratë përmbledhëse është depozituar nga mbajtësi i një certifikate OEA i referuar në shkronjën “b” ose “c” të pikës 1 të nenit 11, zyra doganore kompetente si rezultat i analizës së riskut për sigurinë dhe mbrojtjen, mund, të njoftojë operatorin ekonomik të autorizuar që ngarkesa është përzgjedhur për kontroll të mëtejshëm fizik. Ky njoftim do të bëhet vetëm atëherë kur ai nuk rrezikon kontrollin që do të kryhet.

Zyra doganore kompetente megjithatë mund, të kryejë një kontroll fizik edhe atëherë kur një operator ekonomik i autorizuar nuk ka qenë i njoftuar, për përzgjedhjen e ngarkesës për kontroll të tillë. Kur mallrat dalin nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë zbatohen të njëjtat procedura sipas përcaktimeve të pikave 1 dhe 2.

3. Mbjtësit e një certifikate OEA sipas shkronjës “b” ose “c” të pikës 1 të nenit 11, që importojnë ose eksportojnë mallra mund të depozitojnë deklaratat përmbledhëse që përmbajnë kërkesat më të reduktuara të të dhënave të përcaktuara në nenin 110 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 205 datë 13.04.1999, “Për dispozitat zbatuese të ligjit 8449 datë 27.01.1999 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Transportuesit ose agentët doganorë të cilët janë mbajtës të një certifikate OEA sipas shkronjës “b” ose “c” të pikës 1 të nenit 11 dhe janë të përfshirë në importimin apo eksportimin e mallrave për llogari të mbajtësve të certifikatës OEA të përcaktuar në shkronjën “b” ose “c” të pikës 1 të nenit 11 mund të paraqesin gjithashtu deklarata përmbledhëse, që përmbajnë kërkesat më të reduktuara të të dhënave të përcaktuara në nenin 110 të vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 205, datë 13.04.1999, “Për dispozitat zbatuese të ligjit 8449 datë 27.01.1999 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, i ndryshuar.

Mbjtësve të një certifikate OEA që janë autorizuar të përdorin kërkesa të reduktuara të të dhënave mund t’u kërkohet të paraqesin elementë shtesë të të dhënave, për të siguruar funksionimin e duhur të sistemeve të përcaktuar në marrëveshjet ndërkombëtare me vendet e tjera në lidhje me njohjen reciproke të certifikatave OEA dhe masave në lidhje me sigurinë.

4. Mbjtësi i një certifikate OEA i nënshtrohet më pak kontrolleve fizike dhe dokumenteve sesa operatorët e tjerë ekonomik.

Autoritetet doganore mund të vendosin ndryshe nga sa u përcaktua në paragrafin e parë, në rastet e detyrimeve për kontrolle të përcaktuara dhe në respektim të ligjeve të tjera dhe kur vlerësojnë prezencën e ndonjë kërcënimi të veçantë.

Kur, pas analizave të riskut, një dërgesë e mbuluar nga një deklaram përmbledhës ose nga një deklaram doganor të depozituar nga një Operator Ekonomik i Autorizuar përzgjidhet për shqyrtim të mëtejshëm, autoriteti doganor kompetent, duhet të kryejë kontrollet e nevojshme me përparësi. Në qoftë se OEA e kërkon, dhe merr miratimin e autoritetit doganor në fjalë, këto kontrolle mund të kryhen në një vend të ndryshëm nga vendi i zyrës doganore të përfshirë.

5. Përfitimet e përcaktuara në pikat 1 deri në 4 reflektohen duke i dhënë numrat e nevojshëm në certifikatën OEA.

Seksioni 2

Aplikimi për një certifikatë OEA

Neni 13

Aplikimi

1. Aplikimi për një certifikatë OEA duhet të bëhet me shkrim ose në formë elektronike, në përputhje me specimenin e përcaktuar në aneksin 1.

2. Kur autoriteti doganor konstaton se kërkesa nuk përmban të gjitha të dhënat e kërkuara, autoriteti doganor, brenda 30 ditëve nga marrja e aplikimit, i kërkon operatorit ekonomik të plotësojë informacionin e duhur, duke i dhënë arsyet e kësaj kërkesë.

Afatet kohore të përmendura në pikën 1, të nenit 22, dhe pikën 2, të nenit 25, fillojnë nga data kur autoriteti doganor e merr gjithë informacionin e nevojshëm për të pranuar aplikimin. Autoritetet doganore duhet të njoftojnë operatorin ekonomik që aplikimi është pranuar dhe datën nga e cila do të fillojnë afatet kohore.

Neni 14

Pyetësori i vetëvlerësimit

1. Aplikimi për marrjen e një certifikate OEA paraqitet në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave i shoqëruar me pyetësorin e vetëvlerësimit, sipas aneksit 2 “Pyetësori i vetëvlerësimit”, të plotësuar në mënyrën e duhur.

2. Aplikuesi duhet të caktojë një pikë qendrore informacioni ose të emërojë një person kontakti brenda administratës së tij, për t’ia bërë lehtësisht të disponueshëm autoritetit doganor të gjithë informacionin e nevojshëm që provon përputhshmërinë me kërkesat për lëshimin e “Certifikatës OEA”.

3. Aplikuesi, për aq sa është e mundur, i paraqet me mjete elektronike të dhënat e nevojshme për autoritetet doganore.

Neni 15

Refuzimi i aplikimit për OEA

1. Aplikimi refuzohet në rastet e mëposhtme, kur:

- a) aplikimi nuk është në përputhje me nenet 13 dhe 14;
- b) aplikuesi është dënuar për një veprë të rëndë penale, që lidhet me aktivitetin ekonomik të tij ose i nënshtrohet procedurave të falimentimit në kohën e paraqitjes së aplikimit;
- c) aplikuesi ka përfaqësues ligjor në çështjet doganore, i cili ka qenë i dënuar për veprë të rëndë penale, që lidhet me shkelje të rregullave doganore dhe tatimore dhe të lidhur me veprimtarinë e tij si përfaqësues ligjor;
- ç) aplikimi është paraqitur brenda tre vjetëve pas revokimit të “Certifikatës OEA” të parashikuar nga pika 4, e nenit 31.

2. Refuzimi i një aplikimi për OEA nuk duhet të na çojë në pezullimin ose revokimin automatik të ndonjë vendimi të favorshëm ekzistues të dhënë sipas legjislacionit doganor.

Seksioni 3

Kushtet dhe kriteret për dhënien e “Certifikatës OEA”

Neni 16

Njohja reciproke e operatorëve ekonomikë të autorizuar

Një aplikues nuk është e nevojshme të jetë i vendosur në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë kur një marrëveshje ndërkombëtare ndërmjet Republikës së Shqipërisë dhe një vendi tjetër në të cilin është vendosur operatori ekonomik parashikon njohjen reciproke të certifikatave OEA dhe përcakton masat administrative për kryerjen e kontroleve të duhura në emër të autoritetit doganor të Republikës së Shqipërisë në qoftë se kërkohet.

Neni 17

Kriteret për pajtueshmëri doganore dhe tatimore

1. Të dhënat/regjistrimet e pajtueshmërisë me kërkesat doganore dhe tatimore të përmendura në shkronjat “a” dhe “b”, të nenit 41, të Kodit, do të konsiderohen si të përshtatshme në qoftë se gjatë tri viteve të fundit përpara dorëzimit të aplikimit nuk ka kryer shkelje të rënda ose të përsëritura të legjislacionit doganor dhe tatimor, si dhe nuk është proceduar penalisht për vepra penale që lidhen me aktivitetin ekonomik të aplikuesit ndonjë nga personat e mëposhtëm:

- a) aplikuesi;
- b) personat e ngarkuar të shoqërisë aplikuese ose që ushtrojnë kontroll mbi menaxhimin e saj;
- c) nëse është e zbatueshme, përfaqësuesi ligjor i aplikuesit në çështjet doganore;
- ç) personi përgjegjës në shoqërinë aplikuese për çështjet doganore.

Megjithatë, nëse autoritetet doganore kompetente e konsiderojnë ndonjë shkelje me rëndësi të papërfillshme, në raport me numrin apo madhësinë e operacioneve doganore përkatëse dhe nuk krijojnë dyshime në lidhje me mirëbesimin e aplikuesit, atëherë të dhënat/regjistrimet që provojnë përputhshmërinë me kërkesat doganore dhe tatimore mund të konsiderohen si të përshtatshme.

2. Nëse personat që ushtrojnë kontroll mbi shoqërinë aplikuese janë të vendosur ose kanë vendqëndrimin në një vend jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, autoritetet doganore vlerësojnë përputhshmërinë e tyre me kërkesat doganore dhe tatimore duke u mbështetur në të dhënat/regjistrimet dhe informacionin që disponojnë.

3. Nëse aplikuesi është themeluar si shoqëri tregtare prej më pak se tre vjetësh, atëherë autoritetet doganore vlerësojnë përputhshmërinë e tij me kërkesat doganore dhe tatimore duke u mbështetur në të dhënat/regjistrimet dhe informacionin që disponojnë.

Neni 18

Kriteret për sistemin e pranueshëm të menaxhimit të regjistrimeve tregtare dhe të transportit

Për t'u mundësuar autoriteteve doganore që të vendosin nëse aplikuesi ka një sistem të pranueshëm të menaxhimit të regjistrimeve tregtare dhe, kur është e nevojshme, të regjistrimeve të transportit, siç përmendet në shkronjën “c”, të nenit 41, të Kodit, aplikuesi duhet të plotësojë kriteret e mëposhtme:

- a) Të ketë një sistem kontabilizimi i cili është në përputhje me parimet e përgjithshme të kontabilizimit të zbatuara në Republikën e Shqipërisë dhe që do të lehtësojë kontrollat doganore me bazë audit.
- b) T'u lejojë autoriteteve doganore akses fizik ose elektronik në regjistrimet e tij doganore dhe, kur është e nevojshme, në regjistrimet e transportit;
- c) Të ketë një sistem logjistik i cili të mundësojë dallimin ndërmjet mallrave shqiptare dhe joshqiptare;
- ç) Të ketë një organizim administrativ i cili korrespondon me llojin dhe madhësinë e biznesit dhe që është i përshtatshëm për menaxhimin e fluksit të mallrave dhe të ketë kontroll të brendshëm për zbulimin e transaksioneve të paligjshme ose të parregullta;

d) Kur është e zbatueshme, të ketë procedura të pranueshme për trajtimin e licencave dhe autorizimeve të lidhura me masat e politikave tregtare ose me tregtinë e produkteve bujqësore;

dh) Të ketë procedura të pranueshme për arkivimin e regjistrimeve dhe informacionit të operatorit ekonomik dhe për mbrojtjen nga humbja e informacionit;

e) Të sigurojë që punonjësit të jenë të ndërgjegjshëm për nevojën për informimin e autoritetit doganor kur hasen vështirësi lidhur me përputhshmërinë dhe të vendosin kontakte të përshtatshme për të informuar autoritetin doganor për të tilla dukuri;

ë) Të ketë masa sigurie të përshtatshme të teknologjisë së informacionit për të mbrojtur sistemin kompjuterik të aplikuesit nga hyrje të paautorizuara dhe për të siguruar dokumentacionin e aplikuesit.

Një aplikuesi që kërkon “Certifikatë OEA”, referuar shkronjës “b”, të pikës 1, të nenit 11, nuk duhet t’i kërkohej përmbushja e kërkesave të përmendura në shkronjën “c”, të pikës 1, të këtij neni.

Neni 19

Kriteret për aftësitë e pagimit

1. Kriteret në lidhje me aftësinë paguese të aplikuesit të përmendur në shkronjën “ç” të nenit 41 të Kodit, konsiderohet se është përmbushur nëse aplikuesi e provon aftësinë e tij për të paguar për tre vitet e fundit.

2. Për qëllime të këtij neni, “aftësi paguese” nënkupton një gjendje të mirë financiare e cila është e mjaftueshme për të plotësuar detyrimet e aplikuesit, për sa u përket karakteristikave të llojit të aktivitetit të biznesit të interesuar.

3. Nëse aplikuesi ka qenë i themeluar prej më pak se tre vjetësh, aftësia paguese e tij do të gjykohej në bazë të të dhënave/regjistrimeve dhe informacionit që disponojnë.

Neni 20

Kriteret për standardet praktike të kompetencës ose kualifikimeve profesionale

Kriteret që kanë të bëjnë me standardet praktike të kompetencës ose kualifikimeve profesionale të lidhura direkt me aktivitetin e kryer, siç përmendet në shkronjën “d”, të nenit 41, të Kodit, konsiderohen si të plotësuara nga aplikuesi ose punonjësi/t e tij përgjegjës për çështje doganore apo personi/at e kontraktuar ose punonjësit e tyre për çështje doganore, në qoftë se një nga kushtet e mëposhtme është përmbushur:

a) Për kualifikimet profesionale ka bërë trajnim dhe ka kaluar një provim, në përputhje me nivelin e përfshirjes së tij në aktivitete doganore që mbulon legjislacioni doganor, të mbajtura nga një prej të mëposhtmeve:

i) Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;

ii) një qendër arsimore e njohur për qëllime të kualifikimeve të tilla nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave;

iii) një shoqatë profesionale ose tregtare e njohur nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave ose e akredituar në Republikën e Shqipërisë në përputhje me dispozitat në fuqi;

b) Për standardet praktike të kompetencave ka një minimum prej 3 vjetësh eksperiencë praktike në çështje doganore; Nëse kërkuesi është vendosur për më pak se tre vjet, eksperiencia praktike në çështje doganore do të gjykohej duke u mbështetur në të dhënat/regjistrimet dhe informacionin e disponueshëm.

Neni 21

Kriteret dhe kushtet për standardet e sigurisë dhe mbrojtjes

1. Standardet e sigurisë dhe mbrojtjes të aplikuesit të referuara në shkronjën “dh”, të nenit 41, të Kodit, konsiderohen si të përshtatshme nëse plotësohen kriteret apo kushtet e mëposhtme:

a) Ndërtesat që përdoren për operacionet e mbuluara nga certifikata, të jenë ndërtuar me materiale të cilat i rezistojnë hyrjes së paligjshme dhe të sigurojnë mbrojtje kundër ndërhyrjeve të paligjshme;

b) Të jenë vendosur masa të duhura kontrolli hyrjeje për të parandaluar hyrje të paautorizuara në zyra, zonat e ngarkimit, doket e ngarkimit, zonat e kargove dhe në vende të tjera përkatëse;

c) Masat për mbajtjen/trajtimin e mallrave të përfshijnë mbrojtjen kundër hyrjes, shkëmbimit ose humbjes së ndonjë materiali dhe ndërhyrjes në njësitë e ngarkesave;

ç) Kur është e zbatueshme, aplikohen procedura për trajtimin e licencave të importit dhe/ose eksportit që kanë të bëjnë me ndalimet dhe kufizimet dhe që bëjnë dallimin e këtyre mallrave nga mallrat e tjera;

d) Aplikuesi ka marrë masa që lejojnë një identifikim të qartë të partnerëve të tij të biznesit me qëllim që të sigurojë zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit;

dh) Aplikuesi, për aq sa e lejon legjislacioni, kryen kontrolle sigurie për transparencën e punonjësve të ardhshëm që do të punojnë në pozicione sensitive sigurie dhe kryen kontrolle periodike të punonjësve ekzistues.

e) Aplikuesi siguron që stafi i tij merr pjesë në mënyrë aktive në programet e ndërgjegjësimi për sigurinë;

2. Nëse aplikuesi i themeluar në Republikën e Shqipërisë është mbajtës, i një certifikate sigurie dhe/ose mbrojtjeje të njohur ndërkombëtarisht e lëshuar duke u mbështetur në konventat ndërkombëtare ku Republika e

Shqipëria është palë, kriteret e parashikuara në pikën 1 gjykohen si të plotësuara, deri në shkallën kur kriteret për lëshimin e këtyre certifikatave janë të njëjta ose i korrespondojnë atyre kritereve.

Seksioni 4

Procedura për lëshimin e “Certifikatës OEA”

Neni 22

1. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave duhet t'i komunikojë aplikimin zyrtar doganor brenda 7 ditëve të punës, duke filluar nga data në të cilën ai e ka marrë aplikimin në përputhje me nenin 13, duke përdorur sistemin e komunikimit të përmendur në nenin 33.

2. Kur ndonjë prej zyrtarëve doganorë ka informacione të rëndësishme të cilat mund të ndikojnë në dhënien e certifikatës, ia komunikojnë atë informacion Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave, brenda 30 (tridhjetë) ditëve duke filluar nga data e komunikimit e parashikuar në pikën 1, duke përdorur sistemin e komunikimit të përmendur në nenin 33.

Neni 23

Konsultimi me institucione të tjera

1. Nëse vlerësohet e nevojshme, autoritetet doganore mund të konsultohen/këshillohen me institucione të tjera brenda dhe jashtë vendit sa i takon verifikimit të plotësimit të kritereve të përcaktuara në nenin 41, të Kodit. Konsultimet kryhen në qoftë se shqyrtimi i një ose më shumë kritereve të përcaktuara në nenet 16 deri 21 nuk mund të bëhet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për shkak të mungesës së informacionit apo për pamundësinë e kontrollit të tij. Në këto raste, konsultimet do të bëhen brenda 60 ditëve, duke filluar nga data e komunikimit të informacionit nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, në mënyrë që të lejojnë lëshimin e “Certifikatës OEA” ose refuzimin e aplikimit brenda afateve të përcaktuara në pikën 2, të nenit 25.

Nëse institucioni konsultues nuk përgjigjet brenda 60 ditëve, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave konsideron nën përgjegjësinë e institucionit konsultues se kriteret, për të cilat u kërkua konsultimi/këshillimi/et janë përmbushur. Kjo periudhë mund të zgjatet nëse aplikuesi bën rregullimet me qëllim që të përmbushë këto kritere dhe i komunikon ato tek institucionet konsultuese.

2. Kur pas shqyrtimit të përcaktuar në nenin 24, institucioni i konsultuar/këshilluar vendos që aplikuesi nuk përmbush një ose më shumë kritere, rezultatet e konsultimeve, të dokumentuara në mënyrë të rregullt, do të dërgohen te Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e cila refuzon aplikimin. Në këtë rast, zbatohen pikat 4, 5 dhe 6, të nenit 25.

Neni 24

Shqyrtimi i kritereve

1. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave shqyrton nëse plotësohen kushtet dhe kriteret për lëshimin e certifikatës të përshkruar në nenet 16 deri 21. Shqyrtimi i kritereve të përcaktuara në nenin 21, kryhet për të gjitha ambientet të cilat janë të lidhura me aktivitetin doganor të aplikuesit. Shqyrtimi, si dhe rezultatet e tij dokumentohen nga autoriteti doganor.

Kur në rastin e një numri të madh ambientesh, periudha kohore për lëshimin e certifikatës nuk lejon shqyrtimin e të gjitha ambienteve përkatëse, por autoriteti doganor nuk ka dyshim se aplikuesi ruan standardet e sigurisë në të gjitha ambientet të cilat janë përdorur zakonisht nga operatori ekonomik, ai mund të vendosë të shqyrtojë vetëm një pjesë përfaqësuese të këtyre ambienteve.

Drejtorja e Përgjithshme e Doganave, kur e vlerëson të arsyeshme gjatë procesit të shqyrtimit të kushteve dhe kritereve për lëshimin e certifikatës të përshkruar në nenet 16 deri 21, mund të bashkëpunojë me zyrtarët doganorë.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mund të pranojë konkluzionet e siguruar nga një ekspert i fushave përkatëse të përmendura në nenet 18, 19 dhe 21, për sa u përket kushteve dhe kritereve të përcaktuara në këto nene. Eksperti nuk duhet të jetë i lidhur me aplikuesin.

Neni 25

Lëshimi i një “Certifikate OEA”

1. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave lëshon “Certifikatën OEA” në përputhje me modelin e përcaktuar në aneksin 3.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave lëshon një “Certifikatë OEA” ose refuzon aplikimin brenda 120 ditëve nga data e pranimit të aplikimit në përputhje me nenin 13.

Kur Drejtoria e Përgjithshme e Doganave nuk është në gjendje të respektojë afatin, ky afat mund të zgjatet me një periudhë tjetër 60-ditore. Në raste të tilla, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, para përfundimit të afatit prej 120 ditësh, informon aplikuesin për arsyet e shtyrjes.

3. Afati i parashikuar në pikën 2 mund të zgjatet nëse gjatë shqyrtimit të kriterëve aplikuesi bën rregullime me qëllim që të plotësojë këto kriterë dhe i komunikon ato te Drejtoria e Përgjithshme e Doganave.

4. Kur rezultati i shqyrtimit të kryer në përputhje me nenet 22, 23 dhe 24 ka mundësi të çojë në refuzimin e aplikimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave i komunikon aplikuesit konkluzionet paraprake që mund të çojnë në refuzimin e aplikimit dhe i jep mundësinë aplikuesit që të përgjigjet brenda 30 ditëve para se të refuzojë aplikimin. Afati prej 120 ditësh i përcaktuar në paragrafin e parë, të pikës 2, pezullohet në përputhje me rrethanat.

5. Refuzimi i një aplikimi nuk duhet të çojë në revokimin automatik të ndonjë autorizimi ekzistues të lëshuar sipas rregullave doganore.

6. Nëse aplikimi është refuzuar, autoriteti doganor do të informojë aplikuesin për arsyet në të cilat është bazuar vendimi. Vendimi për të refuzuar një aplikim do t'i njoftohet aplikuesit brenda afateve kohore të përcaktuara në pikat 2, 3 dhe 4.

7. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, brenda pesë ditëve të punës, do të njoftojë zyrat doganore që është lëshuar një “Certifikatë OEA”, duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33. Informacioni gjithashtu jepet brenda të njëjtut afat në rast se aplikimi refuzohet.

KREU 2 EFEKTET LIGJORE TË CERTIFIKATAVE OEA

Seksioni 1 Dispozita të përgjithshme

Neni 26 Vlefshmëria e “Certifikatës OEA”

1. “Certifikata OEA” hyn në fuqi në ditën e dhjetë të punës pas datës së lëshimit të saj.
2. Afati i vlefshmërisë së “Certifikatës OEA” është i pakufizuar.
3. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në bashkëpunim me zyrat doganore monitoron përputhshmërinë e kushteve dhe kriterëve që duhet të përmbushen nga operatorët ekonomikë të autorizuar.
4. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave kryen rivlerësimin e kushteve dhe kriterëve në rastet e mëposhtme:
 - a) kur ka ndryshime të mëdha në legjislacionin përkatës;
 - b) kur ka të dhëna të arsyeshme që kushtet dhe kriteret përkatëse nuk vijnë më të përmbushen nga operatori ekonomik i autorizuar.

Në rastin e një “Certifikate OEA”, të lëshuar në favor të një aplikuesi i cili është themeluar në më pak se tre vjet, kontrolli më i afërt do t'i bëhet gjatë vitit të parë pas lëshimit.

Gjithashtu, në procedurën e rivlerësimit, zbatohet edhe pika 2, e nenit 24.

Rezultatet e rivlerësimit u njoftohen zyrave doganore, duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

Seksioni 2 Pezullimi i statusit të operatorit ekonomik të autorizuar

Neni 27 Pezullimi

1. Statusi i operatorit ekonomik të autorizuar pezullohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në rastet e mëposhtme:

- a) Kur janë zbuluar mospërputhje të kushteve apo kriterëve për “Certifikatën OEA”;
- b) Kur ka arsye të mjaftueshme të besojë se është kryer nga operatori ekonomik i autorizuar një veprim, i cili mund të shkaktojë procedim penal lidhur me shkelje të legjislacionit doganor.

Megjithatë, në rastin e përmendur në shkronjën “b”, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mund të vendosë që të mos e pezullojë statusin e operatorit ekonomik të autorizuar nëse konstaton një shkelje me rëndësi të papërfillshme në raport me numrin apo madhësinë e operacioneve dhe nuk krijon dyshime që kanë të bëjnë me mirëbesimin e operatorit ekonomik të autorizuar.

Para marrjes së vendimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave i komunikon konstatimet e saj operatorit ekonomik. Operatori ekonomik ka të drejtë të korrigjojë situatën dhe/ose të shprehë qëndrimin e tij brenda 30 ditëve nga data e komunikimit.

Megjithatë, pezullimi bëhet menjëherë, kur e kërkon natyra ose shkalla e rrezikut/kërcënimit ndaj qytetarëve, mbrojtjes dhe sigurisë, shëndetit publik ose mjedisit. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave informon menjëherë

zyrat doganore lidhur me pezullimin, duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33, me qëllim që t'i lejojë ata të marrin masat e duhura.

2. Nëse mbajtësi i “Certifikatës OEA” nuk e rregullon situatën e përmendur në shkronjën “a”, të pikës 1, brenda afatit 30-ditor, siç përcaktohet në paragrafin e tretë të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave njofton operatorin ekonomik në fjalë që statusi i operatorit ekonomik të autorizuar është pezulluar për një periudhë prej 30 ditëve, për të mundësuar operatorin ekonomik të marrë masat e nevojshme për të rregulluar situatën. Njoftimi gjithashtu do t'u dërgohet zyrate doganore duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

3. Kur operatori ekonomik nuk ka mundur të rregullojë situatën brenda 30 ditëve sipas përcaktimeve të pikës 2, por siguron që kushtet mund të përmbushen nëse periudha e pezullimit zgjatet, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave pezullon statusin e operatorit ekonomik të autorizuar edhe për 30 ditë të tjera.

4. Nëse mbajtësi i “Certifikatës OEA” ka kryer një veprim të përcaktuar në shkronjën “b”, të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave pezullon statusin e operatorit ekonomik të autorizuar gjatë kohëzgjatjes së procedimit penal dhe gjyqësor. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave njofton mbajtësin e certifikatës për këtë vendim pezullimi. Njoftimi gjithashtu u dërgohet zyrate doganore duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

Neni 28

Efektet ligjore të pezullimit

1. Pezullimi nuk ndikon në asnjë procedurë doganore të nisur para datës së pezullimit dhe që nuk ka përfunduar ende.

2. Pezullimi nuk ndikon automatikisht në asnjë autorizim, i cili është lëshuar, pa iu referuar “Certifikatës OEA”, përveç rasteve kur arsyet për pezullimin gjithashtu ndikojnë për atë autorizim.

3. Pezullimi nuk ndikon automatikisht në asnjë autorizim për përdorimin e një thjeshtësimi doganor i cili është lëshuar në bazë të “Certifikatës OEA”, dhe për të cilin janë akoma të përmbushura kushtet/kriteret.

4. Në rastin e një “Certifikate OEA” të referuar në shkronjën “c”, të pikës 1, të nenit 11, nëse operatori ekonomik nuk plotëson vetëm kushtet e përcaktuara në nenin 21, statusi i operatorit ekonomik të autorizuar duhet të pezullohet pjesërisht dhe me kërkesë të tij mund të lëshohet një “Certifikatë e re OEA” siç përmendet në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 11.

Neni 29

Anulimi i pezullimit ose revokimi

1. Kur operatori ekonomik, për të bindur autoritetet doganore, ka marrë masat e nevojshme në përputhje me kushtet dhe kriteret që duhet të plotësohen nga një operator ekonomik i autorizuar, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave anulon pezullimin dhe informon operatorin ekonomik dhe zyrat doganore. Pezullimi mund të anulohet para përfundimit të afatit kohor të përcaktuar në pikën 2 ose në pikën 3, të nenit 27.

Në situatën e përcaktuar në pikën 4, të nenit 28, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave duhet të riaktivizojë certifikatën e pezulluar. Më pas, revokon “Certifikatën OEA” të përcaktuar në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 11.

2. Nëse operatori ekonomik nuk arrin të marrë masat e nevojshme brenda periudhës së pezullimit të parashikuar në pikën 2 ose në pikën 3, të nenit 27, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave revokon “Certifikatën OEA” dhe njofton menjëherë zyrat doganore, duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

Në situatën e përcaktuar në pikën 4, të nenit 28, certifikata origjinale revokohet dhe është e vlefshme vetëm “Certifikata e re OEA”, e lëshuar siç përcaktohet në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 11.

Neni 30

Pezullimi me kërkesë

1. Kur një operator ekonomik i autorizuar nuk është në gjendje përkohësisht për të përmbushur ndonjë nga kriteret e përcaktuara në nenin 11, ai mund të kërkojë pezullimin e statusit të operatorit ekonomik të autorizuar. Në raste të tilla, operatori ekonomik i autorizuar njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, duke përcaktuar datën kur ai do të jetë në gjendje për të përmbushur sërish kriteret. Ai gjithashtu njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për çdo masë të planifikuar dhe planin kohor për realizimin e tyre.

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dërgon njoftimin te zyrat doganore duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

2. Nëse operatori ekonomik i autorizuar nuk arrin të rregullojë situatën brenda afatit të përcaktuar në njoftimin e tij, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mund të japë një shtyrje të arsyeshme, me kusht që operatori ekonomik i autorizuar të ketë vepruar në vullnet të mirë. Kjo shtyrje do t'u komunikohet zyrate doganore duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

Në të gjitha rastet e tjera, “Certifikata OEA” revokohet dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave njofton menjëherë zyrat doganore, duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

3. Nëse masat e kërkuara nuk janë marrë brenda afatit të pezullimit zbatohet neni 31.

Seksioni 3

Revokimi i “Certifikatës OEA”

Neni 31

Revokimi

1. “Certifikata OEA” revokohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në rastet e mëposhtme:

a) kur operatori ekonomik i autorizuar nuk merr masat e përcaktuara në pikën 1, të nenit 29;

b) kur nga operatori ekonomik i autorizuar janë kryer shkelje serioze që kanë të bëjnë me legjislacionin doganor dhe tatimor dhe kur atij i janë shteruar rrugët e ankimit.

c) nëse operatori ekonomik i autorizuar nuk merr masat e nevojshme gjatë periudhës së pezullimit të përmendur në nenin 30;

ç) me kërkesë të operatorit ekonomik të autorizuar.

Megjithatë, në rastin e referuar në shkronjën “b”, autoriteti doganor mund të vendosë të mos e shfuqizojë “Certifikatën OEA” nëse vlerëson se shkeljet janë me rëndësi të papërfillshme në raport me numrin apo madhësinë e operacioneve doganore përkatëse dhe nuk krijon dyshime lidhur me vullnetin e mirë të operatorit ekonomik të autorizuar.

2. Revokimi hyn në fuqi një ditë pas njoftimit të tij.

Në rastin e një “Certifikate OEA”, siç përcaktohet në shkronjën “c”, të pikës 1, të nenit 11, kur operatori ekonomik nuk arrin të përmbushë vetëm kushtet e parashikuara në nenin 21, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave revokon certifikatën dhe lëshon një “Certifikatë të re OEA” siç përcaktohet në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 11.

3. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave informon menjëherë zyrat doganore për revokimin e “Certifikatës OEA” duke përdorur sistemin e komunikimit të përcaktuar në nenin 33.

4. Përveç rasteve të revokimit të përcaktuara në shkronjat “c” dhe “ç”, të pikës 1, operatori ekonomik nuk lejohet të paraqesë një aplikim të ri për “Certifikatë OEA” brenda tri viteve nga data e revokimit.

KREU 3

SISTEMET DHE SHKËMBIMI I INFORMACIONIT

Seksioni 1

Shkëmbimi i informacionit

Neni 32

Informimi

1. Operatori ekonomik i autorizuar informon Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për të gjithë faktorët që lindin pasi është dhënë certifikata, të cilët mund të ndikojnë në vazhdimësinë apo përmbajtjen e saj.

2. Gjithë informacioni përkatës në dispozicion të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave vihet në dispozicion të zyrave doganore ku operatori ekonomik i autorizuar kryen veprimet doganore përkatëse.

3. Nëse një zyrë doganore kompetente revokon një autorizim të veçantë të dhënë prej saj në favor të një operatori ekonomik të autorizuar, duke u bazuar në “Certifikatën OEA” për përdorimin e një thjeshtësimi të veçantë doganor, zyra doganore njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave që ka lëshuar certifikatën AEO.

Neni 33

Sistemi i informacionit

1. Sistemi i informacionit dhe komunikimi elektronik përcaktohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe përdoret për procesin e informacionit dhe të komunikimit mes Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave dhe operatorëve ekonomikë.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, duke përdorur sistemin e përmendur në pikën 1, ruan dhe ka akses në të dhënat e mëposhtme:

a) të dhënat e aplikimeve të transmetuara në mënyrë elektronike;

b) certifikatat OEA dhe, kur është e zbatueshme, ndryshimin e tyre, revokimin ose pezullimin e statusit të operatorit ekonomik të autorizuar;

c) të gjitha informacionet e tjera përkatëse.

3. Zyra e analizës së riskut në Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave njoftohet për ndryshimin, revokimin e “Certifikatës OEA” ose pezullimin e statusit të operatorit ekonomik të autorizuar.

4. Lista e operatorëve ekonomikë të autorizuar publikohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave në faqen e saj zyrtare të internetit, me miratim paraprak të operatorit të ekonomik autorizuar. Lista duhet të përditësohet.

TITULLI III KONTROLLET DOGANORE

Seksioni 1 Menaxhimi i riskut

Neni 34

Informacion i përgjithshëm mbi menaxhimin e riskut dhe vlerësimin e riskut

1. Për qëllime të nenit 47 të Kodit, autoritetet doganore kryejnë menaxhim risku për të bërë dallimin ndërmjet niveleve të riskut që lidhen me mallrat, objekt i kontrollit ose mbikëqyrjes doganore, dhe për të përcaktuar nëse mallrat do të jenë objekt i kontrolleve të veçanta doganore.

2. Përcaktimi i niveleve të riskut bazohet në vlerësimin e gjasave që një ngjarje me risk të ndodhë dhe ndikimin e saj. Bazat e përzgjedhjes së ngarkesave ose deklarimeve të cilat do të jenë objekt i kontrolleve doganore përfshijnë një element rastësor.

Neni 35

Institucionet publike që shkëmbejnë informacion dhe forma e bashkëpunimit

1. Për të mundësuar zbatimin korrekt të legjislacionit doganor, si dhe për qëllim të menaxhimit të riskut, administrata doganore shkëmben informacion me institucionet publike të mëposhtme.

- a) autoritetet veterinarë;
- b) autoritetet fitosanitare;
- c) autoritetet sanitarë;
- d) autoritetet statistikore;
- dh) autoritetet e tatim-taksave;
- e) autoritetet përgjegjëse për luftën kundër mashtrimit;
- ë) autoritetet përgjegjëse për ekonominë, politikën tregtare, duke përfshirë autoritetet bujqësore kur duhet;
- f) autoritetet përgjegjëse për kontrollin kufitar dhe transportin;
- g) autoritetet policore dhe të krimit ekonomik;
- gj) autoriteti i parandalimit të pastrimit të parave.

2. Pavarësisht nga përcaktimet e pikës 1, në rast se konsiderohet e nevojshme për qëllim të menaxhimit të riskut, autoritetet doganore shkëmbejnë informacion edhe me institucione të tjera publike ose private, shqiptare ose të huaja, rast pas rasti lidhur me të dhënat që ato zotërojnë.

Neni 36

Modalitetet e shkëmbimit të informacionit

1. Për qëllim të menaxhimit të riskut, institucionet e përmendura në nenin 35, si dhe organizma të tjerë publikë apo privatë mund të shkëmbejnë periodikisht ose rast pas rasti të dhënat që ato zotërojnë në lidhje me hyrjen, daljen, transitin, lëvizjen, magazinimin, trafikun postar, qarkullimin e mallrave, rezultatet e kontrolleve të kryera etj.

2. Kategoritë e informacionit që do të shkëmbehet, frekuenca e këtij shkëmbimi dhe modalitetet përkatëse përcaktohen në marrëveshjet e bashkëpunimit, të lidhura për këtë qëllim.

Neni 37

Kushtet për shkëmbimin e të dhënave

Autoritetet doganore shkëmbejnë informacion me autoritetet e përcaktuara në nenin 35, vetëm nëse ky proces është i nevojshëm për plotësimin e detyrimeve të tyre ligjore në lidhje me lëvizjen e mallrave që i nënshtrohen një procedure doganore.

Neni 38

Masat për zbatimin uniform të kontrolleve doganore

Për qëllime të pikës 3, të nenit 47, të Kodit, me udhëzim të drejtorit të përgjithshëm të Doganave, përcaktohen masat që sigurojnë zbatimin uniform të kontrolleve doganore, përfshirë shkëmbimin e informacionit mbi riskun dhe për rezultatet e analizave të riskut, kriteret dhe standardet e përbashkëta të riskut, masat e kontrollit dhe fushat prioritare të kontrollit.

TITULLI IV DEKLARATAT DOGANORE STANDARDE, DEKLARATAT DOGANORE TË THJESHTUARA, DEKLARATAT PLOTËSUESE

KREU 1 RREGULLAT PROCEDURALE PËR DEPOZITIMIN E DEKLARATËS DOGANORE

Seksioni 1 **Dispozita të përgjithshme**

Neni 39 **Përmbajtja e një deklarate doganore standarde**

Për qëllime të nenit 149 dhe 150 të Kodit, rregullat procedurale për depozitimin e deklaratës doganore standarde dhe rregullat procedurale për paraqitjen e dokumenteve shoqëruese përcaktohen në vendimin nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë”.

Seksioni 2 **Dokumentet shoqëruese të autorizuar nga autoritetet doganore**

Neni 40 **Përkufizime**

Për qëllime të pikës 3, të nenit 150, të Kodit, të këtij seksioni dhe të anekseve 4 dhe 5, termat e mëposhtëm kanë këto kuptime:

- a) “Peshues i autorizuar”, është çdo operator ekonomik që autorizohet nga një autoritet doganor kompetent për qëllim të peshimit të bananeve;
- b) “Regjistrime të aplikuesit” është çdo dokument në lidhje me peshimin e bananeve të freskëta;
- c) “Pesha neto e bananeve të freskëta” është pesha e vetë bananeve pa materialet paketuese dhe ambalazhet e çdo lloji;
- ç) “Ngarkesë e bananeve të freskëta” është ngarkesa që përfshin sasinë e plotë të bananeve të freskëta të ngarkuara në një mjet të vetëm transporti dhe të transportuara nga një eksportues i vetëm të një apo më shumë pritës mallrash;
- d) “Vendi i shkarkimit” është çdo vend ku një ngarkesë e bananeve të freskëta mund të shkarkohet apo të lëvizet nën një procedurë doganore ose në rastin e trafikut me kontejnerë, ku kontejneri zbritet nga anija apo aeroplani ose nga një mjet tjetër kryesor transporti apo ku kontejneri është shpaktuar.

Neni 41 **Dhënia e statusit peshues i autorizuar**

1. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave jep mbi baza aplikimi statusin “peshues i autorizuar” një operatori ekonomik të përfshirë në importimin, transportin, ruajtjen ose trajtimin e bananeve të freskëta, me kusht që të plotësohen kriteret e mëposhtme:

- a) aplikuesi të mos ketë kryer shkelje të rënda ose të përsëritura të legjislacionit doganor;
- b) aplikuesi ofron të gjitha garancitë e nevojshme për kryerjen e duhur të peshimit;
- c) aplikuesi ka në dispozicion të tij pajisje të përshtatshme peshimi sipas ligjit;
- ç) regjistrimet/të dhënat e aplikuesit mundësojnë autoritetet doganore të kryejnë kontrolle efektive.

Autorizimi do të kufizohet vetëm në peshimin e bananeve të freskëta në vende të mbikëqyrura nga zyra doganore kompetente.

2. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave revokon statusin “peshues i autorizuar”, nëse mbajtësi i autorizimit nuk përmbush më kriteret e përcaktuara në pikën 1.

Neni 42 **Certifikata e peshës së bananeve dhe analiza e riskut**

1. Për qëllime të kontrollit të peshës neto të bananeve të freskëta të importuara në Republikën e Shqipërisë të përfshira në kodin e nomenklaturës së mallrave 0803 90 10, deklarata për hedhjen në qarkullim të lirë shoqërohet

nga certifikata e peshës së bananeve duke përcaktuar peshën neto të ngarkesës së bananeve të freskëta në fjalë, sipas llojit të paketimit dhe të origjinës.

Certifikata e peshës së bananeve hartohet nga peshuesi i autorizuar, në përputhje me procedurën e vendosur në aneksin 4 dhe në formën që i korrespondon modelit të përcaktuar në aneksin 5.

Sipas kushteve të përcaktuara nga autoritetet doganore, certifikata të tilla mund të depozitohen pranë autoriteteve doganore në formë elektronike.

2. Peshuesi i autorizuar i jep zyrës doganore kompetente njoftim paraprak për peshimin e ngarkesës së bananeve të freskëta me qëllim hartimin e certifikatës së peshës të bananeve duke i dhënë detaje për llojin e paketimit, origjinën, kohën dhe vendin e peshimit.

3. Zyrat doganore kompetente verifikojnë peshën neto të bananeve të freskëta të përcaktuar në certifikatën e peshës së bananeve mbi bazën e analizës së riskut, duke kontrolluar të paktën 5% të numrit të përgjithshëm të certifikatave të peshës së bananeve të paraqitura çdo vit:

- a) ose duke qenë të pranishëm në peshimin nga peshuesit e autorizuar të mostrave përfaqësuese të bananeve;
- b) ose duke i peshuar ato vete në përputhje me procedurat e përmendura në pikat 1, 2 dhe 3 të aneksit 4.

Neni 43

Njoftimi i listës së peshuesve të autorizuar

Drejtoria e Përgjithshme e Doganave i komunikon zyrave doganore listën e peshuesve të autorizuar dhe çdo ndryshim të mëvonshëm të saj.

KREU 2

DEKLARATAT DOGANORE TË THJESHTUARA, DEKLARATAT PLOTËSUESE

Seksioni 1

Dispozita të përgjithshme

Neni 44

Të përgjithshme

1. Për qëllime të neneve 152 dhe 153, të Kodit, procedura për deklarime të thjeshtuara (paplota) lejon autoritetet doganore të pranojnë, në raste plotësisht të justifikuara, një deklarim i cili nuk përmban të gjitha hollësitë e kërkuara apo i cili nuk shoqërohet nga të gjitha dokumentet e nevojshme për procedurën doganore në fjalë.

2. Procedura e deklarimit të thjeshtuar mundëson mallrat të hyjnë për procedurën doganore në fjalë me paraqitjen e një deklarimi të thjeshtuar, i cili mund të jetë i një natyre të përgjithshme, periodike apo përmbledhëse sipas rastit.

3. Çdo person mund të aplikojë për një autorizim për deklarimin e thjeshtuar, që t'i jepet atij për përdorim vetjak ose për përdorim si një përfaqësues, me kusht që të ketë historik të dhënash/rekordesh të kënaqshme dhe të ekzistojnë procedurat për të lejuar autoritetin doganor autorizues të identifikojë personat e përfaqësuar dhe të kryejë kontrollet e duhura doganore.

4. Përdorimi i një deklarimi të thjeshtuar kushtëzohet me sigurimin e një garancie për detyrimet e importit dhe pagesat e tjera.

5. Mbajtësi i autorizimit përmbush kushtet dhe kriteret e përcaktuara në këtë kre dhe detyrimet që përcaktohen nga autorizimi, pa cenuar detyrimet e deklaruesit dhe rregullat mbi lindjen e një borxhi doganor.

6. Mbajtësi i autorizimit informon autoritetin doganor që ka lëshuar autorizimin për të gjithë faktorët e dalë pas dhënies së autorizimit të cilët mund të ndikojnë në vazhdimësinë apo përmbajtjen e tij.

7. Një rivlerësim i një autorizimi për një deklarim të thjeshtuar kryhet nga autoriteti doganor që ka lëshuar autorizimin në rastet e mëposhtme:

- a) ndryshime të mëdha në legjislacionin përkatës;
- b) tregues të arsyeshëm që kushtet përkatëse nuk përmbushen më nga mbajtësi i autorizimit.

Në rastin e lëshimit të një autorizimi për një deklarim të thjeshtuar për një aplikues të themeluar për më pak se tre vjet, një monitorim i detajuar duhet të kryhet gjatë vitit të parë pas lëshimit të tij.

Neni 45

Sistemet kompjuterike

1. Kur aplikohet një procedurë e thjeshtuar duke përdorur sisteme kompjuterike përpunimi të dhënash për paraqitjen e deklarimeve doganore apo duke përdorur një teknikë përpunimi të dhënash, zbatohen dispozitat e referuara në vendimin nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, "Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, "Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë" lidhur me këto teknika apo sisteme.

2. Përdorimi i deklarimit të thjeshtuar kushtëzohet me paraqitjen e deklarimeve dhe njoftimeve doganore elektronike.

3. Megjithatë, në rastet kur sistemet e kompjuterizuara të autoriteteve doganore apo operatorëve ekonomikë nuk funksionojnë për depozitim apo marrjen e deklarimeve doganore të thjeshtuara duke përdorur një teknikë përpunimi të dhënash, autoritetet doganore mund të pranojnë forma të tjera deklarimesh apo njoftimesh, siç përcaktohet nga këto autoritete, me kusht që të kryhen analiza efektive risku.

Seksioni 2

Dhënia, pezullimi, revokimi i autorizimit për deklarimin e thjeshtuar

Neni 46

Aplikimi

1. Aplikimi për autorizimin e deklarimit të thjeshtuar bëhet duke përdorur modelin e aplikimit të përcaktuar në aneksin 6 ose sipas formatit elektronik korrespondues.

2. Kur Drejtoria e Përgjithshme e Doganave përcakton që aplikimi nuk përmban të gjitha hollësitë e kërkuara, duhet që brenda 30 ditësh pas marrjes së aplikimit, t'i kërkojë aplikuesit informacionin përkatës, duke përcaktuar bazën ligjore për këtë kërkesë.

3. Aplikimi nuk pranohet, kur:

- a) ai nuk është në përputhje me pikën 1;
- b) ai nuk është paraqitur pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave;
- c) aplikuesi është dënua për vepra të rënda penale në lidhje me aktivitetin e tij ekonomik;
- ç) aplikuesi po u nënshtrohet procedurave të falimentimit në kohën e paraqitjes së aplikimit.

4. Përpara dhënies së autorizimit për deklarim të thjeshtuar, autoritetet doganore auditojnë rekordet/të dhënat e aplikuesit, përveç rasteve kur mund të përdoren rezultatet e një audit të mëparshëm.

Neni 47

Dhënia e autorizimit

1. Autorizimi për procedurën e deklarimit të thjeshtuar jepet me kusht që të jenë përmbushur detyrimet dhe kriteret e përcaktuara në:

- a) nenin 17, me përjashtim të shkronjës “c”, të pikës 1;
- b) në shkronjat “ç”, “d” dhe “e”, të nenit 18;
- c) në nenin 19.

Për dhënien e autorizimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave zbaton pikën 2, të nenit 11, dhe përdor formularin e autorizimit të përcaktuar në aneksin 6.

2. Kur aplikuesit ka një “Certifikatë OEA” të referuar në shkronjën “a” ose “c”, të pikës 1, të nenit 11, kushtet dhe kriteret e përmendura në pikën 1, të këtij neni, konsiderohen si të plotësuar.

Neni 48

Pezullimi

1. Një autorizim për deklarim të thjeshtuar pezullohet nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave kur:

- a) zbulohen mospërputhje me kushtet dhe kriteret e përmendura në pikën 1, të nenit 47;
- b) autoriteti doganor ka arsye të mjaftueshme të besojë që një veprim, i cili mund të shkaktojë procedim penal lidhur me shkelje të legjislacionit doganor është kryer nga mbajtësi i autorizimit apo ndonjë person tjetër i referuar në shkronjat “a”, “b” ose “ç”, të pikës 1, të nenit 17.

2. Megjithatë, në rastin e përmendur në shkronjën “b”, të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mund të vendosë që të mos e pezullojë një autorizim për deklarimin e thjeshtuar nëse konstaton një shkelje me rëndësi të papërfillshme në raport me numrin apo madhësinë e operacioneve dhe nuk krijon dyshime që kanë të bëjnë me mirëbesimin e operatorit ekonomik të autorizuar.

3. Para marrjes së vendimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave i komunikon konstatimet e saj operatorit ekonomik. Operatori ekonomik ka të drejtë të korrigjojë situatën dhe/ose të shprehë qëndrimin e tij brenda 30 ditëve nga data e komunikimit.

4. Nëse mbajtësi i autorizimit nuk e rregullon situatën e përmendur në shkronjën “a” të pikës 1, brenda 30 ditësh, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave njofton mbajtësin e autorizimit që autorizimi për deklarimin e thjeshtuar pezullohet për një periudhë kohore prej 30 ditësh për t'i mundësuar mbajtësit të autorizimit të marrë masat e kërkuara për të rregulluar situatën.

5. Në rastet e përmendura në shkronjën “b”, të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave pezullon autorizimin deri në fund të procedimit në gjykatë. Ai njofton mbajtësin e autorizimit për këtë qëllim.

6. Kur mbajtësi i autorizimit nuk është në gjendje të rregullojë situatën brenda 30 ditësh, por mund të japë prova që kushtet mund të përmbushen nëse shtyhet periudha e pezullimit, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave pezullon autorizimin për deklarimin e thjeshtuar për një periudhë tjetër prej 30 ditësh kalendarike.

7. Pezullimi i një autorizimi nuk ndikon në asnjë procedurë tjetër doganore që ka filluar përpara datës së pezullimit, por që akoma nuk ka përfunduar.

Neni 49
Heqja e pezullimit

1. Kur mbajtësi i autorizimit vlerësohet se ka marrë masat e nevojshme për të plotësuar kushtet dhe kriteret që duhet të përmbushen për autorizimin e deklarimit të thjeshtuar, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave heq pezullimin dhe informon mbajtësin e autorizimit. Pezullimi mund të hiqet përpara përfundimit të afatit kohor të përcaktuar në pikat 4 ose 6, të nenit 48.

2. Nëse mbajtësi i autorizimit dështon të marrë masat e nevojshme brenda periudhës kohore të pezullimit të parashikuar në pikën 4 ose 6 të nenit 48, aplikohet neni 51.

Neni 50
Pezullimi me kërkesë

1. Kur mbajtësi i një autorizimi nuk është në gjendje të përmbushë përkohësisht ndonjë nga kushtet dhe kriteret e përcaktuara për një autorizim për deklarim të thjeshtuar, ai mund të kërkojë pezullimin e autorizimit. Në raste të tilla, mbajtësi i një autorizimi njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave, duke specifikuar datën kur ai do të jetë në gjendje të përmbushë kushtet dhe kriteret përsëri. Ai, gjithashtu, njofton Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për masat e planifikuara dhe afatet e tyre kohore.

2. Nëse mbajtësi i një autorizimi dështon të rregullojë situatën brenda periudhës kohore të përcaktuar në njoftimin e tij, Drejtoria e Përgjithshme të Doganave mund të autorizojë një shtyrje të arsyeshme, me kusht që mbajtësi i autorizimit të ketë vepruar me vullnet të mirë.

Neni 51
Revokimi

1. Pa cenuar dispozitat mbi vendimet e favorshme, autorizimi për deklarimin e thjeshtuar revokohet nga Drejtoria e Përgjithshme të Doganave në rastet e mëposhtme:

a) kur mbajtësi i autorizimit dështon të rregullojë situatën e referuar në pikën 4, të nenit 48, dhe në pikën 1, të nenit 50;

b) kur janë kryer shkelje të rënda ose të përsëritura në lidhje me legjislacionin doganor nga mbajtësi i autorizimit ose personat e tjerë të përmendur në shkronjat “a”, “b” ose “ç”, të nenit 17, dhe kur ka shteruar e drejta e ankimimit;

c) me kërkesë të mbajtësit të autorizimit.

2. Megjithatë, në rastin e përmendur në shkronjën “b”, të pikës 1, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave mund të vendosë që të mos e revokojë autorizimin për deklarim të thjeshtuar nëse e konsideron shkeljen si të një rëndësie të papërfillshme në krahasim me numrin apo masën e operacioneve doganore në lidhje me atë shkelje dhe nuk krijon dyshime për sa i përket vullnetit të mirë të mbajtësit të autorizimit.

KREU 3
DEKLARIMI PËR ÇLIRIM PËR QARKULLIM TË LIRË

Seksioni 1
Deklarimi i thjeshtuar

Neni 52
Të dhënat e një deklarate të thjeshtuar

1. Nëse kërkohet nga deklaruesi, autoritetet doganore mund të pranojnë deklaratimet për çlirim për qarkullim të lirë të cilat nuk përmbajnë të gjitha të dhënat e vendosura në aneksin 12, të vendimit nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë”.

2. Megjithatë, këto deklarime duhet të përmbajnë të paktën të dhënat për një deklarim të thjeshtuar (paplote) të përcaktuara në aneksin 7.

Neni 53
Dokumentet shoqëruese të një deklarimi të thjeshtuar

1. Deklarimet për çlirim për qarkullim të lirë, të cilat mund të pranohen nga autoritetet doganore me kërkesë të deklaruesit të pashoqëruara nga disa prej dokumenteve mbështetëse të nevojshme, shoqërohen të paktën nga ato dokumente mbështetëse të cilat krijohen përpara se mallrat e deklaruar të mund të çlirohen për qarkullim të lirë.

2. Duke anashkaluar përcaktimet e pikës 1, një deklarim i pashoqëruar nga një apo më shumë dokumente të kërkuara përpara se mallrat të mund të çlirohen për qarkullim të lirë, mund të pranohet pasi autoritetet doganore janë të bindur që:

- a) dokumentet në fjalë ekzistojnë dhe janë të vlefshme;
- b) nuk mund t'i bashkëngjiten deklaratës për arsye që nuk varen/kontrollohen nga deklaruesi;
- c) çdo vonesë në pranimin e deklarimit do të pengonte çlirimin e mallrave për qarkullim të lirë ose i bën ato t'i nënshtrohen një niveli tarifor më të lartë detyrimi.

Referencat e dokumenteve që mungojnë, në të gjitha rastet, duhet të tregohen në deklaratë.

Neni 54

Afati kohor

1. Afati kohor i lejuar nga autoritetet doganore që deklaruesi të komunikojë të dhënat apo të paraqesë dokumentet që mungonin në momentin e pranimin të deklaratës nuk mund të kalojë 30 ditë nga data e këtij pranimi.

2. Në rastin kur kërkohet depozitimi i një dokumenti me qëllim zbatimin e një detyrimi importi të reduktuar ose zero, nëse autoritetet doganore janë të bindura që mallrat e mbuluara nga deklarata e thjeshtuar mund të përfitojnë një detyrim importi të reduktuar ose zero dhe kur justifikohet nga rrethanat, atëherë me kërkesë të deklaruesit, mund të autorizohet një afat kohor më i gjatë se ai i parashikuar në pikën 1. Ky afat nuk mund të kalojë 120 ditë nga data e pranimin të deklaratës.

3. Kur të dhënat e munguara ose dokumentet plotësuese për t'u depozituar kanë lidhje me vlerën doganore dhe kur kjo është absolutisht e nevojshme, autoritetet doganore mund të shtyjnë afatin kohor të vendosur më parë, por afati kohor në total nuk duhet të kalojë afatin e përcaktuar në pikën 1.

4. Kur zbatohet një detyrim importi i reduktuar ose zero për mallrat e çliuara për qarkullim të lirë brenda kuotave tarifore ose me kusht që vjelja ose aplikimi i detyrimeve normale të importit nuk është rifutur/rifilluar, brenda tavanëve tariforë apo masave të tjera tarifore preferenciale, përfitimi nga kuota tarifore apo masat preferenciale tarifore jepet vetëm pas depozitimit tek autoritetet doganore të dokumentit mbi të cilin mbështetet dhënia e detyrimit të importit të reduktuar ose zero.

Dokumenti duhet të paraqitet në çdo rast përpara shterimit të kuotës tarifore ose në raste të tjera, përpara datës në të cilën rifutet mbledhja e detyrimeve normale të importit.

5. Për qëllime të zbatimit të pikave 1 deri në 4, dokumenti mbi të cilin mbështetet dhënia e një detyrimi importi më të reduktuar ose zero mund të prodhohet pas përfundimit të afatit kohor për të cilin ishte vendosur një detyrim importi i reduktuar ose zero, me kusht që deklarata që i përket mallrave në fjalë të ishte pranuar përpara asaj date.

Neni 55

Çlirimi i mallrave dhe kontabilizimi

1. Pranimi i një deklarate të thjeshtuar nga autoritetet doganore nuk duhet të pengojë apo të vonojë çlirimin e mallrave të deklaruar, përveçse kur ekzistojnë arsye të tjera për ta bërë këtë.

Pa cenuar dispozitat e nenit 92, të këtij vendimi, çlirimi kryhet në përputhje me kushtet e vendosura në pikat 2 deri 5, të këtij neni.

2. Kur paraqitja me vonesë e të dhënave ose e një dokumenti shoqërues që mungonin në momentin e pranimin të deklaratës nuk ndikon në shumën e detyrimeve për t'u paguar që mbulohet nga kjo deklarata, autoritetet doganore kontabilizojnë menjëherë shumën për t'u paguar.

3. Kur, sipas nenit 52, një deklarata përmban të dhëna provizore lidhur me vlerën, autoritetet doganore duhet:

- a) të kontabilizojnë menjëherë shumën e detyrimeve të përcaktuara duke u mbështetur në këto të dhëna;
- b) të kërkojnë, nëse është e nevojshme, depozitimin e një garancie të mjaftueshme për të mbuluar diferencën midis shumës të përlogaritur sipas shkronjës "a" dhe shumës së detyrimit që mund të paguhet në fund për mallrat.

4. Kur, në rrethana të tjera nga ato të përcaktuara në pikën 3, paraqitja me vonesë e të dhënave apo të një dokumenti shoqërues që mungon në momentin e pranimin të deklaratës, mund të ndikojë në shumën e detyrimeve për t'u paguar të mallrave të mbuluara nga ky deklarim:

a) nëse paraqitja me vonesë e ndonjë prej të dhënave apo dokumenteve që mungojnë mund të çojë në zbatimin e detyrimit të reduktuar, autoritetet doganore duhet:

- i) të kontabilizojnë menjëherë detyrimet e importit për t'u paguar me normën e reduktuar;

ii) të kërkojnë depozitimin e një garancie që mbulon diferencën midis shumës së përlogaritur sipas nënndarjes “i” dhe shumës e cila duhej të paguhej nëse detyrimet e importit për mallrat në fjalë do të përlogariteshin sipas nivelit të detyrimeve doganore bazuar në tarifën bazë;

b) nëse paraqitja me vonesë e ndonjë prej të dhënave apo dokumenteve që mungojnë mund të çojë në pranimin e mallrave me përjashtim të plotë nga detyrimet, autoritetet doganore kërkojnë depozitimin e një garancie që mbulon shumën e cila duhej të paguhej nëse detyrimet do të përlogariteshin sipas nivelit të detyrimeve doganore sipas tarifës bazë.

5. Pa cenuar ndonjë ndryshim që mund të ndodhë, në mënyrë të veçantë si rezultat i përcaktimit përfundimtar të vlerës doganore, deklaruesi ka mundësinë që, në vend që të depozitojë një garanci, të kërkojë kryerjen e pagesës së menjëhershme:

a) kur zbatohet shkronja “b”, e pikës 3, ose nënndarja “ii”, e shkronjës “a”, të pikës 4, për shumën e detyrimit që duhet të paguhet përfundimisht për mallrat;

b) kur zbatohet shkronja “b”, e pikës 4, shumën e detyrimit të përlogaritur sipas nivelit të detyrimeve doganore sipas tarifës bazë.

Neni 56

Përfundimi i afatit

Nëse, me përfundimin e afatit të përcaktuar në nenin 54, deklaruesi nuk ka dhënë të dhënat e nevojshme për përcaktimin përfundimtar të vlerës doganore të mallrave ose nuk ka arritur të paraqesë informacionin ose dokumentet që mungojnë, autoritetet doganore menjëherë mbajnë/prekin garancinë e dhënë në përputhje me dispozitat e shkronjës “b”, të pikës 3, të nenit 55, nënndarja “ii”, e shkronjës “a”, të pikës 4, të nenit 55, ose shkronjës “b”, të pikës 4, të nenit 55.

Neni 57

Plotësimi ose zëvendësimi i deklaratës së thjeshtuar

1. Një deklaram i thjeshtuar/i paplotë i pranuar sipas kushteve të përcaktuara në nenet 52 deri 55 mund të plotësohet nga deklaruesi ose me miratimin e autoriteteve doganore, të zëvendësohet me një deklaratë tjetër e cila përmbush kushtet e parashtruara në nenin 87, të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë”.

2. Në të dyja rastet, data për përcaktimin e çdo detyrimi dhe zbatimin e dispozitave të tjera që rregullojnë çlirimin e mallrave për qarkullim të lirë do të jetë data e pranimin të deklarimit të thjeshtuar.

Seksioni 2

Procedura e deklarimit të thjeshtuar

Neni 58

Të përgjithshme

1. Një aplikant, në bazë të një kërkesë me shkrim që përmban të gjithë informacionin e nevojshëm, autorizohet në përputhje me kushtet dhe mënyrën e përcaktuar në nenet 59 dhe 60 të bëjë deklarin për çlirimin për qarkullim të lirë me një formular të thjeshtuar kur mallrat janë paraqitur në doganë.

2. Një deklaratë e tillë e thjeshtuar duhet të përmbajë të paktën të dhënat për një deklaram të thjeshtuar importi të përcaktuar në aneksin 7.

3. Kur rrethanat e lejojnë, autoritetet doganore mund të lejojnë që kërkesa për çlirim për qarkullim të lirë referuar në pikën 1 të zëvendësohet nga një kërkesë e përgjithshme lidhur me operacionet e çlirimit për t’u kryer në një periudhë të dhënë kohe. Një referencë për autorizimin e dhënë në bazë të një kërkesë të tillë të përgjithshme duhet të bëhet në dokumentin administrativ ose tregtar të paraqitur në pikën 1.

4. Deklarata e thjeshtuar shoqërohet nga të gjitha dokumentet, paraqitja e të cilave kërkohet për të garantuar çlirimin e mallrave për qarkullim të lirë. Në këto raste, zbatohet pika 2, e nenit 53.

5. Zbatimi i këtij neni nuk duhet të cenojë zbatimin e nenit 67.

Neni 59

Dhënia e autorizimit

1. Autorizimi për përdorimin e procedurës së deklarimit të thjeshtuar i jepet aplikuesit nëse kushtet dhe kriteret e përcaktuara në nenet 44 deri 47 janë përmbushur.

2. Kur aplikuesi është mbajtës i një “Certifikate OEA” referuar në shkronjën “a” ose “c”, të pikës 1, të nenit 11, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave jep autorizimin pasi të jetë realizuar shkëmbimi i nevojshëm i informacionit midis aplikuesit dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave. Të gjitha kushtet dhe kriteret referuar në pikën 1, të këtij neni, do të konsiderohen të përmbushura.

Neni 60

Të dhënat e autorizimit

1. Autorizimi i referuar në nenin 58 përmban të dhënat e mëposhtme për:
 - a) zyrën/zyrat doganore kompetente për pranimin e deklaratës së thjeshtuar;
 - b) mallrat për të cilat zbatohet;
 - c) një referencë të garancisë që jepet nga aplikuesi për të mbuluar çdo borxh doganor që mund të lindë.
2. Autorizimi duhet të specifikojë gjithashtu edhe formën dhe përmbajtjen e deklarimeve plotësuese dhe të caktojë afatet kohore brenda të cilave ato duhet të depozitohen te zyra doganore kompetente për këtë qëllim.

KREU 4

DEKLARIMET PËR REGJIMET DOGANORE EKONOMIKE

Seksioni 1

Deklarimet e thjeshtuara për hyrjen nën regjimin e magazinimit doganor

Neni 61

Deklarimi i thjeshtuar

1. Me kërkesë të deklaruesit, zyra doganore e hyrjes mund të pranojë një deklaram për hyrjen në regjimin e magazinimit doganor i cili nuk përmban të gjitha të dhënat e përcaktuara në aneksin 12 të vendimit nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, "Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, "Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë".

Megjithatë, ky deklaram duhet të përmbajë të paktën të dhënat e deklaratës së thjeshtuar sipas aneksit 7.

2. Nenet 53, 54 dhe 57 zbatohen në mënyrë analoge edhe në deklarimin e thjeshtuar për hyrjen nën regjimin e magazinimit doganor.

Neni 62

Procedura e deklarimit të thjeshtuar

1. Autorizimi për procedurën e deklarimit të thjeshtuar i jepet aplikuesit nëse kushtet dhe kriteret e referuar në nenet 44 deri 47 dhe 63 janë përmbushur.

2. Kur kjo procedurë zbatohet në një magazinë të tipit D, deklarimi i thjeshtuar duhet të përfshijë gjithashtu natyrën e mallrave në fjalë, me detaje të mjaftueshme që mundësojnë klasifikimin tarifor dhe vlerën e tyre doganore qartazi dhe në mënyrë të menjëhershme.

3. Procedura e përcaktuar në pikën 1 nuk zbatohet për magazinat e tipit F.

Neni 63

Aplikimi dhe të dhënat e nevojshme për dhënien e autorizimit

1. Aplikimi i referuar në pikën 1, të nenit 62, bëhet me shkrim dhe përmban të gjitha të dhënat e nevojshme për dhënien e autorizimit.

2. Kur rrethanat e lejojnë, aplikimi i referuar në pikën 1, të nenit 62, mund të zëvendësohet nga një aplikim i përgjithshëm që i korrespondon operacioneve që kryhen në një periudhë të dhënë.

Në këtë rast, aplikimi bëhet dhe dorëzohet me kërkesën për të operuar magazinën doganore ose si ndryshim/modifikim i autorizimit fillestar, tek autoriteti doganor që ka lëshuar autorizimin për regjimin në fjalë.

3. Kur aplikuesi është mbajtës i një "Certifikate OEA" referuar në shkronjat "a" ose "c", të pikës 1, të nenit 11, Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, jep autorizimin pasi të jetë realizuar shkëmbimi i nevojshëm i informacionit midis aplikuesit dhe Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave. Të gjitha kushtet dhe kriteret e referuara në pikën 1, të këtij neni, do të konsiderohen të përmbushura.

Neni 64

Përmbajtja e autorizimit

1. Autorizimi i referuar në pikën 1, të nenit 62, përcakton rregullat specifike për regjimin, duke përfshirë zyrën/zyrat doganore të hyrjes nën regjim.

2. Nuk është e nevojshme dhënia e një deklarate plotësuese.

Seksioni 2

Deklarimet e thjeshtuara për hyrjen nën regjimin e përpunimit aktiv ose nën regjimin e lejimit të përkohshëm

Neni 65

Deklarimi i thjeshtuar

1. Me kërkesë të deklaruesit, zyra doganore e hyrjes mund të pranojë deklarime për vendosjen e mallrave nën regjimin e përpunimit aktiv ose nën regjimin e lejimit të përkohshëm, të cilat nuk përmbajnë të gjitha të dhënat e përcaktuara në aneksin 12, të vendimit nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, ose që nuk janë të shoqëruara nga dokumentet e referuara në nenet 142 deri 146 të vendimit nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, të ndryshuar.

Megjithatë, këto deklarime do të përmbajnë të paktën të dhënat e një deklarimi të thjeshtuar, siç përcaktohet në aneksin 7.

2. Nenet 53, 54 dhe 57 zbatohen në mënyrë analoge edhe në deklarimin e thjeshtuar për hyrjen nën regjimin e përpunimit aktiv ose nën regjimin e lejimit të përkohshëm.

3. Në rastet e hyrjes nën regjim të përpunimit aktiv, sistemi me rimbursim, zbatohen në mënyrë analoge nenet 55 dhe 56.

Seksioni 3

Mallrat e deklaruarat për procedurën e përpunimit pasiv

Neni 66

Mallrat nën regjimin e përpunimit pasiv

Nenet 68 deri 71, që zbatohen për mallrat e deklaruarat për eksport, zbatohen në mënyrë analoge për mallrat nën regjimin e përpunimit pasiv të deklaruarat për eksport.

Seksioni 4

Mbyllja e një regjimi doganor ekonomik

Neni 67

Mbyllja e regjimit

1. Në rastet e mbylljes së një regjimi doganor ekonomik të ndryshëm nga përpunimi pasiv dhe magazinimi doganor mund të zbatohen procedurat e thjeshtuara për çlirim për qarkullim të lirë, eksport dhe riekспорт. Në rastin e riekспортit zbatohen dispozitat e neneve 68 deri 71.

2. Procedurat e thjeshtuara referuar në nenet 52 deri 60 mund të zbatohen për të çliruar për qarkullim të lirë mallrat e ndodhura nën regjimin e përpunimit pasiv.

3. Në rastet e mbylljes së regjimit të magazinimit doganor mund të zbatohen procedurat e thjeshtuara për çlirimin për qarkullim të lirë, eksport ose riekспорт.

Megjithatë:

a) për mallrat e futura nën regjimin e magazinës të tipit F nuk mund të autorizohet asnjë procedurë e thjeshtuar;

b) për mallrat e futura nën regjimin e magazinës të tipit B do të zbatohet vetëm deklarimi i thjeshtuar dhe procedura e deklarimit të thjeshtuar;

c) lëshimi i një autorizimi për një magazinë të tipit D nënkupton zbatimin automatik të procedurës së zhdoganimit për çlirimin për qarkullim të lirë.

Megjithatë, në rastet kur personi në fjalë dëshiron të përfitojë nga zbatimi i elementeve të taksimit, të cilat nuk mund të kontrollohen pa një shqyrtim fizik të mallrave, kjo procedurë nuk mund të zbatohet.

KREU 5

DEKLARIMET E EKSPORTIT

Neni 68

Formalitetet e eksportit

Formalitetet e eksportit të përcaktuara në vendimin nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave, të ndryshuar, mund të thjeshtohen në përputhje me këtë kre.

Seksioni 1

Deklarimet e thjeshtuara

Të dhënat e deklaratës së thjeshtuar për eksport

1. Me kërkesë të deklaruesit, zyra doganore e eksportit mund të pranojë deklarata eksporti të cilat nuk përmbajnë të gjitha të dhënat e përcaktuara në aneksin 12 të vendimit nr. 205, datë 13.4.1999, të Këshillit të Ministrave “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë”.

Megjithatë, këto deklarata duhet të përmbajnë të paktën të dhënat e përcaktuara në aneksin 7 për deklarimet e paplota.

Kur mallrat janë objekt i detyrimeve të eksportit ose të ndonjë mase tjetër të parashikuar, deklaratat e eksportit duhet të përmbajnë të gjithë informacionin e kërkuar për zbatimin e detyrimeve ose masave të tilla.

2. Nenet 53 deri 57 zbatohen në mënyrë analoge edhe për deklarimet e eksportit.

Depozitimi i deklarimit plotësues

Deklarata plotësuese depozitohet pranë zyrës doganore të eksportit.

Seksioni 2

Procedura e deklarimit të thjeshtuar

Autorizimi

1. Autorizimi për të përdorur procedurën e deklarimit të thjeshtuar do të jepet në përputhje me kushtet dhe mënyrën e përcaktuar në nenet 44 deri 47, pikën 2, të nenit 59, dhe në mënyrë analoge, zbatohet edhe neni 60.

2. Deklarimi i thjeshtuar duhet të përmbajë të paktën të dhënat e përcaktuara për një deklarim të thjeshtuar në aneksin 7.

3. Nenet 53 deri 57 zbatohen në mënyrë analoge.

TITULLI V

THJESHTËSIME TË TJERA

KREU 1

MALLRA QË KLASIFIKOHEN NË NËNKRERË TË NDRYSHËM TARIFORË TË DEKLARUARA NË NJË NËNKRË, ZHDOGANIMI I CENTRALIZUAR, HYRJA NË REGJISTRIMET E DEKLARUESIT, VETËVLERËSIMI

Seksioni 1

Mallra që klasifikohen në nënkrerë të ndryshëm tariforë

Mallra që klasifikohen në nënkrerë të ndryshëm tariforë të deklaruar në një nënkrë

Për qëllim të pikës “1”, të nenit 161, të Kodit, kur një ngarkesë përbëhet nga mallra që u përkasin nënkrerëve të ndryshëm tariforë që u nënshtrohen detyrimeve *ad-valorem* dhe specifike ose vetëm detyrimeve specifike, zbatohen të mëposhtmet:

a) Kur të gjitha detyrimet specifike janë të lidhura vetëm me një njësi të masës, deklaruesi duhet të zbatojë detyrimin specifik më të lartë të të gjitha mallrave të ngarkesës që u nënshtrohet detyrimeve specifike. Detyrimi specifik më i lartë i përcaktuar në këtë mënyrë do të konsiderohet shkalla më e lartë e detyrimeve të importit ose të eksportit.

Në rastet kur ka mallra në ngarkesë që u nënshtrohen detyrimeve *ad-valorem*, detyrimi më i lartë specifik do të kthehet në një detyrim *ad-valorem* për çdo mall që i nënshtrohet këtij detyrimi në mënyrë që të përcaktojnë shkallën më të lartë të detyrimeve të importit ose të eksportit. Shkalla më e lartë e detyrimit të përcaktuar kështu do të zbatohet për vlerën e të gjithë ngarkesës.

b) Kur detyrimet specifike janë të lidhura me njësi të ndryshme të masës, deklaruesi duhet të zbatojë detyrimin më të lartë specifik për çdo njësi të masës për të gjitha mallrat në ngarkesë matur në atë njësi dhe që i nënshtrohet detyrimeve specifike. Këto detyrime specifike më të larta konvertohen në detyrime *ad-valorem* për secilin lloj malli në mënyrë që të përcaktojnë shkallën më të lartë të detyrimeve të importit ose të eksportit. Shkalla më e lartë e detyrimeve e përcaktuar në këtë mënyrë më pas do të zbatohet për vlerën e të gjithë ngarkesës.

Seksioni 2
Zhdoganimi i centralizuar

Neni 73

Kërkesa për autorizim për zhdoganim të centralizuar

1. Për qëllime të nenit 163 të Kodit, kërkesa për dhënien e një autorizimi për zhdoganim të centralizuar mund të bëhet njëkohësisht me aplikimin për një operator ekonomik të autorizuar për thjeshtësime doganore ose një operator ekonomik i autorizuar i plotë. Kjo kërkesë gjithashtu mund të bëhet edhe pas marrjes së autorizimit nga operatorët ekonomikë të sipërpërmendur.

2. Kërkesa depozitohet pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave.

3. Mbajtësi i autorizimit duhet të plotësojë kushtet, kriteret dhe detyrimet që rezultojnë nga autorizimi, pa cenuar detyrimet e deklaruesit dhe rregullat që parashikojnë moskrijimin e një borxhi doganor.

Neni 74

Procedurat për të cilat zhdoganimi i centralizuar mund të autorizohet

Zhdoganimi i centralizuar mund të autorizohet për:

- a) çlirim për qarkullim të lirë;
- b) përdorim të veçantë përfundimtar të mallrave (*end-use*);
- c) eksport;
- ç) riekспорт, në rastet kur janë të zbatueshme dispozitat në lidhje me depozitimimin e deklarimit doganor;
- d) përpunimipasiv;
- dh) përpunim aktiv;
- e) magazinim doganor;
- ë) lejim të përkohshëm.

Neni 75

Konsultimi/këshillimi

Procedura e konsultimit/këshillimit e parashikuar në nenin 23 mund të zbatohet edhe për autorizimet për zhdoganimin e centralizuar të përcaktuar në nenin 163, të Kodit.

Neni 76

Monitorimi

Institucionet, të cilave Drejtoria e Përgjithshme e Doganave u është drejtuar për konsultim/këshillim, duhet pa vonesë të informojnë Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave për çdo rrethanë që lind pasi autorizimi është dhënë dhe që mund të ndikojnë në vazhdimësinë apo përmbajtjen e tij.

Neni 77

Shkëmbimi i informacionit

1. Përveç rasteve kur zbatohet paragrafi i dytë, i pikës 3, të nenit 165, të Kodit, deklaruesi duhet të njoftojë zyrën mbikëqyrëse doganore që mallrat janë paraqitur në zyrën doganore të paraqitjes përmes një nga të mëposhtmet:

- a) një deklaratë standarde doganore;
- b) një deklaratë të thjeshtuar doganore.

2. Kur zyra doganore mbikëqyrëse e ka pranuar deklaratën doganore, ajo i transmeton zyrës doganore ku janë paraqitur mallrat të dhënat e deklaratës doganore standarde ose të deklaratës së thjeshtuar doganore dhe e informon atë zyrë doganore:

- a) se mallrat mund të çlirohen për procedurën përkatëse;
- b) për çdo kontroll të kërkuar në përputhje me shkronjën “c”, të pikës 3, të nenit 163, të Kodit.

3. Në rast se zyra doganore mbikëqyrëse kërkon një kontroll ose kur zyra doganore ku janë paraqitur mallrat vendos në përputhje me pikën 5, të nenit 163, të Kodit, të kryejë kontrollet e saj për qëllime sigurie dhe mbrojtjeje, zyra doganore e paraqitjes informon zyrën doganore mbikëqyrëse për rezultatet e kontrollit. Bazuar në këto rezultate, zyra doganore mbikëqyrëse ose lejon çlirimin e mallrave ose kërkon që të merren masa. Kur kërkohet një kontroll, zyra doganore që vendos për një kontroll të tillë informon deklaruesin.

4. Kur çlirimi është dhënë, zyra doganore mbikëqyrëse informon deklaruesin.

5. Në eksport, zyra doganore e daljes i siguron provën e daljes zyrës doganore mbikëqyrëse. Zyra doganore mbikëqyrëse i siguron provën e daljes deklaruesit.

Hyrja në regjistrimet e deklaruesit

Neni 78

Kushtet për dhënien e autorizimit

1. Pa cenuar kushtet specifike që lidhen me autorizimet për një procedurë të posaçme, një autorizim për të paraqitur një deklaratë doganore në formën e një hyrjeje në të dhënat e deklaruesit, të parashikuara në pikën 1, të nenit 165, të Kodit, jepet kur aplikuesi tregon se i plotëson kriteret e përcaktuara në shkronjat “a”, “b” dhe “c”, të nenit 41, të Kodit.

2. Dokumentet mbështetëse i jepen autoriteteve doganore kur legjislacioni doganor e kërkon një gjë të tillë.

Neni 79

Fusha e zbatimit

1. Hyrja në të dhënat e deklaruesit mund të autorizohet për ndonjë nga regjimet e mëposhtme doganore:

a) Çlirimin për qarkullim të lirë; megjithatë, autorizimi nuk mund të përdoret për çlirimin në të njëjtën kohë për qarkullim të lirë dhe për përdorim vetjak të mallrave që janë objekt i një furnizimi me TVSH të përjashtuar, në përputhje me ligjin nr. 128/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, dhe kur është e zbatueshme, një pezullim akcize në përputhje me nenin 30, të ligjit nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;

b) Magazinimin doganor;

c) Lejimin e përkohshëm dhe përdorimin e veçantë përfundimtar (*end-use*);

ç) Përpunimin aktiv dhe pasiv; megjithatë, autorizimi nuk mund të përdoren për riimport me çlirim në të njëjtën kohë për qarkullim të lirë dhe për përdorim vetjak të mallrave që janë objekt i një furnizimi të përjashtuar të TVSH-së në përputhje me ligjin nr. 128/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, dhe kur është e zbatueshme, një pezullim akcize në përputhje me nenin 30, të ligjit nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;

d) Eksportit.

2. Kur deklarata doganore merr formën e një hyrjeje në të dhënat të deklaruesit, zyrat doganore kompetente nuk do të heqin dorë nga kërkesa për depozitim të një deklarate përmbledhëse.

Neni 80

Plani i kontrollit

Autoritetet doganore miratojnë një plan kontrolli për mbikëqyrjen e procedurës doganore të kryer në bazë të një autorizimi të parashikuar në pikën 1, të nenit 165, të Kodit.

Neni 81

Detyrimet e mbajtësit të autorizimit

1. Mbajtësi i autorizimit duhet:

a) të regjistrojë së paku të dhënat e një deklarimi të thjeshtuar doganor dhe çdo dokument mbështetës në regjistrimet elektronike;

b) kur i kërkohet, të paraqesë mallrat në doganë dhe të regjistrojë vendin dhe datën e këtij njoftimi në regjistrimet elektronike;

c) me kërkesë të zyrës doganore mbikëqyrëse, të vërë në dispozicion të kësaj zyre të dhënat e një deklarate të thjeshtuar apo të plotë doganore të regjistruar në regjistrimet elektronike apo çdo dokument mbështetës;

ç) të vërë në dispozicion të zyrës mbikëqyrëse informacionin për mallrat që i nënshtrohen kufizimeve dhe ndalimeve;

d) nëse zbatohet heqja dorë nga detyrimi për të paraqitur mallrat, parashikuar në pikën 3, të nenit 165, të Kodit, t'i sigurojë zyrës doganore të paraqitjes informacionin e nevojshëm që të mbyllë procedurën e mëparshme doganore dhe/ose të përfundojë magazinimin e përkohshëm;

dh) të paraqesë një deklaratë plotësuese, në mënyrë periodike, në zyrën doganore mbikëqyrëse brenda afatit kohor të përcaktuar në autorizim.

Neni 82

Çlirimi i mallrave

1. Zyra doganore mbikëqyrëse njofton mbajtësin e autorizimit për çlirimin e mallrave.

2. Kur autorizimi përcakton një afat kohor për kontroll, mallrat do të konsiderohet se janë çliruar për regjimin përkatës, në përfundim të këtij afati kohor, përveç rasteve kur zyra doganore mbikëqyrëse ka njoftuar gjatë kësaj kohe të kufizuar qëllimin e saj për të kryer një kontroll.

Neni 83

Kuotat tarifore

Kur mallrat, që i nënshtrohen një kuote tarifore sipas parimit “i shërbehet të parit që vjen” (*first-come, first-served*), janë regjistruar në regjistrin elektronik, mbajtësi i autorizimit mund të kërkojë zbatimin e masës së tillë, sipas marrëveshjes me Drejtorinë e Përgjithshme të Doganave ose me anë të një njoftimi të veçantë apo me deklaratën doganore periodike.

Neni 84

Hyrja në të dhënat e deklaruesit për regjimin e eksportit

1. Autorizimi për të hyrë në të dhënat/regjistrimet e deklaruesit mund të lejojë një operator ekonomik që të regjistrojë në regjistrat e tij menjëherë çdo operacion eksporti dhe të raportojë në zyrën doganore mbikëqyrëse hollësitë e një deklarate plotësuese periodike.

2. Regjistrimi i mallrave në regjistrat elektronikë të deklaruesit do të konsiderohet si çlirim i mallrave për eksport.

3. Pika 1 aplikohet në rastet e mëposhtme:

a) kur mallrat nuk i nënshtrohen afateve të paranisjes dhe dispozitave të veçanta të një deklarate përmblendhëse të daljes;

b) kur deklarata përmblendhëse e daljes depozitohet në zyrën doganore të daljes;

c) kur zyra doganore e eksportit është e ndryshme nga zyra doganore e daljes, autoritetet doganore kompetente miratojnë përdorimin e një autorizimi të tillë.

Seksioni 4

Vetëvlerësimi

Neni 85

Kushtet për dhënien e autorizimit

Pa cenuar kushtet e veçanta që lidhen me autorizimet për një regjim transiti, magazinimi doganor dhe zonat e lira, përdorimin e veçantë përfundimtar, regjimin e lejimit të përkohshëm, përpunimin aktiv dhe pasiv, një autorizim për vetëvlerësim i parashikuar në pikën 1, të nenit 167 të Kodit, jepet kur aplikuesi plotëson kushtet e mëposhtme:

a) Aplikuesi ka marrë masa që lejojnë një identifikim të qartë të partnerëve të tij të biznesit dhe që kontribuojnë në sigurinë e zinxhirit ndërkombëtar të furnizimit nëpërmjet zbatimit të marrëveshjeve përkatëse kontraktuale ose masave të tjera të përshtatshme, në përputhje me modelin e biznesit të aplikantit;

b) Aplikuesi ka një sistem të brendshëm ekzistues dhe funksional të kontrollit i cili përfshin kontrollet e brendshme, analiza të riskut të lidhura me pajtueshmërinë doganore dhe monitorimin e sistemit të mjedisit të kontrollit të cilat mbështetin/ndihmojnë funksionimin e sistemit, duke sjellë si rezultat siguri nga rreziqet e lidhura me pajtueshmërinë doganore.

Neni 86

Vetëvlerësimi për procedurat doganore

1. Vetëvlerësimi mund të autorizohet për ndonjë nga regjimet doganore të mëposhtme:

a) çlirimin për qarkullim të lirë; megjithatë, autorizimi nuk mund të përdoret për procedurat e mëposhtme:

i) çlirimin në të njëjtën kohë për qarkullim të lirë dhe për përdorim vetjak të mallrave që janë objekt i një furnizimi me TVSH- të përjashtuar, në përputhje me ligjin nr. 128/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”, dhe, kur është e zbatueshme, një pezullim akcize në përputhje me nenin 30, të ligjit nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;

ii) kur kërkohet përfitimi i një kontingjenti tarifor;

b) magazinimin doganor;

c) lejimin e përkohshëm;

ç) përdorimin e veçantë përfundimtar (*end-use*);

d) përpunimin aktiv dhe pasiv; megjithatë, autorizimi nuk mund të përdoren për riimport me çlirim në të njëjtën kohë për qarkullim të lirë dhe për përdorim vetjak të mallrave që janë objekt i një furnizimi të përjashtuar të TVSH-së në përputhje me ligjin nr. 128/2014, “Për tatimin mbi vlerën e shtuar në Republikën e Shqipërisë”,

dhe, kur është e zbatueshme, një pezullim akcize në përputhje me nenin 30, të ligjit nr. 61/2012, “Për akcizat në Republikën e Shqipërisë”, të ndryshuar;
dh) eksportin.

Neni 87

Vetëvlerësimi për formalitetet doganore apo kontrolli

1. Vetëvlerësimi mund të autorizohet për të kryer ndonjë nga formalitetet apo kontrollet e mëposhtme doganore:

- a) njoftimin e borxhit doganor, sipas legjislacionit në fuqi;
- b) për mallrat e deklaruar për eksport apo riekспорт, kryerjen e disa funksioneve për të cilat janë kompetente zyrat e daljes, duke përfshirë edhe konfirmimin e daljes së mallrave nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë;
- c) kontrollin e pajtueshmërisë me ndalimet dhe kufizimet, siç përcaktohet në autorizim me kusht që rregullat mbi këto ndalime ose kufizime parashikojnë transferimin e këtyre kontrolleve tek operatorët ekonomikë;
- ç) sigurimin e informacionit statistikor autoriteteve kompetente.

2. Një operator ekonomik, i cili merr kontrollin e mallrave nën një kontratë të vetme transporti, për transportin e mallrave jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, mund të autorizohet në bazë të shkronjës “b”, të pikës 1, për të kryer ndonjë nga rolet e mëposhtme dhe kompetencat e zyrave doganore të daljes të specifikuar në aplikim:

- a) Të informojë zyrën doganore të eksportit për mbërritjen e mallrave në zyrën doganore të daljes me anë të njoftimit të zyrës doganore të eksportit për mallrat që merr nën kontrollin e tij në bazë të autorizimit;
- b) Të pranojë paraqitjen e mallrave në zyrën e daljes;
- c) Të identifikojë mallrat që u nënshtrohen kontrolleve, sipas kërkesave të autoriteteve doganore në vendin e daljes;
- ç) Të ndjekë çlirimin në dalje;
- d) Të bëjë regjistrimin e certifikimit të daljes në regjistrat e tij.

3. Kur operatori ekonomik është i autorizuar për të identifikuar mallrat, sipas shkronjës “c”, të pikës 2, ai duhet t’u paraqesë mallrat autoriteteve doganore në vendin e daljes me qëllim të këtyre kontrolleve.

Neni 88

Plani i kontrollit

Autoritetet doganore do të miratojnë një plan kontrolli për mbikëqyrjen e regjimeve doganore, formalitetet dhe kontrollet e kryera sipas një autorizimi të parashikuar në pikën 1, të nenit 167, të Kodit, për të siguruar përputhshmërinë e mbajtësit të autorizimit me detyrimet e tij.

Neni 89

Borxhi doganor dhe pagesa të tjera

1. Në fund të një periudhe që nuk i kalon 31 ditë, mbajtësi i autorizimit do të përcaktojë shumën e detyrimeve dhe pagesave të tjera që duhen paguar për atë periudhë, në përputhje me rregullat e përcaktuara në autorizim.

2. Brenda 5 ditëve nga përfundimi i periudhës përmbledhëse, mbajtësi i autorizimit i paraqet zyrës doganore mbikëqyrëse shumën e përcaktuar në përputhje me pikën 1.

Borxhi doganor konsiderohet se është njoftuar në kohën e kësaj paraqitjeje.

3. Mbajtësi i autorizimit paguan shumën e përmendur në pikën 2, brenda afateve të parashikuara.

Neni 90

Statistikat

Mbajtësi i autorizimit duhet të sigurojë në kohë të dhënat statistikore për autoritetet kompetente në përputhje me legjislacionin në fuqi.

Neni 91

Kontrolli i daljes nën vetëvlerësim

1. Operatori ekonomik i autorizuar për të kryer formalitetet ose kontrollet për të cilat janë kompetente zyrat doganore të daljes, në përputhje me shkronjën “b”, të pikës 1, të nenit 87, njofton autoritetet doganore të eksportit, siç është specifikuar në autorizimin lidhur me:

- a) datën e daljes aktuale të mallrave;
- b) të gjitha ngarkesat që nuk janë larguar nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë brenda 14 ditëve pasi janë marrë nën kontrollin e mbajtësit të autorizimit.

2. Operatori ekonomik i autorizuar duhet:

- a) të identifikojë menjëherë mallrat e marra nën kontrollin e mbajtësit të autorizimit, të cilat mbulohen nga këto dispozita;
- b) të njoftojë zyrën doganore në vendin e daljes së mallrave që mbërritën atje dhe që janë të mbuluara nga autorizimi;
- c) të regjistrojë (elektronikisht) detajet përkatëse të deklaratës së eksportit ose rieksporit në lidhje me mallrat;
- ç) të sigurojë që të gjitha mallrat që janë identifikuar se kërkojnë kontroll nuk mund të dalin nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë pa lejen e autoriteteve doganore.

TITULLI VI VERIFIKIMI, KONTROLLI DHE ANALIZIMI I MALLRAVE

Seksion 1 **Të përgjithshme**

Neni 92 **Verifikimi i deklaratave, dokumenteve, mallrave dhe marrja e mostrave**

Për qëllime të nenit 169, të Kodit, verifikimi i deklaratave, dokumenteve, mallrave dhe marrja e mostrave do të kryhen në përputhje me dispozitat respektive të vendimin nr. 205, datë 13.4.1999, “Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.1.1999, “Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë”, të ndryshuar.

Neni 93 **Çlirimi i mallrave objekt i një kërkesë për të përfituar nga një kontingjent tarifor**

Për qëllime të pikës 2, të nenit 176, të Kodit, autoritetet doganore mund të mos kërkojnë dhënien e një garancie për mallrat të cilat janë objekt i një kërkesë për të përfituar nga një kontingjent tarifor, nëse ato përcaktojnë përpara çlirimit të mallrave, që kuota tarifore nuk është në një pikë kritike.

TITULLI VII OPERACIONET E PRIVILEGJUARA

KREU 1 DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Seksioni 1 **Të përgjithshme**

Neni 94 **Fusha e zbatimit**

Mbështetur në nenet 184 dhe 188, të Kodit, ky titull përcakton rregullat procedurale dhe rastet në të cilat, për shkak të rrethanave të veçanta, jepet përjashtimi nga detyrimet e importit kur mallrat çlirohen për qarkullim të lirë.

Neni 95 **Përkufizime**

Për qëllim të këtij titulli, me termat e mëposhtme nënkuptohen:

- a) “Detyrim importi”, detyrimi doganor që bazohet në Tarifën Doganore të Republikës së Shqipërisë;
- b) “Sende vetjake”, çdo pronë e destinuar për përdorim personal nga personat përkatës apo për plotësimin e nevojave të tyre shtëpiake.

Në veçanti, “Sende vetjake” përbëjnë:

- i) sendet shtëpiake;
- ii) biçikletat, motomjetet dhe ciklomotorët, automjetet private dhe rimorkiot, rulotët për kamping, barkat/jahtet private (familjare) apo për argëtim dhe mjetet ajrore private.

Sende shtëpiake përbëjnë gjithashtu dhe sendet e nevojshme shtëpiake, të cilat plotësojnë nevojat normale familjare, kafshët shtëpiake, manarët dhe kafshët me samar, si dhe instrumentet e mbartshme të arteve të aplikuara, të cilat janë të nevojshme për të ushtruar profesionin apo zanatin e personit përkatës. Prona personale duhet të jetë e tillë që për nga natyra dhe sasia të tregojë se nuk importohet për qëllime tregtare.

- c) “Sende shtëpiake”, sendet personale, shtresa dhe mbulesa për përdorim shtëpiak, mobilie dhe pajisje për qëllime të përdorimit personal të të interesuarit ose për të plotësuar nevojat e tij shtëpiake;

- ç) “Produkte alkoolike”, produktet (birrë, verë, aperitivë me përmbajtje vere ose alkooli, konjak ose brendi, liker ose pije të tjera alkoolike etj.), që përfshihen në krerët nga 2203 deri 2208 të Nomenklaturës së Kombinuar të Mallrave.

PËRJASHTIMI NGA DETYRIMET E IMPORTIT

Seksioni 1

Sendet vetjake që u përkasin individëve, që ndryshojnë vendqëndrimin (vendbanimin) nga një vend tjetër për në Republikën e Shqipërisë

Neni 96

Sendet vetjake

1. Në përputhje me nenet 97 deri 104, sendet vetjake që importohet nga individë që ndryshojnë vendqëndrimin e tyre të zakonshëm nga një vend tjetër për në Republikën e Shqipërisë përjashtohet nga detyrimet e importit.

2. Në këto raste, do të përdoret formulari i sigurimit të përjashtimit nga detyrimet e importit i përcaktuar në aneksin 8.

Neni 97

Kufizimi në sende vetjake

1. Përjashtimi kufizohet në sende vetjake të cilat:

a) kanë qenë në posedim nga individ i interesuar dhe në rastet e mallrave jo të konsumueshme të jenë përdorur nga individ i interesuar në vendin e mëparshëm të qëndrimit, për të paktën 6 muaj përpara datës në të cilën ai pushon së qeni banor i vendit prej nga është nisur, me përjashtim të rasteve të veçanta të justifikuara nga rrethanat;

b) kanë për qëllim të përdoren për të njëjtat qëllime edhe në vendbanimin e ri.

2. Për automjetet private dhe rimorkiot, motomjetet dhe ciklomotorët, rulotët për kamping, barkat/jahtet private (familjare) apo për argëtim dhe mjetet ajrore private, përjashtimi kufizohet nga përmbushja e kushteve të mëposhtme:

a) i interesuari ka qenë pronari i regjistruar për automjetin, motomjetin dhe ciklomotorin, rulotën, mjetin lundrues ose mjetin ajror, në vendet ku zbatohet një regjistrim mjetesh, për të paktën, 12 muaj përpara transferimit të tij në Republikën e Shqipërisë;

b) ka qenë pronë e të interesuarit për të paktën 12 muaj, përpara se të sillej në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

c) ka qenë përdorur nga i interesuari në një vend tjetër normalisht për të paktën 12 muaj përpara se të sillej në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

ç) pasi të importohet duke u përjashtuar nga detyrimet e importit, nuk mund të jepen hua, vendosen si garanci, jepen me qira ose tjetërsohet/transferohen si kundrejt pagesës, ashtu edhe falas, deri në dy vjet pas kryerjes së formaliteteve doganore, përveçse kur paguan detyrimet e importit dhe të gjitha taksat e tjera prej të cilave ishte përjashtuar;

d) përjashtimi nga detyrimet e importit i nënshtrohet depozitimit të një garancie.

Forma dhe shuma e garancisë përcaktohen nga autoritetet doganore kompetente. Garancia çlirohet pas kalimit të dy vjetëve nga momenti i depozitimit të saj në zyrën ku është bërë çlirimi i mallrave mbi bazën e paraqitjes së provave bindëse që personi i interesuar është dhe ka qenë gjatë gjithë kësaj periudhe kohe pronari i regjistruar i automjetit, motomjetit dhe ciklomotorit, rulotës, mjetit të lundrimit, ose mjetit të fluturimit për të cilin është dhënë përjashtimi.

Neni 98

Rastet kur jepet përjashtimi

1. Përjashtimi jepet vetëm për individët të cilët kanë pasur vendbanim të zakonshëm, për të paktën 12 muaj në mënyrë të vazhdueshme, jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.

2. Megjithatë, autoritetet doganore kompetente mund të lejojnë anashkalim nga rregulli i parashikuar në pikën 1, të këtij neni, me kusht që synimi i të interesuarit të ketë qenë qartësisht qëndrimi jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë për një periudhë të vazhdueshme prej të paktën 12 muajsh.

Neni 99

Mallrat për të cilat nuk jepen përjashtime

Përjashtimi nuk jepet për:

a) produktet alkoolike;

b) duhanin dhe produktet e duhanit;

c) mjetet tregtare të transportit;

ç) artikujt për përdorim në ushtrimin e një tregtie ose profesioni, të ndryshëm nga instrumentet e mbartshme të arteve të aplikuara ose të lira.

Hedhja në qarkullim të lirë

1. Përveç rasteve të veçanta, përjashtimi jepet vetëm për sendet vetjake të hedhura në qarkullim të lirë brenda 12 muajsh nga data në të cilën individ i interesuari është vendosur në vendbanimin e tij normal në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

2. Sendet vetjake mund të vendosen në qarkullim të lirë, pjesë-pjesë, brenda afatit të përmendur në pikën 1, të këtij neni.

Kushtëzime

1. Me përjashtim të përcaktimit të shkronjës “ç”, të pikës 2, të nenit 97, sendet vetjake që janë lejuar me përjashtim nga detyrimet e importit, deri në përfundimin e afatit prej 12 muajsh nga data në të cilën është pranuar deklarata për vendosjen në qarkullim të lirë, nuk mund të jepen hua, vendosen si garanci, jepen me qira ose transferohen, si kundrejt pagesës, ashtu edhe falas, pa njoftuar paraprakisht autoritetet kompetente doganore për këtë qëllim.

2. Huadhënia, lënia si garanci, qiradhënia apo tjetërsimi përpara përfundimit të afatit të përmendur në pikën 1 sjell si pasojë zbatimin e detyrimeve përkatëse të importit për sendin në fjalë, sipas nivelit të detyrimeve të importit në fuqi në datën në të cilën kryhet huadhënia, dhënia si garanci, qiradhënia apo tjetërsimi dhe në bazë të llojit të mallrave, si dhe të vlerës doganore të verifikuar apo të pranuar në po atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Caktimi i vendbanimit

1. Pavarësisht nga sa parashikohet në pikën 1, të nenit 100, përjashtim mund të jepet për sendet vetjake të hedhura në qarkullim të lirë, përpara se i interesuari të caktojë vendbanimin e tij të zakonshëm në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, me kusht që ai të marrë përsipër të caktojë vendbanimin e zakonshëm në Shqipëri, brenda një afati 6-mujor. Marrja përsipër e këtij detyrimi shoqërohet nga dhënia e një garancie, forma dhe shuma e së cilës përcaktohet nga autoritetet doganore kompetente.

2. Kur zbatohet pika 1, e këtij neni, afati i përcaktuar në shkronjën “a”, të nenit 97, llogaritet nga data në të cilën sendet vetjake janë sjellë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Angazhimet profesionale

1. Kur, për shkak të angazhimeve profesionale, individ i interesuar largohet nga vendi ku ka pasur vendbanimin e përhershëm, pa u vendosur në vendbanimin e tij në Republikën e Shqipërisë, edhe pse qëllimi i tij është ta bëjë këtë, autoriteti doganor mund të lejojë përjashtimin nga detyrimet doganore për sendet vetjake të cilat ai i transferon në Republikën e Shqipërisë.

2. Përjashtimi nga detyrimet e importit për sendet vetjake të përmendura në pikën 1 do të lejohet, sipas kushteve të parashikuara në nenet 96 deri 101, me kushtin që:

a) afatet e përcaktuara në shkronjën “a”, të nenit 97, dhe të pikës 1, të nenit 100, të llogariten prej datës në të cilën sendet vetjake janë sjellë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

b) afati i përcaktuar në pikën 1, të nenit 101, të llogaritet nga data kur individ i interesuar realisht përcakton vendbanimin e tij normal në Republikën e Shqipërisë.

3. Përjashtimi nga detyrimet është subjekt i deklarimit nga individ i interesuar se ai në të vërtetë do të vendoset në Republikën e Shqipërisë, brenda një afati të caktuar nga autoriteti doganor, në përputhje me rrethanat. Autoriteti doganor kompetent mund të kërkojë që deklarimi të shoqërohet me depozitim të një garancie, forma dhe shuma e së cilës përcaktohen nga këto autoritete.

Rrethanat politike të veçanta

Autoriteti doganor kompetent mund të anashkalojë dispozitat e shkronjave “a” dhe “b”, të nenit 97, të shkronjave “c” dhe “ç”, të nenit 99, dhe nenit 101, kur një individ transferon vendbanimin e tij nga një vend tjetër në Republikën e Shqipërisë, si rezultat i rrethanave politike të veçanta.

Mallrat e importuara në raste martesore

Neni 105

Përrjashtime në raste martesore

1. Në përputhje me nenet 106 deri 109, veshjet martesore dhe sendet shtëpiake, të reja ose jo, që i përkasin një individ që me rastin e martesës së tij/saj transferon vendbanimin e tij të zakonshëm nga një vend tjetër, në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, importohen duke u përjashtuar nga detyrimet importit.

2. Në të njëjtat kushte, dhuratat e dhëna me rastin e martesës dhe që janë marre nga një individ i cili plotëson kushtet e përcaktuara në pikën 1, që e ka vendbanimin e tij të zakonshëm në një vend tjetër, përjashtohen gjithashtu nga detyrimet e importit. Megjithatë, vlera e çdo dhurate që përjashtohet nga detyrimet e importit, nuk duhet të kalojë vlerën ekuivalente në lekë të shumës 1 000 euro.

Neni 106

Kushtëzime

Përjashtimi i referuar në nenin 105 mund të jepet vetëm për individë:

a) vendbanimi i zakonshëm i të cilëve ka qenë jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë për të paktën 12 muaj të vazhdueshëm. Megjithatë, përjashtime nga ky rregull mund të jepen me kusht që i interesuari të provojë qartë se synonte të qëndronte jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë për një periudhë të pandërprerë kohe prej të paktën 12 muajsh;

b) që paraqesin prova të martesës së tyre.

Neni 107

Produktet alkoolike dhe duhani

Asnjë përjashtim nuk duhet të jepet për produktet alkoolike, duhanin dhe produktet e duhanit.

Neni 108

Hedhja në qarkullim të lirë

1. Me përjashtim të rrethanave të jashtë-zakonshme, përjashtimi nga detyrimet e importit jepet vetëm për mallrat e vendosura në qarkullim të lirë:

a) jo më herët se dy muaj përpara datës së caktuar për martesë (në këtë rast përjashtimi jepet vetëm kundrejt depozitimit të garancisë përkatëse, forma dhe shuma e së cilës caktohet nga autoritetet doganore kompetente);

b) jo më vonë se katër muaj pas datës së martesës.

2. Mallrat e referuara në nenin 105 mund të vendosen në qarkullim të lirë në disa dërgesa të veçanta, brenda afatit të përmendur në pikën 1.

Neni 109

Kushtëzime

1. Mallrat që janë lejuar me përjashtim nga detyrimet e importit në përputhje me nenin 105, deri në përfundimin e afatit prej 12 muajsh nga data në të cilën është pranuar deklarata për vendosjen në qarkullim të lirë, nuk mund të jepen hua, vendosen si garanci, jepen me qira ose transferohen, si kundrejt pagesës, ashtu edhe falas, pa njoftuar paraprakisht autoritetet kompetente doganore për këtë qëllim.

2. Huadhënia, dhënia si garanci, qiradhënia ose tjetërsimi përpara përfundimit të periudhës 12-mujore bëhet vetëm kundrejt pagesës së detyrimeve përkatëse të importit për mallrat në fjalë, duke zbatuar nivelin e detyrimeve të importit në fuqi në datën në të cilën kryhet huadhënia, lënia si garanci, qiradhënia ose tjetërsimi, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të tyre, të verifikuar apo të pranuar në po atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Seksioni 3

Sendet personale të fituara nga trashëgimia

Neni 110

Sendet personale

1. Në përputhje me nenet 111, 112 dhe 113, sendet personale të fituara nëpërmjet trashëgimisë, nga një individ me vendbanim të zakonshëm në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, lejohet të importohen me përjashtim nga detyrimet e importit.

2. Për qëllim të pikës 1, “sende personale” do të thotë gjithë pasuria e referuar në shkronjën “b”, të nenit 95, të cilat përbëjnë pasurinë e trashëgimlënësit.

Neni 111

Mallrat për të cilat nuk jepen përjashtime

Përjashtimi nuk jepet për:

- a) produktet alkoolike;
- b) duhanin dhe produktet e duhanit;
- c) mjetet e transportit tregtar;
- ç) artikujt për përdorim gjatë ushtrimit të një tregtie apo profesioni, të ndryshme nga instrumentet e arteve të aplikuara ose të lira, të cilat i nevojiteshin trashëgimlënësit për ushtrimin e tregtisë ose të profesionit;
- d) stoqet e lëndëve të para dhe produkteve ose gjysmëprodukteve;
- dh) stoqet e produkte bujqësore dhe blegtorale, përfshi bagëtitë, që kalojnë sasitë e përshtatshme për nevoja të përdorimit familjar.

Neni 112

Kufizime

1. Përjashtimi lejohet vetëm për sendet personale të vendosura në qarkullim të lirë jo më vonë se dy vjet nga data në të cilën i interesuari fiton të drejtën e pronësisë mbi këto sende (ndarja përfundimtare e trashëgimisë).

Megjithatë, për raste të veçanta, kjo periudhë mund të zgjatet nga autoritetet doganore kompetente.

2. Sendet personale mund të importohen në disa dërgesa të veçanta brenda afatit të përmendur në pikën 1.

Neni 113

Trashëgimia nga personat juridikë

Nenet 110, 111 dhe 112 zbatohen, rast pas rasti, në mënyrë analoge, për sendet personale të fituara me trashëgimi nga personat juridikë që merren me aktivitet jofitimprurës, të vendosur në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Seksioni 4

Uniformat shkollore, materialet e studimit dhe pajisjet shtëpiake për përdorim nga nxënës e studentët

Neni 114

Përjashtime për nxënësit dhe studentët

1. Uniformat shkollore, materialet e studimit dhe pajisjet shtëpiake që përbëjnë në vetvete materiale të zakonshme për dhomat studentore dhe që u përkasin nxënësve ose studenteve të huaj që do të qëndrojnë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë për qëllime studimi dhe u nevojiten atyre për përdorim vetjak gjatë kohës së studimeve të tyre, përjashtohen nga detyrimet e importit.

2. Për qëllim të pikës 1:

- a) Nxënës ose student” është çdo person i regjistruar në një institucion edukimi për të ndjekur me kohë të plotë mësimet e ofruara në këtë institucion;
- b) “Uniformë” është veshmbathje, shtresa shtëpiake, si dhe veshje, të reja ose jo;
- c) “Materiale shkollore” janë sendet dhe instrumentet (përfshirë makinat llogaritëse dhe makinat e shkrimit), që zakonisht përdoren nga nxënësit apo studentët për nevoja të studimeve të tyre.

Neni 115

Kufizim

Përjashtimi lejohet të paktën njëherë për çdo vit shkollor.

Seksioni 5

Dërgesat me vlerë të papërfillshme

Neni 116

Mallra me vlerë të papërfillshme

1. Në përputhje me nenin 117, çdo dërgesë e përberë nga mallra me vlerë të papërfillshme, të dërguara drejtpërdrejt nga një vend tjetër të një marrëse në Republikën e Shqipërisë, përjashtohen nga detyrimet e importit.

2. Për qëllime të pikës 1, “mallra me vlerë të papërfillshme” janë mallra, vlera përmbledhëse e të cilëve nuk duhet të kalojë vlerën ekuivalente në lekë të shumës 150 euro.

Neni 117

Mallrat për të cilat nuk jepen përjashtime

Përjashtimi nuk zbatohet për mallrat e mëposhtme:

- a) produktet alkoolike;
- b) parfumet dhe ujë tualeti;
- c) duhanet dhe produktet e duhanit.

Seksioni 6

Dërgesa të dërguara falas nga një individ te një tjetër

Neni 118

Përjashtime për dërgesa të dërguara falas

1. Në përputhje me nenet 119 dhe 120, mallrat që përbëjnë dërgesat që dërgohen nga një individ nga një vend tjetër te një individ tjetër që jeton në territorin doganor të Republikës së Shqipëri përjashtohen nga detyrimet e importit, me kusht që këto importe nuk janë të natyrës tregtare.

2. Për qëllime të pikës 1, dërgesat e importuara janë “mallra të natyrës jotregtare” nëse ato:

- a) janë të një natyre rastësore;
- b) përmbajnë mallra që ekskluzivisht janë për përdorim personal të pritësit të dërgesës apo familjes së tij dhe të cilat, sipas natyrës apo sasisë së tyre, nuk lënë dyshim se do të përdoren për qëllime tregtare;
- c) i dërgohen pritësit nga dërguesi pa asnjë lloj pagese.

Neni 119

Vlera e dërgesës

1. Përjashtimi i parashikuar në pikën 1 të nenit 118, zbatohet për dërgesa, vlera e së cilës nuk kalon vlerën ekuivalente në lekë të shumës 45 euro, duke përfshirë edhe vlerën e mallrave të përmendura në nenin 120.

2. Kur vlera e përgjithshme për një dërgesë e përbërë prej dy ose më shumë artikujve e kalon shumën e përmendur në pikën 1, përjashtimi deri në atë shumë jepet për këta artikuj, nëse të importuar veçmas do t'u jepej përjashtimi, me kusht që vlera e një artikulli individual nuk mund të ndahet.

Neni 120

Kufizime

Përjashtimi i parashikuar në pikën 1, të nenit 118, duhet të kufizohet për dërgesë në sasi të dhëna për çdo mall të listuar, si më poshtë vijon:

- a) Produkte të duhanit:
 - 50 cigare;
 - 25 cigarillos (puro e hollë e vogël me peshë maksimale deri në tri gramë secila);
 - 10 cigare puro;
 - 50 gramë duhan për tymosje;
 - një përzgjedhje proporcionale nga këto produkte të ndryshme.
- b) Alkool dhe pije alkoolike:
 - pije të distiluara dhe pije alkoolike me përbërje alkooli mbi 22% të vëllimit; etil alkool jo i denaturuar me vëllim 80% e më tepër: 1 litër; ose
 - pije të distiluara dhe pije alkoolike, si dhe aperitivë me bazë vere apo alkooli, rum, sake apo pije të ngjashme alkoolike me përbërje alkooli që nuk kalon 22% të vëllimit; verëra me gaz, verëra likerit: një litër apo një përzierje proporcionale nga këto produkte të ndryshme, dhe
 - verë e pagazuar: dy litra;
- c) Parfume:
 - 50 gramë; ose
 - ujëra tualeti: 0,25 litra.

Seksioni 7

Mjetet kryesore të prodhimit dhe pajisjet e tjera të importuara gjatë transferimit të aktiviteteve nga një vend tjetër në Republikën e Shqipërisë

Neni 121

Përjashtime për mjetet kryesore të prodhimit dhe pajisjet e tjera

1. Pa cenuar legjislacionin në fuqi lidhur me politikën industriale dhe tregtare dhe në përputhje me nenet 122 deri 126, përjashtohen nga detyrimet e importit mjetet kryesore dhe pajisjet e tjera që u përkasin ndërmarrjeve që

përfundimisht mbyllin aktivitetin e tyre në një vend tjetër dhe transferohen në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, në mënyrë që të kryejnë një aktivitet të ngjashëm.

Në rastet kur ndërmarrja e transferuar është investim bujqësor, atëherë edhe gjëja e gjallë e cila i përket këtij investimi, po ashtu përjashtohet nga detyrimet e importit.

2. Për qëllime të pikës 1, “ndërmarrje” nënkupton një njësi të pavarur ekonomike që merret me veprimtari prodhuese ose industri shërbimi.

Neni 122

Kufizime

Përjashtimi nga detyrimet e importit kufizohet për mjetet kryesore dhe pajisje të tjera të cilat:

a) përveç rasteve të veçanta që justifikohen nga rrethanat, kanë qenë aktualisht të përdorura në ndërmarrje për një minimum prej 12 muajsh përpara datës në të cilën ndërmarrja pushoi së funksionuari në vendin tjetër nga i cili ka transferuar aktivitetin;

b) janë të destinuara që të përdoren për të njëjtin qëllim pas transferimit;

c) janë të përshtatshme për natyrën dhe madhësinë e ndërmarrjes në fjalë.

Neni 123

Raste kur nuk jepet përjashtimi

Përjashtimi nuk jepet për ndërmarrje, transferimi i të cilave në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë është rrjedhojë ose ka për qëllim shkrirjen me/ose përthithjen nga një ndërmarrje e vendosur në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, pa vendosur/ngritur/krijuar një aktivitet të ri.

Neni 124

Raste të tjera kur nuk jepet përjashtimi

Përjashtimi nuk do të jepet për:

a) mjetet e transportit që nuk janë të natyrës së instrumenteve të prodhimit apo të industrisë së shërbimit;

b) furnizimet e çfarëdolloji që janë të destinuara për konsum njerëzor apo për ushqim për kafshët;

c) karburantet dhe stokun e lëndës së parë apo të produkteve finale apo gjysmëprodukteve;

ç) gjëja e gjallë në posedim nga tregtarët.

Neni 125

Kufizime lidhur me afatin kohor

Përveç rasteve të veçanta të justifikuara nga rrethanat, përjashtimi i referuar në nenin 121 jepet vetëm për mjete kryesore të prodhimit dhe pajisje të tjera të vendosura në qarkullim të lirë, përpara mbarimit të një afati kohor prej 12 muajsh nga data kur ndërmarrja mbyll aktivitetin e saj në vendin tjetër të nisjes.

Neni 126

Kushtëzime

1. Mjetet themelore dhe pajisjet e tjera të përjashtuara nga detyrimet e importit nuk mund të jepen hua, si garanci, me qira ose të tjetërsohen përpara kalimit të afatit 12-mujor, nga data kur është pranuar deklarata për hedhjen në qarkullim të lirë, pa informuar paraprakisht autoritetin doganor kompetent.

Në rastet e dhënies për përdorim apo transferim, kur ka rrezik për abuzim, ky afat mund të zgjatet deri në 36 muaj.

2. Çdo dhënie hua, si garanci, dhënie në përdorim apo transferim para kalimit të afatit të përmendur në pikën 1, bëhet vetëm kundrejt pagesës së detyrimeve të importit për mallrat përkatëse, sipas normës që zbatohet në datën e dhënies hua, dhënies si garanci, dhënies në përdorim apo transferim, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të vërtetuar apo të pranuar në atë datë nga autoriteti doganor kompetent.

Neni 127

Transferimi i personave të angazhuar në profesione të lira dhe personave juridikë të angazhuar në aktivitete jofitimprurëse

Nenet 121 deri në 126 zbatohen, rast pas rasti, në mënyrë analoge për mjetet themelore dhe pajisjet e tjera që u përkasin personave të angazhuar në profesione të lira dhe personave juridikë të angazhuar në aktivitete jofitimprurëse që e transferojnë këtë aktivitet nga një vend tjetër për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Seksioni 8

Produktet e përftuara nga fermerët e Republikës së Shqipërisë në prona të vendosura në vende kufitare me Republikën e Shqipërisë

Neni 128

Përfshirje për produktet bujqësore, blegtorale, të bletarisë, të kopshtarisë dhe pyjeve

1. Në përputhje me nenet 129 dhe 130, produktet bujqësore, blegtorale, të bletarisë, të kopshtarisë dhe pyjeve të përftuara nga prona të vendosura në një vend tjetër fqinj me territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, të cilat punohen nga një prodhues bujqësor që ka ndërmarrjen e tij kryesore brenda territorit shqiptar dhe e kryen këtë veprimtari në tokën që është në kufirin ngjitur me vendin tjetër, përjashtohen nga detyrimet doganore.

2. Për të përftuar nga dispozitat e pikës 1, produktet blegtorale duhet të përfitohen nga kafshë të origjinuara në Republikën e Shqipërisë ose që janë vendosur në qarkullim të lirë aty.

Neni 129

Kufizime

Përfshirja kufizohet për produkte të cilat nuk u janë nënshtruar trajtimeve të tjera përveç atyre që kryhen normalisht pas korresjës/vjeljes apo prodhimit të tyre.

Neni 130

Lejimi

Përfshirja lejohet vetëm për produkte që janë sjellë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga prodhuesi bujqësor apo për llogari të tij.

Neni 131

Produktet e peshkimit apo të kultivimit të peshkut

Nenet 128, 129 dhe 130 zbatohen, rast pas rasti, në mënyrë analoge për produktet e peshkimit apo të kultivimit të peshkut, aktivitete të cilat kryhen në liqenet apo lumenjtë e lundrueshëm që kufizojnë një vend tjetër me Republikën e Shqipërisë nga peshkatarë shqiptarë, apo edhe për produktet e aktivitetit të gjuetisë, që zhvillohet në liqene apo lumenj të tillë nga gjahtarët për sport të Shqipërisë.

Seksioni 9

Farat, plehrat dhe produktet për trajtimin e tokës dhe të mbjellave, të importuara nga prodhuesit bujqësorë të vendeve të tjera, për përdorim në pronat fqinje me këto vende

Neni 132

Përfshirje për farat, plehrat dhe produktet për trajtimin e tokës dhe të mbjellave

Në përputhje me nenin 133, farat, plehrat dhe produktet për trajtimin e tokës dhe të mbjellave, të destinuara për t'u përdorur në prona të vendosura në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, fqinj me një vend tjetër dhe e cila punohet nga një prodhues bujqësor që ka ndërmarrjen e tij kryesore brenda këtij vendi tjetër dhe në kufi ngjitur me territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, përjashtohen nga detyrimet e importit.

Neni 133

Kufizime

1. Përfshirja kufizohet për ato sasi farash, plehrash dhe produkte të tjera që nevojiten për punimin e pronës.
2. Përfshirja jepet vetëm për ato fara, plehra apo produkte tjera të importuara drejtpërdrejt për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga prodhuesi bujqësor apo për llogari të tij.
3. Këshilli i Ministrave mund të vendosë kushte për përfshirjen bazuar në parimin e reciprocitetit.

Seksioni 10

Mallrat që gjenden në bagazhin personal të udhëtarit

Neni 134

Mallrat që gjenden në bagazhin personal

1. Në përputhje me nenet 134 deri 141, mallrat që gjenden në bagazhin personal të udhëtarëve, që vijnë nga një vend tjetër, përjashtohen nga detyrimet e importit, me kusht që këto importe të jenë të natyrës jotregtare.

2. Për qëllime të këtij seksioni:

a) "Bagazh personal" është tërësia e bagazhit që udhëtari u paraqet autoriteteve doganore me mbërritjen e tij në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, si dhe çdo bagazh që u paraqitet këtyre autoriteteve në një datë të mëvonshme, me kusht që të paraqiten prova që ditën e largimit të udhëtarit ishte regjistruar si bagazh

shoqërues, në momentin e nisjes, pranë shoqërisë që ka siguruar transportin nga vendi i nisjes për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë. Karburanti, i ndryshëm nga ai i referuar në nenin 139, nuk përbën bagazh personal;

b) "Importe me natyrë jotregtare" janë importe, të cilat:

i) kanë natyrë rastësore; dhe

ii) përbëhen vetëm prej mallrash për përdorim vetjak të udhëtarëve ose familjeve të tyre ose prej mallrave për dhurata.

Lloji dhe sasia e mallrave nuk duhet të jetë e tillë që të tregojë se kanë për qëllim përdorimin tregtar.

c) "Udhëtar ajror" dhe "udhëtar detar" janë çdo pasagjer që udhëton në rrugë ajrore apo detare, ndryshe nga fluturimi privat për argëtim apo udhëtimi detar për argëtim.

ç) "Fluturim privat për argëtim" dhe "udhëtim detar për argëtim" nënkupton përdorimin e një mjeti ajror apo një mjeti ujor nga pronari ose personi fizik ose juridik i cili ka të drejtën e përdorimit qoftë nëpërmjet qirasë ose me çdo mjet tjetër, për qëllime të ndryshme nga ato tregtare dhe në mënyrë të veçantë të ndryshme nga transporti i udhëtarëve ose mallrave ose për furnizimin e shërbimeve për qëllime të autoriteteve publike;

d) "Zonë kufitare" është: pa cenuar konventat ekzistuese në këtë fushë, një zonë, shtrirja e së cilës në vijë të drejtë ajrore nuk i kalon 10 km nga kufiri.

dh) "Punonjës zone kufitare" nënkupton çdo person aktiviteti normal i të cilit kërkon që ai të shkojë në anën tjetër kufitare gjatë ditëve të punës.

Neni 135

Kufijtë monetarë

1. Përjashtimet e parashikuara në nenin 134 jepen për mallra, vlera e përgjithshme e të cilave nuk e kalon vlerën ekuivalente në lekë të shumës prej 300 euro për çdo udhëtar, për mallra të ndryshme nga ato të renditura në nenet 136 dhe 137.

Në rastin e udhëtarëve me rrugë ajrore dhe rrugë detare, shuma e përmendur në paragrafin e parë do të jetë vlera ekuivalente në lekë e shumës 430 euro.

2. Për udhëtarët nën 15 vjeç, kjo shumë reduktohet në vlerën ekuivalente në lekë të shumës 150 euro.

3. Për qëllime të zbatimit të kufirit monetar të sipërpërmendur, vlera e një artikulli të veçantë nuk mund të ndahet.

4. Vlera e bagazhit personal të udhëtarit, që është importuar përkohësisht ose është riimportuar pas eksportit të përkohshëm, dhe vlera e produkteve mjekësore të nevojshme për të përmbushur nevojat personale të udhëtarit nuk merren në konsideratë për qëllime të zbatimit të përjashtimit të përcaktuar në pikat 1 dhe 2.

Neni 136

Kufijtë sasiorë për produktet e duhanit

1. Përjashtimi i parashikuar në pikën 1, të nenit 134, për produktet e duhanit, zbatohet në varësi të kufizimeve sasiore në jo më shumë se:

a) 200 cigare;

b) 100 cigarillo;

c) 50 puro;

ç) 250 gram duhan.

Secila sasi e specifikuar në shkronjat "a" deri "ç", për qëllimet e pikës 2, të këtij neni, përbën 100 % të përjashtimit total për produktet e duhanit.

Cigarillo janë cigare, pesha maksimale e të cilave është 3 gram secila.

2. Për një udhëtar, përjashtimi mund të zbatohet për çdo kombinim të produkteve të duhanit, me kushtin që totali i sasisë (përqindjes) së përdorur nga individ i të mos kalojë 100%.

Neni 137

Kufijtë sasiorë për produktet e alkoolit dhe pijet alkoolike

1. Përjashtimi i parashikuar në pikën 1, të nenit 134, për alkoolin dhe pijet alkoolike, ndryshe nga verërat e qeta dhe birra, zbatohet mbi bazën e kufizimeve sasiore të mëposhtme:

a) 1 litër alkool dhe pije alkoolike me fortësi alkoolike më të lartë se 22% ndaj volumit, ose alkool etilik i padenaturuar me fortësi alkoolike 80% ndaj volumit dhe më shumë;

b) 2 litra: alkool dhe pije të distiluara me fortësi alkoolike që nuk e kalon 22% ndaj volumit.

Secila sasi e specifikuar në shkronjat "a" dhe "b", për qëllimet e pikës 2, të këtij neni, përbën 100 % të përjashtimit total për produktet e alkoolit dhe pijeve alkoolike.

2. Për një udhëtar, përjashtimi mund të zbatohet për çdo kombinim të produkteve të alkoolit dhe pijeve alkoolike të përcaktuara në pikën 1, me kushtin që totali i sasisë (përqindjes) së përdorur nga individ i të mos kalojë 100%.

3. Përfshihen nga detyrimet e importit edhe 2 litra verë e qetë dhe 10 litra birra.

Neni 138

Udhëtarët nën moshën 17 vjeç

Nuk jepet përjashtim për mallrat e përmendura në nenet 136 dhe 137, për udhëtarët nën moshën 17 vjeç.

Neni 139

Karburanti që ndodhet në serbatorë

Përfshihet nga detyrimet e importit, për çdo mjet transporti motorik, karburanti që ndodhet në serbatorë/depozita standard, si dhe jo më shumë se 10 litra karburant në serbatorë të lëvizshëm.

Neni 140

Vlera e mallrave që nuk do të merren në konsideratë

Vlera e mallrave e përmendur në nenet 136, 137 ose 139 nuk do të merret në konsideratë për qëllime të zbatimit të përjashtimit të parashikuar në pikën 1, të nenit 135.

Neni 141

Raste të veçanta

1. Ministri i Financave, me urdhër, mund të zvogëlojë kufijtë monetarë ose kufizimet sasiore, apo të dyja, në rastet e udhëtarëve sipas kategorive të mëposhtme:

- a) personave që banojnë në një zonë kufitare;
- b) punonjësve të zonës kufitare;
- c) ekuipazheve e mjeteve të transportit të përdorura për të udhëtuar nga një vend tjetër.

2. Pika 1 nuk zbatohet kur një udhëtar i njërës prej kategorive të mësipërme provon që po kalon përtej zonës kufitare të Republikës së Shqipërisë ose nuk po kthehet nga një zonë kufitare e një vendi fqinj.

Megjithatë, pika 1 zbatohet kur punonjësit e zonave kufitare apo ekuipazhi i mjeteve të transportit të përdorur në udhëtim ndërkombëtar, importojnë mallra kur bëjnë udhëtime gjatë punës së tyre.

Seksioni 11

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore; instrumentet dhe aparaturat shkencore

Neni 142

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore të listuara në aneksin 9, përfshihen nga detyrimet e importit, pavarësisht se cili është pranuesi i dërgesës apo për çfarë qëllimi mund të përdoren këto materiale.

Neni 143

Kushtëzime

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore të listuara në aneksin 10, përfshihen nga detyrimet e importit, me kusht që ato të kenë për qëllim të përdoren nga:

- a) institucione apo organizata publike arsimore, shkencore apo kulturore, ose
- b) institucione apo organizata që u përkatën kategorive të specifikuara në kolonën e tretë të aneksit 10, me kusht që ato të jenë të miratuara nga autoritetet kompetente doganore për të marrë artikuj të tillë me detyrime importi të përjashtuara.

Neni 144

Instrumentet dhe aparatet shkencore

1. Në përputhje me nenet 145 deri 149, instrumentet dhe aparatet shkencore, të cilat nuk janë përfshirë në nenin 143, përfshihen nga detyrimet e importit, nëse ato importohen ekskluzivisht për qëllime jotregtare.

2. Përjashtimi sipas pikës 1, kufizohet për instrumentet dhe aparatet shkencore, të cilat kanë për qëllim të përdoren nga:

- a) institucione/ente publike që merren kryesisht me arsimimin apo kërkime shkencore dhe për ato departamente të institucioneve publike, që merren kryesisht me arsimimin apo kërkime shkencore;
- b) institucione private që merren kryesisht me arsimimin apo kërkime shkencore dhe të miratuara nga autoritetet kompetente për të marrë artikuj të tillë me detyrime importi të përjashtuara.

Neni 145

Pjesët e këmbimit/rezervë, pjesët përbërëse apo pjesët ndihmëse

Përjashtimi i parashikuar në pikën 1, të nenit 144, zbatohet, gjithashtu, për:

a) Pjesët e këmbimit/rezervë, pjesët përbërëse apo pjesët ndihmëse që i përshtaten posaçërisht instrumenteve apo aparateve shkencore, me kusht që këto pjesë këmbimi/rezervë, pjesë përbërëse apo pjesë ndihmëse të importohen në të njëjtën kohë me instrumentet apo aparatet e tilla ose, nëse ato importohen më pas, me kushtin që ato të mund të identifikohen si pjesë që i përkasin dhe janë të destinuara për instrumentet apo aparatet të cilat:

i) janë përjashtuar më parë nga detyrimet e importit, me kusht që këto instrumente apo aparate janë ende të një natyre shkencore në momentin kur kërkohet përjashtimi për pjesët përkatëse këmbimi/rezervë, pjesët përbërëse apo ato ndihmëse, ose;

ii) të cilat do të përjashtoheshin në momentin kur kërkohet një përjashtim i tillë për pjesët rezervë përkatëse, pjesët përbërëse apo ato ndihmëse;

b) Veglat që përdoren për mirëmbajtjen, kontrollin, kalibrimin apo riparimin e instrumenteve apo aparateve shkencore, me kusht që këto vegla të importohen në të njëjtën kohë me instrumentet apo aparatet e tilla ose nëse ato importohen më pas, me kusht që ato të mund të identifikohen si pjesë që i përkasin dhe janë të destinuara për instrumentet apo aparatet të cilat:

i) janë përjashtuar më parë nga detyrimet e importit, me kusht që këto instrumente apo aparate janë ende të një natyre shkencore në momentin kur kërkohet përjashtimi për veglat ose;

ii) të cilat do të përjashtoheshin, në momentin kur është bërë kërkesa për përjashtim për veglat.

Neni 146

Përkufizime

Për qëllime të neneve 144 dhe 145:

a) “instrumente apo aparate shkencore” nënkuptohet çdo instrument apo aparat i cili, për shkak të karakteristikave objektive teknike të tij dhe për shkak të rezultateve që arrihen me të, është kryesisht apo ekskluzivisht i përshtatshëm për veprimtari shkencore;

b) “të importuara për qëllime jotregtare” nënkuptohen instrumentet apo aparatet shkencore që destinohen për t’u përdorur për kërkime shkencore apo qëllime edukative jofitimprurëse.

Neni 147

Mospërjashtimi nga detyrimet e importit

Nëse është e nevojshme, disa instrumente apo aparate mund të mos përjashtohen nga detyrimet e importit, nëse vërtetohet se përjashtimi nga detyrimet e importit dëmton interesat e industrisë së vendit, në sektorin përkatës të prodhimit.

Neni 148

Kushtëzime

1. Artikujt e përcaktuar në nenin 143 dhe instrumentet apo aparatet shkencore të cilat janë përjashtuar nga detyrimet e importit në përputhje me kushtet e parashikuara me nenet 145, 146 dhe 147, nuk mund të huazohen, të jepen në shfrytëzim apo të transferohen, qoftë me apo pa pagesë, pa njoftuar paraprakisht autoritetin doganor kompetent.

2. Nëse, një artikull huazohet, jepet në përdorim apo transferohet në një institucion apo organizatë që përfiton nga përjashtimi sipas nenit 143 ose pikës 2, të nenit 144, përjashtimi vazhdon të jepet, me kusht që institucioni apo organizata ta përdorë atë artikull, instrument apo aparat për qëllime për të cilin është dhënë përjashtimi.

Në raste të tjera, huazimi, dhënia në përdorim apo transferimi kërkon pagesën paraprake të detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën e huazimit, dhënies në përdorim apo transferimit, në bazë të llojit të mallit dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore.

Neni 149

Ndërprerja e përmbushjes së kushteve

1. Institucionet apo organizatat e përmendura në nenet 143 dhe 144, të cilat nuk përmbushin më kushtet mbi bazën e të cilave kanë fituar të drejtën e përjashtimit, apo synojnë t’i përdorin artikujt e përjashtuar nga detyrimet e importit, për qëllime të tjera nga ato të parashikuara nga dispozitat e këtij seksioni duhet të njoftojnë autoritetin doganor kompetent.

2. Artikujt që mbesin në posedim të institucioneve apo organizatave të cilat ndërpresin përmbushjen e kushteve për përfitimin e përjashtimit, do t’u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën, në të cilën ndërpritet përmbushja e atyre kushteve, në bazë të llojit të artikullit dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore.

3. Artikujt e përdorur nga institucionet ose organizatat përfituese të përjashtimit, për qëllime të ndryshme nga ato të parashikuara në nenet 143 dhe 144, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit, që zbatohen në datën

kur ato janë vënë në një përdorim tjetër, në bazë të llojit të artikullit dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore.

Neni 150

Kushtëzime të tjera

Nenet 147, 148 dhe 149 zbatohen rast pas rasti në mënyrë analoge për produktet e referuara në nenin 145.

Neni 151

Pajisje të importuara për qëllime jotregtare

1. Pajisjet e importuara për qëllime jotregtare nga apo në emër të një institucioni a organizate për kërkime shkencore të vendosur jashtë Shqipërisë përjashtohen nga detyrimet e importit.

2. Përjashtimi do të lejohej, me kusht që pajisjet:

a) janë të destinuara për t'u përdorur nga apo me miratimin e pjesëtarëve ose përfaqësuesve të institucioneve dhe organizatave të përmendura në pikën 1, të këtij neni, në kontekst dhe brenda kufijve të marrëveshjeve për bashkëpunim shkencor, qëllimi i të cilave është të kryhen programe kërkimesh shkencore ndërkombëtare në institucione për kërkime shkencore të bazuara dhe të vendosura në Shqipëri.

b) mbeten pronë e personit fizik apo juridik me vendqëndrim jashtë Shqipërisë, gjatë kohës së qëndrimit të tyre në Shqipëri.

3. Në kuptim të këtij neni dhe të nenit 152:

a) "pajisje" janë instrumentet, aparatet, makinat dhe pjesët e tyre, përfshirë pjesët e këmbimit/rezervë dhe veglat e projektuara posaçërisht për mirëmbajtjen, kontrollimin, kalibrimin apo riparimin e tyre, që përdoren për nevoja kërkimi shkencor;

b) pajisjet e destinuara për t'u përdorur për qëllime të kërkimeve shkencore të kryera për qëllime jofitimprurëse, konsiderohen se janë "të importuara për qëllime jotregtare".

Neni 152

Kushtëzime

1. Pajisjet e përjashtuara nga detyrimet e importit në përputhje me kushtet e parashikuara në nenin 151, të këtij ligji, nuk mund të huazohen, të jepen për përdorim apo të transferohen, me pagesë ose jo, pa lajmëruar paraprakisht autoritetin doganor kompetent.

2. Nëse pajisjet huazohen, jepen në përdorim apo transferohen në një institucion apo organizatë që përfiton nga përjashtimi sipas nenit 151, përjashtimi vazhdon të jepet me kusht që institucioni apo organizata ta përdorë atë artikull, instrument apo aparat për qëllime, për të cilin është dhënë përjashtimi.

Në raste të tjera dhe pa cenuar nenet 144 dhe 145 huazimi, dhënia në përdorim apo transferimi i nënshtrohen pagesës paraprake të detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën e huazimit, dhënies në përdorim apo transferimit, në bazë të llojit të pajisjeve dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

3. Institucionet apo organizatat e referuara në pikën 1, të nenit 151, të cilat nuk i përmbushin më kushtet për përjashtim, apo të cilat synojnë t'i përdorin pajisjet e përjashtuara nga detyrimet e importit për qëllime të tjera nga ato të parashikuara nga ky nen, duhet të njoftojnë për këtë autoritetin doganor kompetent.

4. Pajisjet e përdorura nga institucionet ose organizatat të cilat nuk përmbushin më kushtet për të përfituar nga përjashtimi, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën në të cilën ndërpritet përmbushja e atyre kushteve, në bazë të llojit të artikullit dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore.

Pa rënë ndesh me nenet 144 dhe 145, pajisjet e përdorura nga institucionet apo organizatat përfituese të përjashtimit për qëllime tjera nga ato të parashikuara me nenin 151, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit që zbatohen në datën në të cilën ato janë përdorur për një qëllim tjetër, në bazë të llojit të pajisjes dhe vlerës doganore të vërtetuar apo pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Seksioni 12

Kafshët laboratorike dhe lëndët biologjike ose kimike që nevojiten për kërkime

Neni 153

Kafshët laboratorike dhe lëndët biologjike

1. Përjashtimi nga detyrimet e importit jepet për:

a) kafshët e posaçme për përdorim laboratorik;

b) lëndët biologjike ose kimike që nevojiten për kërkime, të cilat importohen ekskluzivisht për qëllime jotregtare.

2. Përjashtimi i parashikuar në pikën 1 kufizohet për kafshët dhe lëndët biologjike ose kimike, të cilat destinohen për:

a) institucione publike që merren kryesisht me arsimim ose kërkime shkencore dhe ato departamente a institucione publike të cilat merren kryesisht me arsimim apo kërkime shkencore; ose

b) institucione private që merren kryesisht me arsimim ose kërkime shkencore dhe të autorizuar nga autoritetet kompetente doganore të Republikës së Shqipërisë të marrin artikuj të tillë, me përjashtim nga detyrimet e importit.

3. Lëndët e përcaktuara në shkronjën “b”, të pikës 1, të këtij neni, mund të përfshijnë vetëm lëndët biologjike ose kimike për të cilat nuk ekziston prodhimi ekuivalent në Shqipëri dhe të cilat, për arsye të specifikimit ose shkallës së pastërtisë, kryesisht ose ekskluzivisht janë të përshtatshme për kërkime shkencore.

Seksioni 13

Substanca terapeutike me origjinë njerëzore dhe reagjentët për analizat e gjakut e ato të indeve

Neni 154

Substanca terapeutike dhe reagjentët

1. Në përputhje me nenin 155, të këtij ligji, përjashtohen nga detyrimet e importit:

a) substancat terapeutike me origjinë njerëzore;

b) reagjentët për përcaktimin e grupit të gjakut;

c) reagjentët për përcaktimin e përbërjes së indeve.

2. Për qëllime të pikës 1, të këtij neni me termat e mëposhtëm kuptojmë:

a) “substanca terapeutike me origjinë njerëzore”, gjaku i njeriut dhe derivatet e tij (gjaku i njeriut në gjendje të natyrshme, plazmë e tharë, albumina dhe solucione të qëndrueshme të proteinave plazmatike njerëzore, imunoglobulin dhe fibrinogjeni i njeriut);

b) “reagjentët për përcaktimin e grupit të gjakut”, të gjithë reagjentët, qofshin të origjinës njerëzore, shtazore, bimore ose të ndonjë origjine tjetër, që përdoren për përcaktimin e grupit të gjakut dhe për zbulimin e anomalive të gjakut;

c) “reagjentët për përcaktimin e përbërjes së indeve”, të gjithë reagjentët, qofshin të origjinës njerëzore, shtazore, bimore apo të një origjine tjetër që përdoren për përcaktimin e përbërjes së indeve të njeriut.

Neni 155

Kufizime

Përjashtimi kufizohet për produkte të cilat:

a) destinohen për institucione ose laboratorë, të miratuara nga autoritetet doganore kompetente, për t’u përdorur ekskluzivisht për qëllime jotregtare mjekësore ose shkencore;

b) shoqërohen nga një certifikatë e konformitetit e lëshuar nga organi i autorizuar në vendin e nisjes;

c) janë të vendosura në enë, me etiketë të veçantë identifikuese.

Neni 156

Paketimi

Përjashtimi nga detyrimet e importit përfshin paketimin special të domosdoshëm për transportin e substancave terapeutike me origjinë njerëzore apo të reagjentëve për përcaktimin e grupeve të gjakut ose të përbërjes së indeve dhe, gjithashtu, çdo tretës e aksesor të nevojshëm për përdorimin e tyre, që mund të përfshihen në dërgesë.

Seksioni 14

Instrumentet dhe aparaturat e destinuar për kërkime mjekësore, për përcaktimin e diagnozës mjekësore ose për kryerjen e trajtimeve mjekësore

Neni 157

Instrumentet dhe aparaturat e destinuar për kërkime, diagnozë ose trajtime mjekësore

1. Përjashtohen nga detyrimet e importit, instrumentet dhe aparaturat që destinohen për kërkime mjekësore, për përcaktim diagnoze ose kryerje të trajtimit mjekësor, të cilat u dhurohen nga një organizatë filantropike ose bamirëse apo nga një individ privat, autoriteteve të shëndetësisë, spitaleve ose institucioneve kërkimore mjekësore të miratuara nga autoritetet kompetente doganore të marrin këta artikuj, me përjashtim të detyrimeve të importit, ose pajisje e instrumente të blera nga këto autoritete shëndetësore, spitale a institucione kërkimore mjekësore krejtësisht me fonde të dhuruara nga organizata bamirësie apo filantropike ose me kontribute vullnetare, me kusht që gjithmonë të provohet se:

a) dhurimi i instrumenteve ose aparateve në fjalë nuk fsheh në vetvete asnjë synim tregtar nga ana e dhuruesit; dhe

b) dhuruesi nuk është i lidhur në asnjë mënyrë me prodhuesin e instrumenteve ose aparateve për të cilat kërkohet përjashtim.

2. Përjashtimi zbatohet gjithashtu, duke iu nënshtruar të njëjtave kushte, për:

a) pjesët e këmbimit/rezervë, pjesët përbërëse ose aksesoret e përshtatshëm pikërisht për instrumentet ose aparatet e përmendura më sipër, me kusht që këto pjesë këmbimi/rezervë, pjesë përbërëse ose pjesë ndihmëse të importohen në të njëjtën kohë me ato instrumente apo aparate, ose kur janë importuar më vonë, të mund të identifikohen se destinohen për instrumente apo aparate të importuara më parë me përjashtim nga detyrimet e importit;

b) veglat që përdoren për mirëmbajtjen, kontrollin, kalibrimin ose riparimin e instrumenteve apo aparateve, me kusht që këto vegla të importohen në të njëjtën kohë me instrumentet ose aparatet në fjalë, ose kur importohen më pas, të mund të identifikohen si vegla që destinohen për instrumente ose aparate të importuara më parë me përjashtim nga detyrimet e importit.

Neni 158

Të tjera

Për qëllim të nenit 157 dhe posaçërisht në lidhje me instrumentet apo aparatet dhe subjektet përfituese të përmendura më lart, zbatohen nenet 147, 148 dhe 149, rast pas rasti në mënyrë analoge.

Seksioni 15

Substancat referuese për kontrollin e cilësisë së produkteve mjekësore

Neni 159

Substancat referuese

Përjashtohen nga detyrimet e importit dërgesat të cilat përmbajnë mostra të substancave referuese, të miratuara nga Organizata Botërore e Shëndetësisë, për kontrollin cilësor të materialeve të përdorura në prodhimin e produkteve mjekësore dhe të cilat u adresohen pritësve të autorizuar nga autoritetet doganore kompetente të Republikës së Shqipërisë për të marrë të tilla dërgesa.

Seksioni 16

Produktet farmaceutike për t'u përdorur në veprimtari sportive ndërkombëtare

Neni 160

Përjashtohen nga detyrimet e importit produktet farmaceutike për përdorim mjekësor njerëzor apo veterinar, nga personat ose kafshët që vijnë nga vende të tjera për të marrë pjesë në aktivitete sportive ndërkombëtare, të organizuara në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, brenda kufijve të arsyeshëm për të plotësuar kërkesat gjatë gjithë qëndrimit në këtë territor.

Seksioni 17

Mallra për organizata bamirësie ose filantropike; artikuj të destinuar për të verbrit dhe personat e tjerë me aftësi të kufizuara

Nënseksioni 17.1

Për qëllime të përgjithshme

Neni 161

Mallra për organizata bamirësie ose filantropike

1. Në përputhje me nenet 163 dhe 164, të këtij ligji, importohen me përjashtim nga detyrimet e importit, për aq sa të mos krijojnë mundësi për abuzime ose shtrembërime të konkurrencës:

a) mallra të nevojave bazë, të importuara nga institucione shtetërore, organizata bamirëse, filantropike ose fetare, të miratuara nga autoritetet doganore kompetente për t'iu shpërndarë falas personave në nevojë;

b) mallra të çfarëdolloj përshkrimi, të dërguara falas nga një person apo organizatë e vendosur në një vend jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, për qëllime jotregtare nga ana e dërguesit, për institucione shtetërore apo organizata të tjera bamirëse, filantropike ose fetare, të miratuara nga autoritetet doganore kompetente për t'u përdorur për mbledhje fondesh në evente/ngjarje të posaçme bamirësie, për personat në nevojë;

c) materiale dhe pajisje zyre të dërguara falas, nga një person ose një organizatë e vendosur jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe pa qëllime tregtare nga ana e dërguesit, për institucione shtetërore,

organizata bamirëse, filantropike ose fetare, të miratuara nga autoritetet doganore kompetente, mallra këto për t'u përdorur vetëm për të plotësuar nevojat e ushtrimit të aktivitetit të tyre bamirës apo filantropik;

ç) materiale dhe pajisje për ndërtimin dhe rikonstruksionin e objekteve fetare të kultit, të institucioneve me karakter fetar, dhe mallra të tjera, të nevojshme për t'u përdorur nga këto institucione vetëm për zhvillimin e veprimtarive fetare;

d) materiale dhe pajisje për ndërtimin, rikonstruksionin e ujësjellësve, centraleve elektrike, shkollave, spitaleve, që financohen nga institucionet fetare.

2. Për qëllim të shkronjës “a”, të pikës 1, të këtij neni, “nevoja bazë” nënkupton ato mallra që nevojiten për të plotësuar nevojat elementare të qenieve njerëzore, si për shembull: ushqime, barna, veshje dhe shtresa ose mbulesa krevati.

Neni 162

Mallra për të cilat nuk jepet përjashtim

Nuk jepet përjashtim për:

- a) produktet e alkoolit;
- b) duhanin dhe produktet e duhanit;
- c) kafën dhe çajin;
- ç) automjetet që janë të ndryshme nga ambulancat.

Neni 163

Kushtëzime

Përjashtim përfitojnë vetëm organizatat që kanë procedura kontabiliteti, të cilat i lejojnë autoritetet doganore kompetente të mbikëqyrin veprimtarinë e tyre dhe që ofrojnë të gjitha garancitë e nevojshme.

Neni 164

Kushtëzime të tjera

1. Organizatat që përfitojnë nga përjashtimi nuk mund të japin hua, me qira, të tjetërsojnë, falas ose kundrejt pagesës, mallrat apo pajisjet e referuara në nenin 161, për qëllime të ndryshme nga ato të përcaktuara në shkronjat “a” dhe “b”, të pikës 1, të nenit 161, të këtij ligji, pa njoftuar më parë autoritetet doganore kompetente.

2. Në rast se mallrat dhe pajisjet e përmendura me sipër i jepen hua, me qira apo i tjetërsohen një organizate që ka të drejtë të përfitojë përjashtim sipas neneve 161 dhe 163, përjashtimi vazhdon të jepet, me kusht që organizata e fundit të përdorë mallrat dhe pajisjet për qëllime që përputhen me arsyen e dhënies së përjashtimit.

Në rast të kundërt, huadhënia, qiradhënia apo tjetërsimi bëhet vetëm pas pagesës së detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor të zbatueshëm në datën e dhënies hua, dhënies me qira apo tjetërsimit, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të verifikuar ose të pranuar nga autoritetet doganore kompetente në atë datë.

Neni 165

Mospërmbushja e kushteve për të përfituar përjashtim

1. Organizatat e përmendura në nenin 161, të cilat nuk përmbushin më kushtet për të përfituar përjashtimin, ose të cilat propozojnë përdorimin e mallrave dhe pajisjeve të përjashtuara nga detyrimet e importit, për qëllime të ndryshme nga ato të përshkruara në nenin në fjalë, duhet të njoftojnë për këtë qëllim autoritetet doganore kompetente.

2. Mallrat dhe pajisjet që mbeten në posedim të organizatave të cilat nuk përmbushin më kushtet për të përfituar përjashtim, janë objekt i pagesës së detyrimeve përkatëse të importit, sipas nivelit tarifor të zbatueshëm në datën në të cilën kushtet pushuan së ekzistuari, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të verifikuar ose pranuar nga autoritetet kompetente doganore në atë datë.

3. Mallrat dhe pajisjet e përdorura nga organizatat që përfitojnë nga përjashtimi, për qëllime të ndryshme nga ato të përmendura në nenin 161, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit, sipas nivelit tarifor të zbatueshëm në datën në të cilën ato janë vendosur në një përdorim tjetër, mbi bazën e llojit të mallrave dhe pajisjeve, si dhe të vlerës doganore të verifikuar ose pranuar në datën në fjalë nga autoritetet doganore kompetente.

Nënseksioni 17.2

Në dobi të personave me aftësi të kufizuara

I. Për qëllime të nënseksionit 17.2, dispozitat e mëposhtme janë për kategorinë e personave me aftësi të kufizuara që nuk shikojnë.

Neni 166

Artikujt për përdorim nga të verbrit

Artikujt e projektuar posaçërisht për përpërimin arsimor, shkencor apo kulturor të personave të verbër, siç është specifikuar në aneksin 11, përjashtohen nga detyrimet e importit.

Neni 167

Kushtëzime

1. Artikujt e projektuar posaçërisht për përpërimin arsimor, shkencor apo kulturor të personave të verbër, siç është specifikuar në aneksin 12, do të përjashtohen nga detyrimet e importit, me kusht që të importohen nga:

a) vetë personat e verbër për nevojat e tyre; ose

b) institucione apo organizata që merren me edukimin apo dhënien e ndihmës për persona të verbër, të autorizuar nga autoritetet doganore kompetente të marrin këta artikuj me përjashtim nga detyrimet e importit.

2. Përjashtimi i përcaktuar në pikën 1, zbatohet edhe për pjesët e këmbimit/rezervë, pjesët përbërëse apo pjesët ndihmëse përkatëse të artikujve në fjalë dhe për veglat që do të shfrytëzohen për mirëmbajtjen, kontrollin, kalibrimin apo riparimin e këtyre artikujve, me kusht që këto pjesë këmbimi/rezervë, pjesë përbërëse, pjesë ndihmëse apo vegla të jenë importuara në të njëjtën kohë me artikujt në fjalë ose, nëse janë importuar më vonë, me kusht që ato mund të identifikohen se të jenë të destinuara për artikujt që janë lejuar më parë me përjashtim nga detyrimet e importit, apo të cilat do të përfitonin nga përjashtimi në momentin kur një përjashtim i tillë kërkohet për pjesët specifike të këmbimit/rezervë, komponentët apo pajisjet ndihmëse dhe veglat në fjalë.

II. Për qëllime të nënseksionit 17.2, dispozitat e mëposhtme janë për kategorinë e personave të tjerë me aftësi të kufizuara.

Neni 168

Artikujt për përdorim të personave të tjerë me aftësi të kufizuara

1. Artikujt e projektuar posaçërisht për arsimim, punësimin apo për zhvillim shoqëror të personave me aftësi të kufizuara, pa përfshirë personat e verbër, do të përjashtohen nga detyrimet e importit, me kusht që të importohen nga:

a) vetë personat me aftësi të kufizuara për nevojat e tyre personale; ose

b) institucione apo organizata të angazhuara kryesisht me edukimin apo dhënien e ndihmës për personat me aftësi të kufizuara, të autorizuar nga autoritetet kompetente doganore për të marrë këta artikuj me përjashtim nga detyrimet e importit.

2. Përjashtimi i përcaktuar në pikën 1, të këtij neni, zbatohet edhe për pjesët e këmbimit/rezervë, pjesët përbërëse apo pjesët ndihmëse posaçërisht për artikujt në fjalë dhe për veglat, që do të shfrytëzohen për mirëmbajtjen, kontrollin, kalibrimin apo riparimin e këtyre artikujve, me kusht që këto pjesë këmbimi/rezervë, pjesë përbërëse, pajisje ndihmëse apo vegla të jenë importuar në të njëjtën kohë me artikujt në fjalë ose, nëse janë importuar më vonë, me kusht që ato të mund të identifikohen se janë të destinuara për artikujt që janë përjashtuar më parë nga detyrimet e importit, apo të cilat do të përfitonin nga përjashtimi në momentin kur një përjashtim i tillë kërkohet për pjesë këmbimi/rezervë, komponentë apo pajisje ndihmëse dhe vegla specifike në fjalë.

Neni 169

Mbrojtja e interesave të industrisë

Nëse është e nevojshme, disa artikuj mund të përjashtohen nga e drejta për përjashtim, nëse vërtetohet se përjashtimi i këtyre artikujve nga detyrimet është i dëmshëm për interesat e industrisë së Shqipërisë, për sektorin përkatës të prodhimit.

III. Për qëllime të nënseksionit 17.2, dispozitat e mëposhtme janë të përbashkëta.

Neni 170

Statusi i personave të verbër ose me aftësi të kufizuara

Dhënia e përjashtimit të drejtpërdrejtë për personat e verbër apo për persona të tjerë me aftësi të kufizuara, për përdorimin e tyre personal, siç është përcaktuar në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 167, dhe në shkronjën “a”, të pikës 1, të nenit 168, do t'i nënshtrohet kushteve të legjislacionit në fuqi për përcaktimin statusit të tyre si persona të verbër ose me aftësi të kufizuara që i jep të drejtën për një përjashtim të tillë.

Neni 171

Kushtëzime

1. Artikujt e importuar me detyrime importi të përjashtuara nga një person i përmendur në nenet 167 dhe 168, të këtij ligji, nuk mund të huazohen, jepen me qira apo të transferohen, me apo pa pagesë, pa i njoftuar paraprakisht autoritetet doganore kompetente.

2. Nëse një artikull jepet hua, me qira apo transferohet te një person, institucion apo organizatë që ka të drejtë të përfitojë nga përjashtimi në përputhje me nenet 167 dhe 178, atëherë përjashtimi jepet me kusht që personi, institucioni ose organizata ta përdorë artikullin për qëllime që i japin të drejtën për një përjashtim të tillë.

Në raste të tjera huazimi, dhënia me qira apo transferimi do t'i nënshtrohen pagesës paraprake të detyrimeve të importit, në nivelin tarifor që zbatohet në ditën e dhënies hua, me qira apo transferim, në bazë të llojit të mallrave apo pajisjeve dhe vlerës doganore të verifikuar apo pranuar në atë ditë nga autoritetet doganore kompetente.

Neni 172

Kushtëzime të tjera

1. Artikujt e importuar nga institucionet ose organizatat të autorizuar për përjashtim nga detyrimet e importit, në përputhje me kushtet e përcaktuara në nenet 167 dhe 168, mund të huazohen, jepen me qira apo të transferohen, me pagesë ose jo, nga këto institucione ose organizata jofitimprurëse te personat e verbër ose me aftësi të kufizuara me të cilët ato kanë lidhje, pa paguar detyrimet përkatëse të importit.

2. Asnjë huadhënie, dhënie me qira apo transferim nuk mund të jepet nën kushte të tjera nga ato të parashikuara në pikën 1, të këtij neni, nëse nuk janë informuar më parë autoritetet kompetente doganore.

Nëse një artikull që huazohet, jepet me qira apo transferohet te një person, institucion ose organizatë që ka të drejtë të përfitojë nga përjashtimi, sipas pikës 1, të nenit 167, ose pikës 1, të nenit 168, përjashtimi jepet me kusht që personi, institucioni ose organizata ta përdorë artikullin për qëllime që i japin të drejtën për një përjashtim të tillë.

Në raste të tjera, huadhënia, dhënia me qira apo transferimi do t'i nënshtrohen pagesës paraprake të detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor të zbatuar në datën e huadhënies, dhënies me qira ose transferimit, në bazë të llojit të mallrave dhe pajisjeve, si edhe vlerës doganore të verifikuar apo të pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Neni 173

Mospërmbushja e kushteve për të përfituar përjashtim

1. Institucionet apo organizatat e përmendura në nenet 167 dhe 168, të cilat nuk përmbushin më kushtet që u japin të drejtën për përjashtim, ose që synojnë të përdorin artikujt e pranuar pa detyrime importi për qëllime të tjera nga ato të parashikuara nga këto nene, duhet të informojnë autoritetet kompetente doganore.

2. Artikujt që mbeten në posedim të institucioneve apo organizatave të cilat pushojnë së përmbushuri kushtet për përfitimin e përjashtimit do t'u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën kur nuk plotësohen më kushte, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore, të vërtetuar apo të pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

3. Artikujt e përdorur nga institucioni apo organizata përfituese nga përjashtimi për qëllime të tjera nga ato të parashikuara në nenet 167 dhe 168, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit, sipas normës që zbatohet në datën kur ato janë vendosur për një përdorim tjetër, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të verifikuar apo të pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Nënseksioni 17.3

Në dobi të viktimave të fatkeqësive

Neni 174

Mallra në dobi të viktimave të fatkeqësive

1. Në përputhje me nenet 175 deri 180, mallrat e importuara nga institucionet publike ose institucionet buxhetore shtetërore apo nga organizata të tjera bamirëse, filantropike ose fetare, të miratuara prej autoriteteve doganore kompetente, për këtë qëllim, përjashtohen nga detyrimet e importit, kur destinohen:

a) për shpërndarje falas viktimave të fatkeqësive, që godasin territorin doganor të Republikës së Shqipërisë; ose

b) për t'ua vënë në dispozicion falas të viktimave të fatkeqësive të tilla, ndonëse mbeten pronë e organizatave në fjalë.

2. Mallrave të importuara për qarkullim të lirë nga agjencitë, shoqatat apo strukturat e miratuara që ndihmojnë për lehtësimin e pasojave nga fatkeqësitë, për plotësimin e nevojave të tyre gjatë periudhës së veprimtarisë, gjithashtu do t'u jepet përjashtimi i përmendur në pikën 1, të këtij neni, nën të njëjtat kushte.

Neni 175

Kufizime

Asnjë përjashtim nuk do të jepet për materiale dhe pajisje që kanë për qëllim rindërtimin e zonave të fatkeqësive.

Neni 176

Dhënia e përjashtimit

Dhënia e përjashtimit për qëllime të nënseksionit 17.3 do të jetë objekt i një vendimi të posaçëm të Këshillit të Ministrave. Ky vendim, sipas nevojës, përcakton qëllimin dhe kushtet e përjashtimit.

Neni 177

Procedurat e kontabilitetit

Përjashtim përfitojnë vetëm organizatat që përdorin procedura kontabiliteti të cilat i lejojnë autoritetet doganore kompetente të mbikëqyrin veprimtarinë e tyre dhe që ofrojnë të gjitha garancitë që konsiderohen të nevojshme.

Neni 178

Kushtëzime

1. Organizatat që përfitojnë nga përjashtimi nuk mund të huazojnë, japin me qira apo transferojnë, me apo pa pagesë, mallrat e referuara në pikën 1, të neni 174, në kushte të tjera nga ato të përcaktuara në nenin 174, pa njoftuar më parë autoritetet kompetente doganore.

2. Nëse mallrat jepen hua, me qira apo transferohen te një organizatë që ka të drejtë të përfitojë nga përjashtimi sipas neni 174, atëherë përjashtimi vazhdon të jepet, me kusht që kjo organizatë t'i përdorë mallrat për të njëjtin qëllim për të cilin jepet e drejta e përjashtimit.

Në raste të tjera, dhënia hua, me qira apo transferimi i nënshtrohen pagesës paraprake të detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor që zbatohet në ditën e dhënies hua, me qira apo transferimit, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të konstatuar apo pranuar në atë ditë nga autoritetet doganore kompetente.

Neni 179

Kushtëzime të tjera

1. Mallrat e referuara në shkronjën "b", pika 1, të neni 174, në momentin që nuk përdoren më nga të dëmtuarit në katastrofa, nuk mund të jepen hua, me qira apo të transferohen me pagesë apo falas, pa njoftuar paraprakisht autoritetet doganore kompetente.

2. Nëse mallrat jepen hua, me qira apo i transferohen organizatës e cila vetë gëzon të drejtën e përfitimit të përjashtimit sipas neni 174 ose, sipas rastit, i jepet organizatës e cila gëzon të drejtën e përfitimit të përjashtimit sipas shkronjës "a", të pikës 1, të neni 161, përjashtimi vazhdon të jepet, me kusht që organizatat e tilla t'i përdorin ato për të njëjtat qëllime për të cilat jepet përjashtimi.

Në rastet të tjera, huazimi, dhënia me qira apo transferimi i nënshtrohen pagesës paraprake të detyrimeve të importit sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën e dhënies hua, me qira apo të transferimit në bazë të llojit të mallrave dhe të vlerës doganore të konstatuar apo të pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Neni 180

Mospërbushja e kushteve për të përfituar përjashtim

1. Organizatat e përmendura në nenin 174, të cilat nuk vazhdojnë të përmbushin kushtet për të përfituar përjashtim apo të cilat dëshirojnë të përdorin mallrat e përjashtuara nga detyrimet e importit për qëllime tjera nga ato të parashikuara nga ai nen, duhet të njoftojnë për këtë autoritetet doganore kompetente.

2. Mallrat që mbeten në posedim të organizatave të cilat nuk vazhdojnë t'i plotësojnë kushtet e përfitimit të përjashtimit, kur këto mallra transferohen te një organizatë, e cila, po ashtu, gëzon të drejtën e përjashtimit sipas neni 174 ose, sipas rastit, te një organizatë që gëzon të drejtën e përjashtimi në zbatim të shkronjës "a", të pikës 1, të neni 161, të këtij ligji, atëherë përjashtimi vazhdon të jepet, me kusht që kjo organizatë t'i shfrytëzojë mallrat për ato qëllime për të cilat ajo gëzon të drejtën e përjashtimit. Në raste të tjera mallrat do t'i nënshtrohen pagesës së detyrimeve përkatëse të importit, sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën kur kushtet e tilla nuk vazhdojnë të përmbushen, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të konstatuar apo pranuar në atë ditë nga autoritetet doganore kompetente.

3. Mallrat e përdorura nga organizata që kanë përfituar nga përjashtimi për qëllime të tjera nga ato të parashikuara në nenin 174, u nënshtrohen detyrimeve përkatëse të importit, sipas nivelit tarifor të zbatuar në datën në të cilën ato janë vendosur për një përdorim tjetër, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të konstatuar ose pranuar në atë datë nga autoritetet doganore kompetente.

Seksioni 18

Dekoratat apo çmimet e nderit

Neni 181

Kufizime

Përjashtohen nga detyrimet e importit, nëse paraqiten prova të mjaftueshme pranë autoritetit doganor kompetent nga personat përkatës dhe me kusht që veprimet e përfshira të mos jenë në ndonjë mënyrë të karakterit tregtar:

a) dekoratat e dhëna nga qeveritë e huaja për ata persona vendqëndrimi (vendbanimi) i të cilëve është në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

b) kupat, medaljet dhe artikujt e ngjashëm të një natyre tërësisht simbolike, të cilat u janë dhënë shpërblim jashtë Republikës së Shqipërisë, personave që kanë vendqëndrimin (vendbanimin) në Republikën e Shqipërisë, si shenjë nderi për veprimtarinë e tyre në fushën e artit, shkencës, sportit apo shërbimeve publike apo si një mirënjohje për suksesin e arritur në një ngjarje të veçantë, të cilat importohen në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga vetë ata persona;

c) kupat, medaljet dhe artikujt e ngjashëm të një natyre tërësisht simbolike, të cilat jepen falas nga autoritete apo persona jashtë Republikës së Shqipërisë, për t'u prezantuar në Shqipëri për të njëjtat qëllime si ato të përcaktuara në shkronjën "b", të këtij neni;

ç) çmime, trofe dhe dhurata të një natyre simbolike dhe me vlerë të kufizuar të destinuara për shpërndarje falas personave me vendbanim normal jashtë Republikës së Shqipërisë, në konferenca biznesi ose aktivitete të ngjashme ndërkombëtare; natyra, vlera për njësi ose karakteristika të tjera e të cilave, nuk duhet të jenë të tilla që mund të tregojnë se ato janë importuar për arsye tregtare.

Seksioni 19

Dhurata të marra në kuadrin e marrëdhënieve ndërkombëtare

Neni 182

Përjashtimi për dhurata në kuadrin e marrëdhënieve Ndërkombëtare

Kur është rasti, pa cenuar nenin 134, dhe në përputhje me nenet 183 dhe 184, përjashtimi jepet për mallra të cilat:

a) janë importuar në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga persona që kanë bërë një vizitë zyrtare në një vend tjetër dhe të cilët i kanë marrë ato mallra si dhurata nga autoritetet mikpritëse;

b) janë importuar në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga persona që vijnë për vizitë zyrtare në Shqipëri dhe që kanë për qëllim t'i ofrojnë mallrat si dhurata për autoritetet mikpritëse;

c) janë dërguar si dhuratë, në shenjë të miqësisë apo të vullnetit të mirë, nga një organ zyrtar apo autoritet publik, që kryen një aktivitet në interes të publikut, i cili është vendosur në një vend tjetër, për një organ zyrtar ose autoritet publik që kryen një aktivitet në interes të publikut, i cili ndodhet në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të aprovuara nga autoritetet kompetente doganore për të marrë artikujt të tillë me përjashtim nga detyrimet e importit.

ç) janë dërguar si dhuratë për përdorim nga njësitë ushtarake të Forcave të Armatosura dhe strukturave të Policisë së Shtetit, si: instrumente, aparate dhe pjesët e tyre, veshmbathje, si dhe materiale logjistike, shëndetësore, makineri dhe pajisje.

Neni 183

Produkte që nuk përfitojnë përjashtim

Nuk përfitojnë përjashtim produktet e alkoolit, duhani apo produktet e duhanit.

Neni 184

Kushtëzime

Përjashtimi nga detyrimet e importit jepet vetëm nëse:

a) artikujt e destinuar si dhurata ofrohen mbi baza rastësore;

b) artikujt nuk pasqyrojnë qoftë për nga natyra, vlera apo sasia e tyre, ndonjë interes tregtar;

c) artikujt nuk përdoren për qëllime tregtare.

Seksioni 20

Mallra për t'u përdorur nga personalitetet e larta të shtetit

Neni 185

Përfshirja e mallrave nga personalitetet e larta të shtetit

1. Do të përfshihen nga detyrimet e importit;
 - a) dhurata për krerët e shtetit;
 - b) mallra për t'u përdorur apo konsumuar nga monarkët në pushtet dhe Krerët e Shtetit të vendeve të tjera, ose persona që zyrtarisht përfaqësojnë ata, gjatë qëndrimeve të tyre zyrtare në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë. Megjithatë, përfshirja mund të bëhet në varësi të parimit të reciprocitetit.
2. Përcaktimet e pikës 1, janë gjithashtu të zbatueshme për personat që gëzojnë privilegje në nivele ndërkombëtare analoge me ato që gëzojnë monarkët në pushtet ose Krerët e Shtetit.

Seksioni 21

Mallra të importuara me qëllim nxitjen e tregtisë

Nënseksioni 21.1

Mostra të mallrave me vlerë të papërfillshme

Neni 186

Mostrat e mallrave

1. Pa cenuar shkronjën "a" të pikës 1 të nenit 190, mostrat e mallrave të cilat janë të një vlerë të papërfillshme dhe të cilat mund të përdoren vetëm për të nxitur porositë të mallrave të llojit që ato përfaqësojnë, me qëllim të importimit të tyre në Shqipëri, do të përfshihen nga detyrimet e importit.
2. Autoriteti doganor kompetent, mund të kërkojë që disa artikuj, për t'u përfshirë sipas këtij neni, të bëhen përgjithmonë të papërdorshme, duke u grisur, shpuar, apo duke vendosur shenja të qarta dhe që nuk hiqen, ose me ndonjë proces tjetër, me kusht që këto veprime nuk dëmtojnë karakteristikat thelbësore të mostrave.
3. Për qëllime të pikës 1, "mostra të mallrave" janë çdo artikull që përfaqëson një lloj malli, që nga mënyra e prezantimit dhe sasia e tyre, për mallra të njëjtë ose cilësi njëjtë, nuk mundëson përdorimin e tyre për asnjë qëllim tjetër përveç asaj të nxitjes së porositë për atë mall.

Nënseksioni 21.2

Material i shtypur/printuar dhe ai reklamues

Neni 187

Materialet e shtypura reklamuese

Në përputhje me nenin 188, materialet e shtypura/printuara reklamuese, siç janë: katalogët, listat e çmimeve, udhëzimet për përdorim apo broshurat do të përfshihen nga detyrimet e importit, me kusht që ato të kenë lidhje me:

- a) mallrat për shitje apo dhënie me hua; ose
- b) shërbimet e transportit, sigurimit tregtar apo shërbime bankare, që ofrohen nga një person i vendosur jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.

Neni 188

Kufizime

Përfshirja e mallrave me nenin 187, kufizohet për materialet reklamuese të shtypura që plotësojnë kushtet në vijim:

- a) materiali i shtypur të paraqesë në mënyrë të qartë emrin e ndërmarrjes e cila prodhon, shet apo jep me qira mallrat, apo e cila ofron shërbimet që u referohet;

- b) secila dërgesë nuk duhet të përmbajë më tepër se një dokument ose një kopje të secilit dokument nëse përbëhet nga disa dokumente; dërgesat që përmbajnë disa kopje të të njëjtit dokument, po ashtu përjashtohen, nëse pesha e përgjithshme e tyre, nuk është më e madhe se një kilogram;
- c) materiali i shtypur nuk duhet të jetë pjesë e dërgesave në grup nga i njëjti dërgues për të njëjtin pranues.

Neni 189

Artikujt për qëllime reklamuese

Artikujt për qëllime reklamuese, që nuk kanë një vlerë të vërtetë tregtare dhe që dërgohen falas nga furnitorët për klientët e tyre, të cilat, përveç funksionit reklamues nuk mund të shfrytëzohen për diçka tjetër, përjashtohen nga detyrimet e importi.

Nënseksioni 21.3

Produktet e përdorura apo të konsumuara në një panair tregtar apo në ngjarje të ngjashme

Neni 190

Përjashtime për panaire tregtare apo në ngjarje të ngjashme

1. Në përputhje me nenet 191 deri 194, përjashtohen nga detyrimet e importit:
- a) mostra të vogla përfaqësuese të mallrave të prodhuara jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, që destinohen për panaire tregtare apo për ngjarje të ngjashme;
- b) mallrat e importuara vetëm për t'u demonstruar apo për të demonstruar makineritë dhe aparaturat e prodhuara jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të ekspozuara në një panair tregtar apo në një ngjarje të ngjashme;
- c) lëndë të ndryshme të një vlere të vogël siç janë ngjyrat, bojërat, letër muri etj., që përdoren për ndërtimin, rregullimin dhe dekorimin e stendave, ku janë vendosur përfaqësuesit e huaj në një panair tregtar apo një ngjarje të ngjashme, të cilat shkatërrohen duke u përdorur;
- ç) material i shtypur, katalogë, prospekte, lista çmimesh, afishe reklame, kalendarë, me ilustrime apo jo, fotografi pa korniza, si dhe artikuj të tjerë të ofruar falas për reklamimin e mallrave të prodhuara jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të ekspozuara në një panair tregtar apo në një ngjarje të ngjashme.
2. Për qëllime të pikës 1, "panair tregtar apo ngjarje e ngjashme", nënkupton:
- a) ekspozita, panair, shfaqje dhe ngjarje të ngjashme që kanë të bëjnë me tregtinë, industrinë, bujqësinë apo artizanatin;
- b) ekspozita dhe ngjarje që mbahen kryesisht për arsye bamirësie;
- c) ekspozita dhe ngjarje që mbahen kryesisht për arsye shkencore, teknike, artizanati, artistike, edukative ose kulturore, apo sportive, për arsye fetare apo kulti, aktivitete të sindikatave apo për turizëm, apo me qëllim të promovimit të njohjes ndërkombëtare;
- ç) takime të përfaqësuesve të organizatave ndërkombëtare apo organeve kolegjiale;
- d) ceremoni dhe mbledhje zyrtare ose përkujtimore.
- Nuk përfitojnë ekspozita për qëllime private në dyqanet apo objektet tregtare për të shitur mallra të vendeve jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.

Neni 191

Kufizime

- Përjashtimet e parashikuara me shkronjën "a" pika 1 e nenit 190, kufizohen në mostra të cilat:
- a) janë importuar pa pagesë si të tilla nga vende të tjera apo janë përfituar në ekspozitë nga mallra të importuara me shumicë nga ato vende;
- b) ekskluzivisht shpërndahen falas për publikun nëpër ekspozita për përdorim apo konsumim nga personat të cilëve u janë ofruar;
- c) janë të identifikueshme si mostra reklamuese me vlera të ulëta për njësi;
- ç) nuk tregtohen lehtë dhe, kur paraqitet rasti, paketohen në atë mënyrë që sasia e artikullit përkatës është më e ulët se sasia më e vogël e të njëjtit artikull që shitet në treg;
- d) në rastin e ushqimeve dhe pijeve që nuk janë të paketuara në mënyrën e përmendur në shkronjën "ç", konsumohen aty për aty në ekspozitë;
- dh) për nga vlera dhe sasia e përgjithshme e tyre, i përshtaten natyrës së ekspozitës, numrit të vizitorëve dhe kapacitetit të pjesëmarrjeve në ekspozitë.

Neni 192

Kufizime të tjera

Përjashtimet e përcaktuara në shkronjën "b" pika 1 e nenit 190, do të kufizohen për mallra, të cilat:

- a) janë konsumuar apo shkatërruar në ekspozitë; dhe

b) janë të përshtatshme, për nga vlera totale dhe sasia, natyra e ekspozitës, numrit të vizitorëve dhe kapacitetit të pjesëmarrësve në ekspozitë.

Neni 193

Kufizime

Përjashtimet e parashikuara në shkronjën “ç”, pika 1 e nenit 190, kufizohen për materialet e shtypur dhe artikujt për qëllime reklamimi, të cilat:

- a) ekskluzivisht kanë për qëllim që të shpërndahen falas për publikun në vendin ku mbahet ekspozita;
- b) për nga vlera dhe sasia totale e tyre, i përshtaten natyrës së ekspozitës, numrit të vizitorëve dhe kapacitetit të pjesëmarrësve në ekspozitë.

Neni 194

Ndalime

Përjashtimet e përmendura në shkronjat “a” dhe “b”, të pikës 1, të nenit 190, nuk lejohen për:

- a) produktet e alkoolit;
- b) duhanin dhe produktet e duhanit;
- c) karburantet, qoftë në gjendje të ngurtë, lëngët apo të gaztë.

Seksioni 22

Mallrat e importuara për qëllime ekzaminimi, analizash ose testi

Neni 195

Përjashtime për mallrat të cilat i nënshtrohen ekzaminimeve, analizave apo testeve

Në përputhje me nenet 196 deri 201, mallrat të cilat i nënshtrohen ekzaminimeve, analizave apo testeve për të përcaktuar përbërjen, cilësinë apo karakteristikat e tjera teknike të tyre për qëllime informimi apo për kërkime industriale ose tregtare përjashtohen nga detyrimet e importit.

Neni 196

Kushtëzime

Pa cenuar nenin 199, përjashtimet e përcaktuara në nenin 195, jepen vetëm me kusht që mallrat që do të ekzaminohen, analizohen apo testohen do të shfrytëzohen apo shkatërrohen plotësisht gjatë ekzaminimit, analizës apo testimit.

Neni 197

Mallra që nuk përjashtohen

Mallrat e përdorura gjatë ekzaminimit, analizës apo testimit të cilat në vetvete paraqesin qëllimin e promovimit të shitjes, nuk përjashtohen.

Neni 198

Kushtëzime për sasinë e mallrave

Përjashtimi jepet vetëm për ato sasi mallrash të cilat janë në mënyrë strikte të nevojshme për qëllimin për të cilin importohen. Këto sasi do të përcaktohen për secilin rast nga autoritetet doganore, duke marrë parasysh qëllimin në fjalë.

Neni 199

Kushtëzime të tjera

1. Përjashtimet e përcaktuara në nenin 195, përfshijnë mallrat të cilat nuk janë konsumuar tërësisht apo shkatërruar gjatë ekzaminimit, analizës apo testimit, me kusht që produktet e mbetura, me marrëveshje dhe nën mbikëqyrjen e autoriteteve doganore kompetente:

- a) janë shkatërruar krejtësisht apo janë bërë të pavlefshme nga ana tregtare me përfundimin e ekzaminimit, analizës apo testimit; ose
- b) janë dorëzuar pranë Rezervave të Shtetit pa shkaktuar ndonjë shpenzim; ose
- c) janë eksportuar jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, në rrethana tërësisht të justifikuara.

2. Për qëllime të pikës 1, “produktet e mbetura” nënkuptohen produktet që rezultojnë nga ekzaminimi, analiza apo testimi apo mallrat që nuk janë përdorur.

Neni 200

Produktet e mbetura pas përfundimit të ekzaminimit, analizës apo testimit

1. Me përjashtim të rasteve kur zbatohet pika 1 e nenit 199, produktet e mbetura pas përfundimit të ekzaminimit, analizës apo testimit të referuara në nenin 195, janë objekt i detyrimeve përkatëse të importit sipas nivelit tarifor që zbatohet në datën e përfundimit të ekzaminimit, analizës apo testimit, në bazë të llojit të mallrave dhe vlerës doganore të konstatuar dhe pranuar në atë ditë nga autoritetet doganore kompetente.

2. Megjithatë, pala e interesuar me marrëveshje dhe nën mbikëqyrjen e autoriteteve doganore kompetente mund t'i shndërrojë produktet e mbetura në mbeturina apo skrap. Në këtë rast, detyrimet e importit janë ato që zbatohen për mbeturina të tilla ose skrap në momentin e shndërrimit.

Neni 201

Afatet kohore

Afatet kohore brenda së cilës duhet të kryhen ekzaminimet, analizat apo testet, si edhe të përfundohen formalitetet administrative, për të garantuar përdorimin e mallrave për qëllimet e destinuara, përcaktohet nga autoritetet doganore kompetente në autorizimin përkatës.

Seksioni 23

Dërgesat për organizatat që mbrojnë të drejtat e autorit ose patentës industriale dhe tregtare

Neni 202

Përjashtimi për markat tregtare, modelet, disenjot dhe dokumentet shoqëruese të tyre

Markat tregtare, modelet apo disenjot, si dhe dokumentet shoqëruese të tyre, si edhe aplikimet për patentë për shpikje apo të ngjashme me të, që i dorëzohen organeve kompetente për mbrojtjen e të drejtave të autorit apo për mbrojtjen e të drejtave të patentave industriale apo tregtare, përjashtohen nga detyrimet e importit.

Seksioni 24

Botimet informuese me karakter turistik

Neni 203

Përjashtimi për botimet informuese me karakter turistik

Pa cenuar nenet 142 deri 150, përjashtohen nga detyrimet e importit:

a) Dokumentacioni (fletëpalosjet, broshurat, librat, revistat, librat udhëzues, posterat/afishet në kornizë ose jo, fotografitë pa kornizë dhe zmadhimet fotografike, hartat të ilustruara apo jo, letrat transparente për xhamat/dritaret dhe kalendarë të ilustruar) për t'u shpërndarë falas dhe qëllimi kryesor i të cilëve është të nxisë publikun të vizitojë vende të tjera, veçanërisht për të ndjekur takime ose aktivitete kulturore, turistike, sportive, fetare ose tregtare apo profesionale, me kusht që një literature e tillë të mos përmbajë më shumë se 25% reklamë tregtare private, duke përjashtuar gjithë reklamën private tregtare për shoqëritë e Republikës së Shqipërisë, dhe që nga vetë natyra e këtyre aktiviteteve të pasqyrohet dukshëm qëllimi i nxitjes së tregtisë;

b) Lista hotelesh të huaja dhe vjetar të botuar nga agjenci turistike zyrtare, ose nën kujdesin e tyre, orari për shërbimin e huaj të transportit, kur një literature e tillë destinohet të shpërndahet falas dhe nuk përmban më shumë se 25% reklamë private tregtare, duke përjashtuar gjithë reklamat tregtare për shoqëritë e Republikës së Shqipërisë;

c) Materiale reference të paraqitura nga përfaqësues të akredituar ose korrespondentë të emëruar nga agjenci turistike kombëtare zyrtare, të cilat nuk destinohen për shpërndarje, si p.sh. vjetarë, listat e abonentëve telefonikë ose teleksit, lista e hoteleve, katalogët e panairëve, modele të mallrave të artizanatit me vlerë të papërfillshme, dhe literaturë mbi muzetë, universitetet, qendrat termale ose institucione analoge.

Seksioni 25

Dokumente dhe artikuj të ndryshëm

Neni 204

Përjashtime për artikuj të ndryshëm

Përjashtohen nga detyrimet e importit:

a) dokumentet e dërguara falas për institucionet publike të Republikës së Shqipërisë;

b) publikime të qeverive të huaja dhe publikime zyrtare të institucioneve ndërkombëtare, për t'u shpërndarë falas;

c) fletë votime për zgjedhje të organizuara nga institucione të ngritura në vende të tjera;

ç) objekte për t'u paraqitur si provë ose për qëllime të ngjashme në gjykata dhe agjenci të tjera zyrtare të Republikës së Shqipërisë;

d) modele nënshkrimesh dhe qarkore që kanë të bëjnë me nënshkrimet e dërguara si pjesë e shkëmbimeve të zakonshme të informacionit midis shërbimeve publike ose institucioneve bankare;

dh) materiale zyrtare të shtypura që i dërgohen Bankës së Shqipërisë;

e) raporte, deklarata, shënime, prospekt, formularë aplikimesh dhe dokumente të tjera të hartuara nga shoqëri të regjistruara në vende të tjera dhe të dërguara mbajtësve ose nënshkruesve të titujve të lëshuar prej këtyre shoqërive;

ë) regjistrimet mediatike (skeda me vrima, regjistrime zanore, mikrofilma etj.) të përdorura për transmetimin e informacionit të dërguar falas pritësve, me kusht që përjashtimi nga detyrimet e importit nuk krijon mundësi për abuzime ose shtrembërime të mëdha të parimeve të konkurrencës;

f) fashikuj, arkiva, formularë të shtypur dhe dokumente të tjera për t'u përdorur në mbledhje, konferenca ose kongrese ndërkombëtare dhe raporte mbi këto mbledhje;

g) plane, skica teknike, disenjo në kalk, përshkrime dhe dokumente të tjera të ngjashme, të importuara për të tërhequr ose kryer porosi në vende të tjera ose për të marrë pjesë në kohë të organizuara në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

gj) dokumente që përdoren gjatë provimeve të organizuara në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë nga institucione me qendër në vende të tjera;

h) formularë të shtypur për t'u përdorur si dokumente zyrtare në qarkullimin ndërkombëtar të automjeteve ose mallrave, në kuadrin e konventave ndërkombëtare;

i) formularë, etiketa, bileta dhe dokumente të ngjashme të dërguara nga agjenci transporti ose nga sipërmarrje të industrisë së hotelerisë në një vend tjetër për agjenci udhëtimi të krijuara në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

j) formularë dhe bileta, dokumente transporti (*bill of lading* ose *way-bills*) dhe dokumente të tjera tregtare ose zyrtare, të përdorura;

k) formularë zyrtare të shtypur nga një vend tjetër ose nga autoritete ndërkombëtare, dhe materiale të shtypura në përputhje me standardet ndërkombëtare, të dërguara për shpërndarje nga shoqata të vendeve të tjera në adresë të shoqatave homologe që gjenden në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;

l) fotografi, diapozitivë dhe kartonë për matrica fotografish, që mund të përmbajnë edhe udhëzime të dërguara nga agjenci shtypi ose agjenci botuese gazetash dhe revistash;

ll) pulla takse dhe pulla të ngjashme që tregojnë pagimin e detyrimeve në vende të tjera;

m) kartëmonedha dhe monedha në përdorim, që i dërgohen bankave ose organeve shtetërore në Republikën e Shqipërisë.

Seksioni 26

Materiale të ndryshme, për të fiksuar dhe ruajtur mallrat gjatë transportit të tyre

Neni 205

Përjashtime për materialet që përdoren për ruajtjen e mallrave gjatë transportit

Përjashtohen nga detyrimet e importit materialet e ndryshme, të tilla si: litarë, kashtë, copa tekstili, letër dhe karton, lëndë drusore dhe plastike, të cilat përdoren për sistemimin dhe mbrojtjen, përfshirë këtu edhe mbrojtjen nga nxehtësia, për mallrat gjatë transportit, nga një vend tjetër, për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, të pa ripërdorshme.

Seksioni 27

Shtrojet, foragjeret dhe ushqimet që nevojiten gjatë transportit të kafshëve

Neni 206

Përjashtime për shtrojet, foragjeret dhe ushqimet që nevojiten gjatë transportit të kafshëve

Përjashtohen nga detyrimet e importit shtrojet, foragjeret dhe ushqimet për kafshët, të çdo lloji, të cilat janë ngarkuar në mjetin e transportit që përdoret për transportimin e kafshëve nga një vend tjetër për në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, për t'u përdorur/konsumuar gjatë udhëtimit.

Seksioni 28

Karburanti dhe lubrifikantët në depozitën e mjeteve motorike tokësore, si dhe në depozita për përdorim të veçantë

Neni 207

Përjashtime për karburantin dhe lubrifikantët

1. Në përputhje me nenet 208, 209 dhe 210, përjashtohen nga detyrimet e importit:

a) karburanti që mbahet në serbatorët e zakonshëm të:

i) automjeteve tregtare apo private, dhe motoçikletave;

ii) depozitave të posaçme,

që hyjnë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

b) karburanti që mbahet në serbatorë të lëvizshëm, që transportohen nga automjete private dhe motoçikleta, me një maksimum prej 10 litra për mjet dhe pa cenuar legjislacionin në fuqi lidhur me mbajtjen dhe transportin e karburantit.

2. Për qëllime të pikës 1:

a) “automjet tregtar” është çdo automjet rrugor i motorizuar (përfshirë traktorët rrugorë me ose pa rimorkio), i cili nga vetë lloji i ndërtimit dhe i pajisjeve që ka është i projektuar dhe është në gjendje për transportim, me ose pa pagesë, të:

i) më shumë se nëntë persona, përfshirë shoferin;

ii) mallrave,

si dhe çdo automjet rrugor për qëllime të posaçme, që në thelb është i ndryshëm nga një transport i tillë;

b) “automjet privat” është çdo automjet, përveç atyre të cilët përfshihen në përkufizimin e referuar në shkronjën “a”;

c) “serbatorë të zakonshëm” janë:

i) serbatorët e vendosur në mënyrë të përhershme nga prodhuesi të të gjitha automjetet e të njëjtit lloj me automjetin në fjalë dhe ndërtimi i të cilëve lejon përdorimin e drejtpërdrejtë të karburantit, si për lëvizjen e automjeteve, ashtu edhe kur është rasti, për funksionimin, gjatë transportit, të sistemeve të ftohjes dhe të sistemeve të tjera;

ii) serbatorët e gazit të vendosur në automjete të projektuara për përdorimin direkt të gazit si karburant, si dhe serbatorët që i përshtaten sistemeve të tjera, me të cilat është pajisur automjeti,

iii) serbatorët e vendosur në mënyrë të përhershme nga prodhuesi të të gjithë mbajtësit e të njëjtit lloj me mbajtësin në fjalë dhe vendosja e përhershme e të cilit mundëson përdorimin e drejtpërdrejtë të karburantit, gjatë transportit, të sistemeve të ftohjes dhe të sistemeve të tjerë me të cilët mbajtësi i posaçëm është pajisur;

ç) “depozitë e posaçme”, është çdo mbajtës i pajisur me aparate veçanërisht të disenjuara për sistemet e ftohjes, sistemet e oksigjenimit, sistemet e termike të izolimit ose sisteme të tjera.

Neni 208

Kufizime

Për sa i përket karburantit që mbajnë serbatorët e zakonshëm dhe depozitat e posaçme të automjeteve tregtare, me urdhër të ministrit të Financave mund të kufizohet zbatimi i përjashtimit deri në kufirin 200 litra për automjet, depozitat e posaçme dhe për çdo udhëtim.

Neni 209

Kufizime të tjera

Me urdhër të ministrit të Financave mund të kufizohet sasia e karburantit të lejuar me përjashtim, në rastin e:

a) automjeteve tregtare që kryejnë transport ndërkombëtar nëpër zonën e tyre kufitare me thellësi maksimale prej 15 km në vijë ajrore, me kusht që udhëtimet të kryhen nga banues të zonës kufitare;

b) automjete private që i përkasin banuesve të zonës kufitare.

Neni 210

Karburantet e përjashtuara që nuk mund të përdoren

1. Karburantet e përjashtuara nga detyrimet e importit, në bazë të neneve 207, 208 dhe 209, nuk mund të përdoren në një automjet të ndryshëm prej atij në të cilin gjendeshin kur u importuan, as të transferohen nga ai automjet dhe të ruhen në vend tjetër, me përjashtim të rasteve kur duhen kryer riparime të nevojshme në atë automjet, dhe as nuk mund të transferohen nga vetë personi që përfiton prej përjashtimit, si kundrejt pagesës ashtu edhe falas.

2. Mosrespektimi i kësaj dispozite sjell zbatimin e detyrimeve të importit lidhur me produktet në fjalë, sipas nivelit tarifor të zbatueshëm në datën kur ndodhi mosrespektimi, llojit të mallrave dhe vlerës doganore të konstatuar ose pranuar prej autoriteteve doganore kompetente në atë datë.

Neni 211

Vajrat lubrifikuese

Përjashtimi i referuar në nenin 207, zbatohet edhe për vajrat lubrifikues që gjenden në automjete dhe nevojiten për funksionimin normal të tyre gjatë udhëtimit.

Seksioni 29

Materiale për ndërtimin, mirëmbajtjen apo zbulimin e përmendoreve apo varrezave të viktimave të luftës

Neni 212

Përjashtimet për viktimat e luftës

Përfshihen nga detyrimet e importit mallrat e çdo lloji, të importuara nga organizma të autorizuar për këtë qëllim nga autoritetet doganore kompetente, për t'u përdorur për ndërtimin, mirëmbajtjen ose zbulimin e varrezave, varreve, si dhe përmendoreve për të rënë në luftë të vendeve të tjera, të cilët janë varrosur në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Seksioni 30

Arkivole, urnat funerale dhe artikujt dekorativë për funerale

Neni 213

Përfshimet për funerale

Përfshihen nga detyrimet e importit artikujt e mëposhtëm:

- a) Arkivole që mbajnë trupa dhe urnat me hirin e të vdekurve, si dhe lulet, zbulimet funerale dhe objekte të tjera zbulimi që i shoqërojnë;
- b) Lulet, kurorat dhe objekte të tjera dekorative të sjella nga persona banues në vendet e tjera që marrin pjesë në një funeral, ose të ardhura për të dekoruar varret në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, me kusht që këto importe nuk kanë, për nga natyra dhe sasia e tyre, qëllime tregtare.

Seksioni 31

Përfshime të tjera sipas ligjeve të veçanta

Neni 214

Përfshime për deputetët

1. Për qëllime të pikës 2 të nenit 184 të Kodit, në përputhje me nenet 215 dhe 216 deputeti, vetëm në një rast gjatë mandatit të tij, gëzon të drejtën e përfshimit nga detyrimet e importit, për mjetet e punës që lidhen me veprimtarinë e tij si deputet.

2. Për qëllime të pikës 1, mjete pune janë:

- a) automjeti;
- b) kompjuteri;
- c) faksi;
- d) telefoni;
- e) projektori;
- dh) fotokopja;
- e) diktofoni;
- ë) mobile dhe ndriçues zyre.

Neni 215

Procedura e përfshimit

E drejta e përfshimit për mjetet e punës, që lidhen me veprimtarinë e tij si deputet fitohet pas paraqitjes pranë autoriteteve doganore kompetente, të kërkesës për përfshim të shoqëruar me dokumentin e ushtrimit aktualisht të mandatin si deputet.

Neni 216

Kushtëzime

1. Deputeti që përfiton nga përfshimi nuk mund ta huazojnë, japi me qira apo transferojë, me apo pa pagesë, automjetin e përfshuar nga detyrimet e importit sipas nenit 214.

2. Nëse automjeti jepet hua, me qira apo transferohen te një deputet tjetër apo person që gëzon të drejtën e përfshimit nga detyrimet e importit sipas Kodit, atëherë përfshimi vazhdon të jepet.

3. Nëse automjeti jepet hua, me qira apo transferohet te një person tjetër i cili nuk përfshihet nga detyrimet e importit, automjeti i nënshtrohet pagesës paraprake të detyrimeve të importit, sipas nivelit tarifor që zbatohet në ditën e dhënies hua, me qira apo transferimit, në bazë të llojit të automjetit dhe vlerës doganore të konstatuar apo pranuar në atë ditë nga autoritetet doganore kompetente. Pas pagimit të detyrimit të importit, deputeti fiton të drejtën e përfshimit nga detyrimi i importit për automjetin tjetër.

4. Deputeti nuk mund të ketë, brenda një mandati, më shumë se një automjet, të përfshuar nga detyrimet e importit.

KREU 3

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME

Neni 217

Të përgjithshme

Titulli VII, zbatohet si për mallrat e deklaruar për qarkullim të lirë që vijnë direkt nga vendet e tjera, ashtu edhe për mallrat e deklaruar për qarkullim të lirë pasi i janë nënshtruar një regjim tjetër doganor.

Neni 218

Masat e nevojshme

Autoritetet kompetente doganore, marrin të gjitha masat e nevojshme për të siguruar që mallrat e vendosura në qarkullim të lirë, kur përjashtimi nga detyrimet e importit është dhënë me kusht të vendosjes së mallrave në një përdorim të veçantë nga marrësi, të mos përdoren për qëllime të tjera pa paguar më parë detyrimet e importit, përveçse kur një përdorim i ndryshëm përputhet me kushtet e përcaktuara në këtë vendim.

Neni 219

Plotësimi i kushteve njëkohësisht nga i njëjti person

Kur i njëjti person në të njëjtën kohë plotëson kushtet e përcaktuara për dhënien e përjashtimit nga detyrimet e importit, në bazë të më shumë se një dispozite të këtij vendimi, këto të fundit zbatohen njëkohësisht.

Neni 220

Provat e mjaftueshme për plotësimin e kushteve

Në rastet kur ky vendim parashikon që përjashtimi përfitohet kundrejt plotësimit të kushteve të caktuara, personi i interesuar duhet të paraqesë prova të mjaftueshme për autoritetet doganore mbi plotësimin e këtyre kushteve.

Neni 221

Kursi i këmbimit/konvertimit

Në rast të importimit me përjashtim nga detyrimet e importit, që jepet brenda vlerës ekuivalente në lekë të shumës të përcaktuar në Euro, autoritetet kompetente doganore rumbullakosin shumën e dalë nga këmbimi/konvertimi i asaj shume në lekë.

Kursi i këmbimit aplikohet në përputhje me nenin 40 të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999, "Për Kodin Doganor të Republikës së Shqipërisë", të ndryshuar.

TITULLI VIII

DISPOZITA TË PËRGJITHSHME DHE PËRFUNDIMTARE

Seksioni 1

Neni 222

Akte nënligjore

Drejtori i përgjithshëm i doganave, mbështetur në parimet e përcaktuara në kod, mund të miratojë, udhëzime, rregullore apo manuale udhëzuese, për zbatimin në praktikë apo në sistemin kompjuterik /elektronik doganor të këtij vendimi, lidhur me orarin e funksionimit, koordinimin e procedurave të kontrollit, aksesin, sistemet dhe shkëmbimin e informacionit, kontrollet doganore, verifikimin dhe analizimin e mallrave, operatorët ekonomik të autorizuar, deklarimin standard dhe të thjeshtuar, si dhe dokumentet plotësuese, procedurat e thjeshtuara dhe operacionet e privileguara.

Neni 223

Shfuqizime

Me hyrjen në fuqi të këtij vendimi, pika 2 e nenit 12; neni 14, nenet 477 deri 560, aneksi 56, të Vendimit të Këshillit të Ministrave nr. 205, datë 13.04.1999, "Për dispozitat zbatuese të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999 "Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë" i ndryshuar, si dhe çdo akt tjetër nënligjor, që bie në kundërshtim me këtë vendim, shfuqizohen.

Neni 224

Institucionet zbatuese

Ngarkohen Ministria e Financave dhe Drejtoria e Përgjithshme e Doganave për zbatimin e këtij vendimi.

Neni 225

Dispozita kalimtare

1. Procedurat doganore të përjashtimit të cilat kanë filluar dhe nuk kanë përfunduar para hyrjes në fuqi të këtij vendimi duhet të përfundojnë sipas procedurave dhe afateve të përcaktuara në aktet ligjore dhe nënligjore mbi bazën e të cilave këto procedura kanë filluar.

2. Udhëzimet e drejtorit të përgjithshëm që rregullojnë elementët procedural të dhënies së përjashtimit nga detyrimet e importit, për aq sa nuk bien ndesh me përcaktimet e këtij vendimi, zbatohen deri në shfuqizimin e tyre në mënyrë nominative me akt të posaçëm.

Neni 226

Hyrja në fuqi

Ky vendim hyn në fuqi më 1 janar 2015 dhe botohet në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI

Edi Rama

Aplikimi për një Certifikatë OEA

[përmendur në pikën 1 të nenit 13 të këtij vendimi]

Shënim: Ju lutemi referojuni shënimit shpjegues kur plotësoni formularin

1. Aplikuesi	Rezervuar për qëllime doganore	
2. Statusi ligjor i aplikuesit		3. Data e themelimit
4. Adresa e vendit ku është i vendosur aplikuesi (operatori ekonomik)		
5. Vendndodhja e përheshme e biznesit		
6. Personi i kontaktit (emri, telefoni, faksi, e-mail)		7. Adresa e korrespondencës
8. Numri Unik i Identifikimit të Subjektit NUIS (NIPT)		9. Numër identifikimi (tjetër nëse ka të tillë)
10. Lloji i Certifikatës së kërkuar ☐ Certifikatë OEAD– Thjeshtësime Doganore ☐ Certifikatë OEAS – Siguria dhe Mbrojtja ☐ Certifikatë OEAP – Thjeshtësime Doganore / Siguria dhe Mbrojtja		
11. Sektori ekonomik i aktivitetit	12. Zyrat doganore ku kryhen aktivitete doganore	

13. Informacioni i kalimit kufitar.	14. Thjeshtësime ose lehtësira të dhëna aktualisht.
15. Zyra ku mbahet dokumentacioni doganor:	
16. Zyra përgjegjëse për sigurimin e të gjithë informacionit doganor:	
17. Zyra ku mbahet kontabiliteti:	
18. Nënshkrimi: Emri: Numri i anekseve: Pozicioni: Data:	

SHËNIME SHPJEGUESE

(për aneksin 1)

- 1. Aplikuesi:**
Shënoni emrin e plotë të operatorit ekonomik aplikues.
- 2. Statusi ligjor i aplikuesit:**
Shënoni statusin ligjor, siç përmendet në dokumentin e themelimit.
- 3. Data e themelimit:**
Shënoni – me numra – ditën, muajin dhe vitin e themelimit.
- 4. Adresa e vendit ku është i vendosur aplikuesi (operatori ekonomik):**
Shënoni adresën e plotë të vendit ku biznesi tuaj është themeluar.
- 5. Vendndodhja e përhershme e biznesit:**
Shënoni adresën e plotë të vendndodhjes së përhershme të biznesit tuaj, aty ku kryhen aktivitetet kryesore.
- 6. Personi i kontaktit:**
Shënoni emrin e plotë, numrat e telefonit, faksit dhe adresën e e-mail-it të personit të kontaktit të caktuar nga ju brenda kompanisë suaj, për t'u kontaktuar nga autoritetet doganore kur shqyrtojnë aplikimin.
- 7. Adresa e korrespondencës:**
Plotësojeni vetëm kur ndryshon nga adresa e juaj e themelimit.
- 8 dhe 9. Numri Unik i Identifikimit të Subjektit NUIS (NIPT) dhe Numri i identifikimit (nëse ka një të tillë):**
Vendos numrat e kërkuar.

Numrin unik të identifikimit të operatorit ekonomik siç është në dokumentin e regjistrimit.
Numrin e identifikimit tjetër të operatorit ekonomik (nëse ka një të tillë).
- 10. Lloji i Certifikatës së kërkuar:**
Shënoni një kryq në kutinë përkatëse.
- 11. Sektori ekonomik i aktivitetit:**
Përshkruaj aktivitetin tënd.

12. Zyrrat doganore ku kryhen aktivite doganore:

Shënoni emrat e zyrrave doganore ku kryeni aktivitetet doganore dhe kodin/et përkatëse të këtyre zyrrave.

13. Informacioni i kalimit kufitar:

Shënoni emrat e zyrrave doganore që përdoren rregullisht për kalim kufitar.

14. Thjeshtime ose lehtësira të dhëna aktualisht:

Në rastin e thjeshtimeve të dhëna aktualisht, tregoni llojin e thjeshtësimit, procedurën doganore përkatëse, dhe numrin e autorizimit.

Në rastin kur aplikuesi është mbajtës i një çertifikate të barazvlefshme të OEA të lëshuar në një vend tjetër, tregoni numrin e asaj çertifikate dhe vendin lëshues duke përdorur kodin vendit lëshues.

15, 16 & 17. Zyrrat për dokumentacionet/informacion /kontabilitetin:

Shënoni adresat e plota të zyrrave përkatëse. Nëse zyrrat kanë të njëjtën adresë, plotësoni vetëm kutinë 15.

18. Emri, data dhe nënshkrimi i aplikuesit:

Nënshkrimi: nënshkruesi duhet të plotësojë pozicionin e tij pranë aplikuesit

Nënshkruesi duhet të jetë gjithmonë personi i cili përfaqëson në tërësi aplikuesin.

Emri: emri i aplikuesit dhe vula e aplikuesit.

Numri i anekseve: aplikuesi jep informacionin e përgjithshëm të mëposhtëm:

1. Vështrim të përgjithshëm mbi aksionerët/pronarët kryesorë, duke dhënë emrat, adresat dhe interesat proporcionale të tyre. Vështrim i përgjithshëm mbi anëtarët e bordit të drejtuesve ose organi tjetër ekzekutiv. A njihen pronarët nga autoritetet doganore për sjellje jo të denjë të mëparshme?
2. Personin përgjegjës në administratën e aplikuesit për çështjet doganore.
3. Përshkrim të aktiviteve të aplikuesit.
4. Specifikimin e detajeve të vendndodhjes të ambienteve të ndryshme të aplikuesit dhe përshkrim i shkurtër i aktiviteve në çdo ambient. Specifikimin nëse aplikuesi dhe çdo ambient vepron dhe funksionon brenda zinxhirit të furnizimit në emër dhe në interes të tij, ose kur vepron dhe funksionon në emër të tij dhe në interes të një personi tjetër, ose kur vepron dhe funksionon në emër dhe në interes të një personi tjetër.

5. Specifikimin nëse mallrat janë sjellë nga dhe/ose siguruar për shoqëri të cilat janë të bashkuara/të lidhura me aplikuesin.
6. Përshkrimin e strukturës së brendshme organizative të aplikuesit. Ju lutem bashkëlidhni, në qoftë se egziston, dokumentacionin për funksionet/kompetencat për çdo departament dhe/ose funksion.
7. Numrin e punonjësve në total për çdo sektor/ndarje.
8. Emrat e zyrtarëve kryesorë (drejtorët menaxhues, shefat e sektorëve, menaxherët e kontabilitetit, shefin e sektorit doganor, etj.) Përshkrimi i rutinave të miratuara në situata kur punonjësi kompetent nuk është i pranishëm, përkohësisht ose përherë.
9. Emrat dhe pozicionet brenda organizatës së aplikuesit të cilët kanë ekspertizë specifike doganore. Vlerësimi i nivelit të njohurive të këtyre personave në lidhje me përdorimin e teknologjisë IT në proceset doganore dhe tregtare dhe çështje të përgjithshme tregtare.
10. Pranimin ose mospranimin e publikimit të informacionit në certifikatën OEA në listën e Operatorëve Ekonomikë të Autorizuar, të përmendur në pikën 4 të nenit 33 të këtij vendimi.

Pyetësi i Vetë-vlerësimit

0.1 Shënim, rekomandohet që të lexoni Udhëzimin e Ministrit të Financave për OEA përpara aplikimit për statusin e OEA. Informacion lidhur me këtë akt mund të gjeni në faqen zyrtare të Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave.

0.2 Cilët sektorë/departamente keni përfshirë në proces për të përgatitur shoqërinë (kompaninë) tuaj për aplikim për OEA duke përfshirë dhe menaxhimin?

1.	Informacion i kompanisë
1.1.	Informacion i përgjithshëm i kompanisë

1.1.1. Ju lutem jepni emrin, adresën, datën e themelimit dhe formën ligjore të organizimit të kompanisë aplikuese. Ju lutem përfshini dhe URL e adresës së internetit të kompanisë tuaj, nëse është rasti. Nëse kompania juaj është pjesë e një grupi, ju lutem tregoni nëse ndonjë nga njësitë e tjera në grup:

a) ka aktualisht një certifikatë të OEA; ose

b) ka aplikuar për statusin e OEA dhe janë aktualisht nën auditim nga autoriteti doganor.

1.1.2. Ju lutem jepni detajet e mëposhtme (në qoftë se janë pjesë e formës ligjore të kompanisë tuaj):

a) Detaje të plota rreth aksionerëve duke përfshirë përqindjet e tyre

b) Detaje të plota rreth anëtarëve të bordit dhe/ose menaxherëve

c) Detaje të plota rreth bordit këshillues dhe nëse ka, rreth bordit të drejtorëve.

Detajet duhet të përfshijnë emrin dhe adresën e plotë, datën e lindjes dhe Numrin e Identifikimit (p.sh. numrin e kartës së identitetit (letërnjoftimit) ose numrin e sigurimeve).

1.1.3 Ju lutem tregoni emrin e personit përgjegjës për çështje doganore në administratën e aplikuesit. Detajet duhet të përfshijnë emrin dhe adresën e plotë, datën e lindjes dhe Numrin e Identifikimit (p.sh. numrin e kartës së identitetit (letërnjoftimit) ose numrin e sigurimeve)

1.1.4. Ju lutem përshkruani shkurtimisht aktivitetin tuaj tregtar dhe theksoni pozicionin tuaj në zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit (p.sh. prodhues, eksportues, spedicioner, mbajtës magazine doganore, agjent doganor, transportues, importues). Në qoftë se keni më shumë se një pozicion përfshijini të gjitha.

1.1.5. Ju lutem specifikoni ambientet, listoni adresat, emrin, numrat e telefonit dhe e-mail e pikave të kontaktit dhe një përshkrim të shkurtër të veprimeve të kryera më poshtë:

a) ambientet individuale të kompanisë tuaj si një njësi ligjore (ju lutem tregoni numrin e punonjësve në çdo departament) dhe

b) ambientet kur një palë e tretë kryen aktivitete të jashtme për kompaninë tuaj.

1.1.6. Bleni nga/shisni tek bizneset me të cilat jeni të bashkuar? Po/Jo

1.1.7.	Përkruani strukturën organizative të brendshme të kompanisë tuaj/përgjegjësitë e cdo departamenti.
1.1.8.	Ju lutem jepni emrat e menaxherëve të lartë: (Drejtorët, shefat e departamentave, shefin e financës/kontabilitetit, shefin e departamentit doganor dhe kështu me rradhë) të kompanisë dhe përkruani shkurtimisht rregullat.
1.1.9.	Sa punonjës keni në biznesin tuaj?
1.1.10.	a) Ju lutem jepni emrat dhe pozicionin e personave brenda kompanisë tuaj të cilët kanë ekspertizë specifike doganore. b) Ju lutem detajoni shkurtimisht nivelin e njohurive të këtyre personave për sa i përket përdorimit të teknologjisë së IT në proceset doganore dhe tregtare dhe në përgjithësi në çështjet doganore.
1.1.11.	Unë këtu miratoj botimin e informacionit në certifikatën e OEA në listën e operatorëve ekonomikë të autorizuar të përmendur në pikën 3 të nenit 14 të këtij vendimi. Po/Jo Nëse po Firma..... Pozicioni i Nënshkruesit..... (Pyetësi i plotësuar duhet të nënshkruhet nga një Drejtor/Partner Menaxhues/Pronar i Vetëm sipas rastit, por në këtë rast rekomandohet që miratimi të jepet nga një nënshkrues i autorizuar) Data:.....
1.1.12	Unë këtu miratoj shkëmbimin e informacionit në autorizimin e OEA për të garantuar implementimin e marrëveshjeve ndërkombëtare me vendet e tjera për njohjen reciproke të statusit të operatorit ekonomik të autorizuar dhe masat në lidhje me sigurinë: Po/Jo Nëse po Firma..... Pozicioni i Nënshkruesit..... (Pyetësi i plotësuar duhet të nënshkruhet nga një Drejtor/Partner Menaxhues/Pronar i Vetëm sipas rastit, por në këtë rast rekomandohet që miratimi të jepet nga një nënshkrues i autorizuar) Data:....."
1.1.13	Në rast se ju keni miratuar njohjen reciproke në kutinë 1.1.12, ju lutem jepni dhe informacionin e mëposhtëm: Emrin me gërma kapitale:..... Rrugën dhe numrin me gërma kapitale:..... Kodin postar dhe qytetin me gërma kapitale:..... Vetëm karakteret në latinisht duhet të përdoren.

1.2.	Vëllimi i biznesit
-------------	---------------------------

1.2.1. a) Jepni xhiron vjetore për tre vitet e fundit sipas kontabilitetit të plotë vjetor. Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A. (e pa aplikueshme)
 b) Jepni fitimet neto vjetore ose humbjet për tre vitet e fundit sipas kontabilitetit të plotë vjetor. Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A. (e pa aplikueshme)

1.2.2. Nëse përdorni ambiente magazinimi dhe ju nuk jeni pronar i tyre, ju lutem tregoni nga kush i keni marrë me qera këto ambiente.

1.2.3. Për secilën nga të mëposhtmet jepni një numër dhe vlerë të përafërt të deklarimeve që ju keni bërë në tre vjetët e fundit. Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A. (e pa aplikueshme)

- Import
- Eksport/Ri-eksport
- Tranzit

1.2.4. Për secilën nga të mëposhtmet jepni një shumë totale të përafërt që ju keni paguar në tre vjetët e fundit. Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A (e pa aplikueshme)

- Detyrim doganor
- Detyrim akcize
- TVSH importi

1.2.5. a) Parashikoni ndryshime strukturale në kompaninë tuaj në 2 vitet e ardhëshme? Po/Jo. Nëse Po përshkruani shkurtimisht ndryshimet.
 b) Parashikoni ndryshime të mëdha në zinxhirin e furnizimit tuaj në kompani në 2 vitet e ardhëshme? Po/Jo. Nëse Po përshkruani shkurtimisht ndryshimet.

1.3.	Informacion dhe Statistika për çështje doganore
-------------	--

Ju lutem përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme:

1.3.1. a) Kryeni formalitete doganore në emrin tuaj dhe për llogari tuajën?
 b) Përfaqësoheni nga dikush tjetër në lidhje me formalitetet doganore, nëse po nga kush dhe si (direkt apo indirekt)? Ju lutem përfshini emrin, adresën dhe numrin NUIS (NIPT) të përfaqësuesit.
 c) Përfaqësoni persona të tjerë në formalitetet doganore? Nëse po, kë dhe si (direkt apo indirekt)? (Jepni emrat e kompanive më thelbësore)

1.3.2. a) Si dhe nga kush vendoset klasifikimi tarifor i mallrave?
 b) Cfarë masash garancie/sigurie ju merrni për të garantuar që klasifikimet tarifore janë të sakta (p.sh. verifikime, kontrole të besueshmërisë, udhëzime të brendshme pune, trajnime të rregullta)?
 c) Mbani shënime për këto masa garancie/sigurie?
 d) Monitoroni rregullisht efektivitetin e masave tuaja të garancisë së sigurisë?
 e) Cfare burimesh përdorni për klasifikimin tuaj tarifor (p.sh. bazë të dhënash për të dhënat për mallrat)?

1.3.3.	a) Si dhe nga kush përcaktohet vlera doganore? b) Cfarë masash garancie/sigurie ju merrni për të garantuar që vlera doganore është përcaktuar sic duhet (p.sh. verifikime, kontrole të besueshmërisë, udhëzime të brendshme pune, trajnime të rregullta, mjete të tjera)? c) Monitoroni rregullisht efektivitetin e masave tuaja të garancisë/sigurisë? d) Mbani shënime për këto masa garancie/sigurie?
1.3.4.	a) Jepni një vështrim të përgjithshëm mbi origjinën preferenciale ose jopreferenciale të mallrave të importuara. b) Cfarë masash të brendshme keni implementuar për të verifikuar që vendi i origjinës i mallrave të importuara është deklaruar saktë? c) Përkshkruani si lëshoni provën e preferencave dhe certifikatave të origjinës për eksportim.
1.3.5.	Merreni me mallra objekt të detyrimeve anti-dumping ose detyrime të masave kundërbalancuese? Po/Jo. Nëse po, jepni detaje rreth prodhuesit apo vendeve jashtë R.SH. mallrat e të cilave janë objekt i detyrimeve të mësipërme.
2.	Pajftueshmëria/përputhshmeria e regjistrime/të dhënave
2.1.	a) Janë zbuluar shkelje të legjislacionit doganor dhe tatimor brenda kompanisë tuaj ose nga autoritetet doganore në tre vitet e fundit? Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A. Nëse po, përshkruani shkurtimisht shkeljet. b) Ja keni njoftuar shkeljet autoriteteve përkatëse kompetente dhe cfarë masash garantuese keni marrë për të shmangur shkelje të tilla në të ardhmen? Mbani shënime për këto masa garantuese?
2.2.	Ju janë refuzuar aplikime për autorizime/ëertifika apo ju janë pezulluar apo revokuar autorizime egzistuese për shkak të shkeljeve të legjislacionit doganorë dhe tatimore në tre vitet e fundit? Po/Jo. Nëse jeni biznes i ri, theksoni N/A Mbani shënime për këto masa garantuese?
3.	Sistemi i kontabilitetit dhe logjistik
3.1.	Gjurmët e auditit
3.1.1.	Mundëson sistemi juaj i kontabilitetit një gjurmim të plotë auditimi të aktiviteteve tuaja doganore dhe tatimore ose lëvizjeve përkatëse të mallrave ose hedhjeve në kontabilitet? Nëse po, ju lutem përshkruani karakteristikat kryesore të këtij gjurmimi auditimi.

3.2.	Sistemi i kontabilitetit
-------------	---------------------------------

Çfare sistemi kompjuterik (hardëare/softëare) përdorni në përgjithësi në biznesin tuaj dhe për çështjet doganore në veçanti?
 Jepni informacion për të mëposhtmet:

- ndarjen e funksioneve ndërmjet zhvillimit, testimit dhe operimit
- ndarjen e funksioneve ndërmjet përdoruesve
- aksesin tek kontrollet (cilat/për kë)
- gjurmueshmërinë midis sistemit të biznesit dhe sistemit të deklarimit

3.2.1.

Janë sistemet tuaja të kontabilitetit të afta për të dalluar mallrat shqiptare nga ato Jo-shqiptare ?
 Po/Jo

3.2.2. Nëse po, jepni detajet.

a) Në çfarë ambienti ndërmerren veprimet tuaja kompjuterike?
 b) Keni aplikime kompjuterike nga burime të jashtme? Nëse po, në cilën kompani të jashtme janë këto aplikime dhe si i menaxhoni kontrollet e aksesit për aplikimet e jashtme?

3.2.3.

3.3.	Sistemi i brendshëm i kontrollit
-------------	---

Keni në kompani udhëzime për sistemin e kontrollit të brendshëm në departamentin e kontabilitetit, departamentin e blerjes, departamentin e shitjes, departamentin doganor, prodhim, menaxhimin e materialeve dhe tregtisë dhe logjistikën? Po/Jo.

Nëse po përshkruajeni shkurtimisht dhe se si ato përditësohen.
 P.sh. masat si udhëzime pune, trajnim të punonjësve, udhëzime për verifikimin e gabimeve, dhe mekanizëm për leximin e provave.

3.3.1.

A kanë qënë proceset tuaja të brendshme të kontrollit objekt i ndonjë auditit te brendshëm/ të jashtëm? Po/Jo.
 Përfshihet këtu dhe rutina juaj doganore? Po/Jo.

3.3.2. Nëse po, jepni një kopje të raportit tuaj më të fundit të auditit.

Përshkruani shkurtimisht procedurat për verifikimin e dosjeve kompjuterike (standing data) apo dosjet kryesore? Nga këndvështrimi juaj, si i mbulojnë këto procedura rreziqet e mëposhtme :

- a) Rregjistrim i pasaktë dhe/ose i paplotë i transaksioneve në sistemin e kontabilitetit.
- b) Rregjistrimi i të dhënave të pasakta ose të vjetra të tilla si numri i artikujve dhe kodet tarifore.
- c) Kontroll i papërshtatshëm i proceseve të kompanisë brenda biznesit të aplikuesit.

3.3.3.

3.4.	Fluksi i mallrave
-------------	--------------------------

3.4.1.

Përkthyeri shkurtimisht procedurën e regjistrimit (fizikisht dhe në regjistra) për fluksin e materialeve, magazinimin nga prodhimi në transportim. Kush i mban regjistrimet dhe ku ruhen ato?

3.4.2.

Përkthyeri shkurtimisht procedurat në vend për verifikimin e niveleve të inventarit, duke përfshirë frekuencën e këtyre verifikimeve dhe sesi trajtohen mospërputhjet (p.sh. Marrje në dorëzim dhe inventari)?

3.5.	Rutinat doganore
-------------	-------------------------

3.5.1.

Keni procedura të dokumentuara për verifikimin e saktësisë së deklarimeve doganore, duke përfshirë ato të paraqitura në emrin tuaj nga, p.sh. agjenti doganor ose speditori? Po/Jo. Nëse po, përkthyeri shkurtimisht procedurat.

Nëse jo, verifikoni saktësinë e deklarimeve doganore? Po/Jo. Nëse po në çfarë mënyre?

3.5.2.

a) Ka kompania juaj udhëzime apo instruksione për njoftimin e parregullsive tek autoritetet kompetente (p.sh. dyshime për vjedhje, grabitje apo kontrabandë në lidhje me mallrat që kanë të bëjnë me doganat)?

Janë të dokumentuara këtu instruksione (p.sh. instruksione pune, manuale, dokumente të tjerë udhëzimi)?

b) Gjatë vitit të kaluar, keni zbuluar parregullsi (ose parregullsi të prezumuara) dhe ja keni njoftuar ato autoriteteve kompetente? Po/Jo.

3.5.3.

Tregtoni mallra që janë objekt i licensave tregtare ekonomike p.sh.mbetje, mallra me përdorim të dyfishtë? Po/Jo

Nëse po, ju lutem përkthyeri shkurtimisht procedurat për administrimin e licensave në lidhje me importin dhe/ose eksportin e këtyre mallrave.

3.6.	Procedurat për mbështetje (back-up), rikuperimin dhe fallback dhe arkivimin
-------------	--

3.6.1.

Përkthyeri shkurtimisht procedurat për mbështetje (back-up), rikuperim, fallback, arkivim dhe korrigjim të regjistrimeve të biznesit tuaj.

3.6.2.

Për sa kohë ruhen të dhënat në sistemin e prodhimit dhe për sa kohë arkivohen këto të dhëna?

3.6.3.

A ka kompania një plan emergjence në rast ndërprerje/dështimi të sistemit? Po/Jo

3.7.	Mbrojtja e sistemeve kompjuterike
-------------	--

3.7.1.	a) Përkthyeri shkurtimisht masat që ju keni marrë për të ruajtur sistemin kompjuterik nga ndërhyrje të paautorizuara (Firewall, programe antivirus, ruajtje të fjalëkalimit/passëord ...)? b) Keni kryer ndonjë testim ndërhyrje, cilat ishin rezultatet dhe keni marrë masa korrigjimi?
---------------	---

3.7.2.	a) Përkthyeri shkurtimisht sa të drejta aksesit për sistemet kompjuterike keni lëshuar? b) Kush është përgjegjës për funksionimin dhe mbrojtjen e sistemit kompjuterik?
---------------	--

3.7.3.	a) Ku vendoset serveri juaj kryesor? b) Jepni detaje se si është siguruar serveri juaj kryesor.
---------------	--

3.8.	Siguria dokumentare
-------------	----------------------------

3.8.1.	Përkthyeri shkurtimisht masat që ju keni marrë për të ruajtur (p.sh. të drejtat e kufizuara të aksesit, krijimin e mbështetjes/backup elektronikë) informacionin/dokumentet nga akseset e paautorizuara, abuzimi, shkatërrimi i qëllimshëm dhe humbja?
---------------	--

3.8.2.	Keni pasur në vitin e kaluar ndonjë rast të aksesit të paautorizuar tek dokumentat, dhe nëse po çfarë masash keni marrë për të parandaluar të ndodhte përsëri?
---------------	--

3.8.3.	Ju lutem përgjigjuni shkurt pyetjeve të mëposhtme: a) Cilët kategori punonjësish kanë akses tek të dhënat e detajuara rreth fluksit të materialeve dhe mallrave? b) Cilët kategori punonjësish janë të autorizuar për të ndryshuar këto të dhëna? Janë të dokumentara tërësisht ndryshimet?
---------------	--

3.8.4.	Përkthyeri shkurtimisht ofarë kërkesash në lidhje me sigurinë&mbrojtjen kërkonin nga partnerët tuaj të biznesit dhe persona të tjerë kontakti për të shmangur abuzimin me informacionin (p.sh. rrezikimin e zinxhirit të furnizimit nëpërmjet transferimit të paautorizuar të detajeve të transportit)?
---------------	---

4.	Aftësia paguese financiare
-----------	-----------------------------------

4.1.	Kane filluar procedime rreth aftësisë tuaj paguese financiare në lidhje me asetet e kompanisë gjatë tre vjetëve të fundit? Po/Jo. Nëse po jepni detajet.
-------------	---

4.2.	Ka kompania tuaj një situatë financiare të mirë dhe të vazhdueshme brenda kuptimit të nenit 19 të këtij vendimi, të mjaftueshme për të përmbushur detyrimet e saj financiare, gjatë tre vjetëve të fundit? Nëse po, jepeni këtë provë me anë të një letre nga auditorët tuaj ose si një raport audit, një kopje të llogarive tuaja finale (në qoftë se ato nuk janë audituar), provë nga banka ose institucion financiar. Nëse jo, ju lutemi jepni detajet e plota.
-------------	---

4.3. Nëse jeni një biznes i ri jepni të gjitha rregjistrimet dhe informacionin në lidhje me statusin tuaj financiar, p.sh. fluksin e fundit në cash, bilancin dhe parashikimet e fitimeve dhe humbjeve të miratuara nga drejtorët/partnerët/pronari i vetëm.

4.4. Ka ndonjë gjë që ju jeni i ndërgjegjshëm që mund të ketë ndikim në aftësinë tuaj paguese në një të ardhme të parashikueshme? Po/Jo.
Nëse po, jepni detajet.

5.	Kërkesat e sigurisë dhe mbrojtjes
5.1.	Vetë vlerësimi

5.1.1. a) Keni kryer vlerësim të riskut dhe kërcënimit për biznesin tuaj? Po/Jo
b) Ka plan sigurie për çdo ambjent (sipas rastit)? Po/Jo
Sa shpesh rishikohen dhe përditësohen këto dokumente?

5.1.2. Përkthuesi shkurtimisht çfarë rreziqesh sigurie (brenda kompanisë ose në biznesin tuaj në lidhje me klientët, furnizuesit dhe shërbimet e jashtme) keni identifikuar në lidhje me kriteret e sigurisë të OEA?

5.1.3. Si janë implementuar dhe koordinuar masat e sigurisë në kompaninë tuaj dhe kush është përgjegjës për ato?

5.1.4. Nëse keni disa ambiente të kompanisë tuaj, janë implementuar masat e sigurisë të harmonizuara në të gjitha këto ambiente? Po/Jo

5.1.5. a) Keni udhëzime për sigurinë? Si ja komunikoni ato stafit tuaj dhe vizitorëve të ambienteve të kompanisë tuaj?
b) Si janë ato të dokumentuara (manual, udhëzim pune, broshurë, etj.)?

5.1.6. a) Keni pasur incidente gjatë vitit të kaluar? Po/Jo.
Nëse po, ju lutem jepni një përshkrim të shkurtër të incidenteve dhe çfarë masash keni marrë që të mos ndodhin përsëri?
b) Mbani rregjistrime të incidenteve të ndodhura dhe masave të marra? Po/Jo

5.1.7. a) Jeni çertifikuar nga ndonjë agjensi apo autoritet tjetër publik për qëllime sigurie (transport)? Po/Jo.
Nëse po, ju lutem jepni një kopje të çertifikatës dhe jepni detajet e ambienteve të cilat mbulohen nga kjo çertifikatë.
b) Jepni një listë të standardeve/liçensave/autorizimeve të akredituara në mënyrë të pavarur tek të cilat ju aderoni dhe specifikoni çfarë kontrollesh/auditesh i janë nështruar këto.

5.1.8. Ka kërkesa të vecanta sigurie dhe mbrojtje për mallrat që ju importoni/eksportoni?

5.1.9. a) Përdorni shërbime të një kompanie sigurie? Nëse po, çfarë kompanie përdorni.
b) Ka bërë kjo kompani një vlerësim të rrezikut të kompanisë tuaj? Nëse po, përkthuesi shkurtimisht çfarë rreziqesh sigurie ka identifikuar në lidhje me kriteret e sigurisë së OEA.

Ju imponojnë klientët apo kompanitë e siguracioneve ndonjë kërkesë sigurie dhe mbrojtje?
Po/Jo.

5.1.10. Nëse po, jepni detajet.

5.2. Aksesit tek ambjentet

a) Përshkruani shkurtimisht si është rregulluar procesi i aksesit/hyrjes në ambjentet e tuaja (ndërtesat, zonat e prodhimit, magazinat, etj.) për stafin, vizitorët, personat e tjerë, makinat dhe mallrat?

5.2.1. b) Kush kontrollon përputhshmërinë me procedurat e parashikuara?

a) Përshkruani procedurat që ndiqen kur zbulohet një person/mjet i paautorizuar në ambjentet e kompanisë (sheshe apo ndërtesa)?

5.2.2. b) Si i komunikohen këto procedura stafit (p.sh. plan veprim, manual, udhëzime pune, trajnim)?

Paraqitni një plan të ambjentit për çdo vendndodhje të kompanisë tuaj që përfshihen në aktivitete në lidhje me doganat (p.sh. planimetri, projekt plan) nga i cili mund të identifikohen kufijtë, rrugët e aksesit dhe vendndodhja e ndërtesave, nëse është rasti.

5.2.3.

Jepni emrat - nëse është rasti - e kompanive (p.sh. kompani të jashtme, pjesë të kompanive të jashtme) që ndodhen në ambjentet tuaja për çdo vendndodhje.

5.2.4.

5.3. Siguria fizike

a) Jepni një përshkrim të shkurtër sesi sigurohen kufijtë e jashtëm të kompanisë. Si kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?

b) Si, nga kush dhe në çfarë intervalesh kryhen kontrole tek kangjellat dhe ndërtesat? Si janë këto kontrole dhe si regjistrohen?

5.3.1. c) Si raportohen incidentet me sigurinë dhe si mereni me ato?

Ju lutem përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme:

a) Cfarë mundësish aksesit hyrje-dalje egzistojnë?

b) Si mbikqyren këto?

5.3.2. Ka kufizime gjatë orarit të punës për çdo akses hyrje-dalje ?

Janë të ndricuara mjaftueshëm ambjentet (p.sh. dritë e vazhdueshme, sensorë lëvizjesh, drita të ndjeshme)?

5.3.3.

Si kryhet administrimi i celsave në kompani (p.sh. ambjenteve, aksesit, logging)?

5.3.4. Ka dokumentim me shkrim për këtë? Po/Jo

5.3.5.	Ju lutem përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme: a) Lejohet parkimi i makinave private në ambiente? b) Nëse po, për cilët persona? c) Kush jep miratimin? d) Kontrollohen makinat (në hyrje të ambienteve apo në hyrjen në zonën e parkimit)? Egzistojnë rregullore të shkruara? Po/Jo
--------	---

5.4.	Njësitë e kargos (si konteinerë, rama, kuti transporti)
-------------	--

5.4.1.	I nështrohet aksesit tek njësitë e kargos rregullave/kufizimeve? Po/Jo Nëse po, si zbatohen këto kufizime?
--------	--

5.4.2.	Përkrahuesi shkurtimisht çfarë masash ekzistojnë për të parandaluar hyrjen e paautorizuar dhe ndërhyrjet tek njësitë e kargos (veçanërisht në zona të hapura magazinimi) (p.sh. mbikqyrje e vazhdueshme, trajnim i stafit dhe bërja e tyre të ndërgjegjshme ndaj rreziqeve, plumbcet, udhëzime për procedurat e ndjekura në rast hyrje të paautorizuar)?
--------	---

5.4.3.	a) Përdorni plumbçe për të parandaluar ndërhyrjet e paautorizuara tek mallrat? Nëse po, çfarë lloji? Përbushin këto plumbçe ndonjë standard specifik (p.sh. ISO)? b) Si e garantoni që nuk ndërhyet tek mallrat nëse nuk përdoren plumbçet?
--------	--

5.4.4.	Çfarë masash kontrolli përdorni për të kontrolluar njësitë e kargos (p.sh. procesin e inspektimit shtatë-pikësh: pjesa balllore, ana e majtë, ana e djathtë, dyshemeja, mbulesa/tavani, dyert e jashtme/të brendshme, jashtë/shasitë)?
--------	---

5.4.5.	Ju lutem përgjigjuni pyetjeve të mëposhtme: a) Kush është pronari/operatori i njërive të kargos? b) Kush mirëmban/riparon njësitë e kargos? c) Ka plane të rregullta mirëmbajtje ? Kontrollohen punët e mirëmbajtjes nga jashtë?
--------	---

5.5.	Proceset logjistike
-------------	----------------------------

5.5.1.	a) Çfarë mjetesh transporti përdoren normalisht nga kompania tuaj? b) E kryen vetë kompania të gjithë transportin apo përdor gjithashtu shërbime të jashtme (p.sh. spedicionerë/transportues)? c) Si e përcaktoni nëse spedicioneri/transportuesi i përbush standardet e sigurisë të kërkuara (p.sh. me anë të një certifikate sigurie, deklarate apo marrëveshje)? d) Merrni masa të tjera për transportin e jashtëm me vështrim ndaj përbushjes së standardeve të sigurisë? Nëse është rasti, ju lutem jepni natyrën dhe qëllimin e këtyre masave.
--------	---

5.6.	Kërkesa jofiskale
-------------	--------------------------

- a) Merreni me mallra me përdorim të dyfishtë dhe/ose mallra për të cilat kërkohet licensë importi apo mallra që i nënshtrohen kufizimeve të eksportit apo embargoeve ose kërkesave të tjera jofiskale? Nëse po, përshkruani shkurtimisht procedurat që ju përdorni për të garantuar përputhjen me dispozitat përkatëse në lidhje me këto mallra (p.sh. menaxhimi i licensave, autorizimeve, përgjegjësive të vecanta, staf i trajnuar vecanërisht, etj.)?
- b) Ka udhëzime të vecanta pune, manuale apo udhëzime të tjera në kompani rreth këtyre mallrave? Po/Jo

5.7.	Hyrja e mallrave
-------------	-------------------------

- a) Përshkruani shkurtimisht procedurën për garantimin e sigurisë dhe mbrojtjes për mallrat që hyjnë?
- b) Përshkruani shkurtimisht sesi kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?

- Janë të informuar punonjësit tuaj rreth marrëveshjeve të sigurisë me furnizuesit dhe sesi garantohet kjo përputhshmëri?

- a) Përshkruani shkurtimisht sesi kryhen kontrollet për integritetin e plumbëve tek mallrat që hyjnë?
- b) Janë të plumbosura mallrat që hyjnë, sipas rastit? Po/Jo
- Nëse po, çfarë rutine/masash keni?

- Shënohen mallrat që hyjnë në mënyrë uniforme apo magazinohen në vende të vecanta? Po/Jo
- Nëse po, si shënohen/ku magazinohen?

- Përshkruani shkurtimisht procesin për numërimin dhe peshimin e mallrave që hyjnë?

- Përshkruani shkurtimisht sesi, kur dhe nga kush kontrollohen mallrat që hyjnë përkundrejt dokumentave shoqëruese dhe sesi hidhen në regjistra?

- a) Janë sektorët të ndarë qartë për blerjen e mallrave, marrjen e mallrave dhe administrimin e përgjithshëm? Po/Jo
- b) Egziston mekanizëm i brendshëm kontrolli ndërmjet sektorëve? Po/Jo. Nëse po, si kryhen ato?

5.8.	Magazinimi i mallrave
-------------	------------------------------

- Ju lutem përshkruani shkurtimisht në cilat ambiente ju keni zona të mënjanuara për magazinimin e mallrave?

- a) Ju lutem përshkruani shkurtimisht rutinën për caktimin e ambientit të magazinimit për mallrat që hyjnë.

	b) Keni ambiente magazinimi të hapura? Po/Jo. Nëse po, ju lutem përshkruajini ato shkurtimisht.
5.8.3.	Keni procedura të dokumentuara për inventarizimin dhe që merren me parregullsitë gjatë inventarizimit? Po/Jo Nëse po, ju lutem përshkruani shkurtimisht ato.
5.8.4.	Magazinohen vecmas mallrat me nivele të ndryshme risku? Po/Jo a) Ju lutem përshkruani kriteret për çdo magazinim të vecantë (p.sh. mallra të rrezikshme, mallra me vlerë të lartë, kimikate, armë)? b) Ju lutem përshkruani sesi ju garantoni që mallrat rregjistrohen menjëherë në llogaritë logjistike/inventarët?
5.8.5.	a) Përshkruani shkurtimisht sesi mbrohen mallrat ndaj hyrjeve të paautorizuara në ambientet e magazinimit? b) Përshkruani shkurtimisht si kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?
5.8.6	Nëse magazinoni mallrat jashtë tek një palë e tretë/shërbim i jashtëm, ju lutem përshkruani shkurtimisht si dhe ku magazinohen mallrat dhe masat e juaja të kontrollit që përdorni për mbikqyrjen e trajtimit të mallrave.
5.9.	Prodhimi i mallrave
5.9.1.	a) Përshkruani shkurtimisht çfarë ambjentesh/zona përcaktoni për prodhimin e mallrave? b) Nëse prodhimi kryhet nga një partner i jashtëm (p.sh. punë përpunimi, dërgesa), përshkruani shkurtimisht sesi garantoni integritetin e mallrave (p.sh. marrëveshje kontraktuale)?
5.9.2.	Keni masa sigurie për mbrojtjen e mallrave ndaj hyrjeve të paautorizuara në zonën e prodhimit? Po/Jo. Nëse po, përshkruani shkurtimisht çfarë masash janë dhe nëse egzistojnë me shkrim. Përshkruani shkurtimisht sesi kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?
5.9.3.	Përshkruani shkurtimisht procedurat për produktet e paketuara dhe nëse egzistojnë me shkrim.
5.9.4.	Nëse produkti final pakëtohet në një palë të tretë, përshkruani shkurtimisht sesi garantoni integritetin e mallrave?
5.10.	Ngarkimi i mallrave
5.10.1.	a) Përshkruani shkurtimisht si menaxhohet ngarkimi i mallrave në kompaninë tuaj (p.sh. caktimi i përgjegjësive, kontrolli i mallrave dhe mjeteve të transportit, regjistrimi i rezultateve, sigurimi i informacionit, etj.)? b) Ka udhëzime me shkrim sesi të organizohet procesi? Po/Jo

5.10.2.	a) Plumbosen mallrat apo mjetet që dalin? Po/Jo? Nëse po, si, nga kush dhe çfarë lloj plumbqesh përdoren? b) Përmenden numrat e plumbqeve në dokumentat shoqëruese të mallrave? Po/Jo c) Si mbani regjistrimet e plumbqeve tuaja?
5.10.3.	Përkthyeri shkurtimisht sesi garantoni përputhshmërinë me kërkesat e sigurisë së klientëve për ngarkimin e mallrave?
5.10.4.	Përkthyeri shkurtimisht rregullimet që keni të cilat garantojnë që mallrat ngarkohen dhe proceset e ngarkimit nuk lihen të pambikqyrura.
5.10.5.	Kontrollohen mallrat që dalin për plotësinë e tyre (p.sh. të numëruara, të peshuara)? Po/Jo Nëse po, si dhe nga kush?
5.10.6.	Përkthyeri shkurtimisht si, kur dhe nga kush kontrollohen mallrat që dalin ndaj porositve dhe listave të ngarkimit dhe c'regjistrimi nga inventari?
5.10.7.	Përkthyeri shkurtimisht çfarë mekanizmesh kontrolli keni për zbulimin e parregullsive në lidhje me ngarkimin e mallrave?
5.11.	Kërkesa sigurie për partnerët e biznesit
5.11.1.	a) Përkthyeri shkurtimisht çfarë kërkesash sigurie dhe mbrojtje aplikoni kur zgjidhni partnerët tuaj të biznesit (p.sh. deklarata sigurie, kërkesa kontraktuale, partnerë tregtarë me status të OEA)? b) Përkthyeri shkurtimisht sesi kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?
5.11.2.	Përkthyeri shkurtimisht sesi kompania tuaj identifikon partnerët tregtarë për të siguruar zinxhirin e furnizimit (kërkim informacioni përpara pranimit të porositve apo dhënies së porositve).
5.11.3.	Gjatë vitit të kaluar, keni zbuluar ndonjë shkelje të marrëveshjeve të sigurisë me partnerët tuaj? Po/Jo. Nëse po, çfarë masash keni marrë?
5.12.	Siguria e personelit
5.12.1.	a) Përkthyeri shkurtimisht sesi politika tuaj e punësimit merret me kërkesat e sigurisë dhe mbrojtjes? Kush është përgjegjës për këtë fushë? b) Rregjistrohen procedurat e sigurisë me shkrim? Po/Jo. c) Përkthyeri shkurtimisht sesi kontrollohet përputhshmëria me këto procedura?
5.12.2.	Në çfarë mase janë objekt i kontroleve të sigurisë grupet e mëposhtëm të punonjësve (p.sh. verifikime policore për të konfirmuar nëse ai/ajo ka kryer vepra penale): a) punonjësit e rinj që do punojnë në fusha sigurie-sensitive b) punonjës egzistues që transferohen në fusha sigurie-sensitive.

Si garantohet që kur largohet stafi ata të mos kenë më akses fizik apo elektronik në ambientet apo të dhënat e kompanisë?

Jepet trajnim për punonjësit në lidhje me sigurinë dhe mbrojtjen? Po/Jo. Nëse po:

- 5.12.3.
- a) Cila është frekuenca e trajnimve të sigurisë dhe mbrojtjes?
 - b) Keni freskime të përvitshme të trajnimeve? Po/Jo.
 - c) Ky trajnim është i brendshëm apo sigurohet nga jashtë?
 - d) Ka regjistrime me shkrim për trajnimet? Po/Jo.

Ju lutem përgjigjuni me shkrim pyetjeve të mëposhtme:

- 5.12.4.
- a) Specifikoni fushat ku përdoren punonjës të përkohshëm?
 - b) Kontrollohen rregullisht këta punonjës në përputhje me standardet e sigurisë?
Nëse po, si dhe nga kush?
 - Keni gjithashtu udhëzime sigurie për këta punonjës?

5.13. Shërbime të Jashtme

Përdorni "shërbime të jashtme" me kontratë, si transportim, roje sigurie, pastrim, furnizime, mirëmbajtje etj.? Po/Jo. Nëse po:

- 5.13.1.
- a) Përkshkruani shkurtimisht çfarë shërbimesh ju sigurojnë ato dhe në çfarë mase (për ato që nuk janë shpjeguar në seksionet e mëparshme).
 - b) Keni marrëveshje me shkrim me siguresit e shërbimeve të jashtme që përmbajnë kërkesa sigurie? Po/Jo.
 - c) Përkshkruani shkurtimisht sesi kontrollohet përputhshmëria me procedurat e përfshira në këto marrëveshje?

5.14 Standartet praktike dhe profesionale

- a) Përkshkruani shkurtimisht se si politika e punësimit merret me kërkesat për standartet dhe kualifikimet profesionale. Kush është përgjegjës për këtë fushë?
- b) Cili është programi i trajnimit i ndjekur, testimi i dhënë, insticioni apo qendra arsimore/shoqata profesionale që e ka dhënë këtë trajnim?
- c) Numri i punonjësve, emrat dhe pozicioni i punës aktual?
- d) Dëshmitë e marra dhe kopje të tyre.

Shënime shpjeguese për Pyetësin e Vetë-Vlerësimit të OEA

Qëllimi i Aneksit 2, “Pyetësi i Vetë-vlerësimit” është për të mundësuar vlerësimin e kërkesave në lidhje me përfitimin e statusit të OEA dhe për t’i dhënë Autoriteteve Doganore informacion rreth jush dhe biznesit tuaj që hidhet në aplikim. Informacioni i dhënë në Pyetësin e Vetë-vlerësimit për OEA nga operatori ekonomik gjithashtu do të përdoret në proceset e dhënies së autorizimeve të tjera në të cilat është e nevojshme për të qenë në përputhje me disa apo të gjitha kriteret e OEA. Këto udhëzime ju japin drejtimin sesi t’i përgjigjeni pyetjeve si edhe informacionin për standardet që Autoritetet Doganore presin që Ju të arrini dhe të demonstrioni për të fituar autorizimin e OEA.

1. Pyetësi i vetëvlerësimit është ndërtuar mbi dispozitat e Ligjit nr.102/2014 “Kodi Doganor i Republikës së Shqipërisë”, thjeshton dhe përshpejton procesin e aplikimit për OEA.

Për këtë arsye administrata doganore kërkon që operatorët ekonomikë të përdorin këtë pyetësor për të verifikuar gadishmërinë e tyre për të përmbushur kriteret e OEA.

Kjo gjithashtu lejon Administratën Doganore të marrë një informacion të përgjithshëm për aplikuesin së bashku me aplikimin dhe kjo do të çojë në përshpejtimin e procesit. Operatorët ekonomik janë të ftuar të plotësojnë saktësisht pyetësin dhe t’u përgjigjen të gjitha pyetjeve përkatëse për biznesin e tyre.

Ju mund të gjeni informacion shtesë rreth OEA në faqen e internetit të administratës doganore.

Ju lutem, keni kujdes që është e rëndësishme të lexoni legjislacionin e zbatueshëm përpara fillimit të procesit të aplikimit.

2. Pyetësi duhet të dorëzohet së bashku me aplikimin për një certifikatë OEA sipas formatit të përcaktuar në Aneksin 1 pranë Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave (mënyra e dorëzimit varet nga mënyrat që përdor D.P.D.).

Rekomandohet që të kontaktohet D.P.D. nëse keni pyetje apo shënime rreth pyetësit ose aplikimit përpara dorëzimit të tyre.

3. Pyetësi përmban çështjet më të rëndësishme që mund të përdoren nga administrata doganore për çdo seksion. Megjithatë, disa nga çështjet ndikojnë vetëm në aktorë të caktuar të zinxhirit të furnizimit. Pyetjeve që nuk i përkasin biznesit tuaj nuk është e nevojshme t’i përgjigjeni. Kjo gjithashtu mund të ndryshojë në varësi të llojit të certifikatës që aplikoni. Ju lutem përgjigjuni këtyre çështjeve me “E paaplikueshme(N/A)” me një koment të shkurtër pse është e paaplikueshme. Ju mund gjithashtu të bëni referim p.sh. tek pjesa e zinxhirit të furnizimit që jeni përfshirë ose për llojin e certifikatës që aplikoni.

Nëse ju keni aktualisht thjeshtime doganore ose autorizime të tjera doganore që demonstrojnë që një apo më shumë kriteret e OEA përmbushen, atëherë është e mjaftueshme t’u referoheni këtyre thjeshtimeve apo autorizimeve.

Nëse kompania juaj ka çertifikata, raporte ekspertësh ose përfundime të tjera të nxjerra nga ekspertë (p.sh. komente ekonomike, çertifikata ndërkombëtare, etj. Për më shumë referenca shikoni seksionin korrespondues në Udhëzimet për OEA), të cilat mbulojnë pjesërisht ose plotësisht kritere të caktuara, ju lutem tregojeni këtë në përgjigjet e pyetjeve përkatëse. Ju lutem kini kujdes se kjo nuk është e nevojshme, por nëse keni ndonjë prej tyre ky mund të jetë informacion i dobishëm për doganat dhe mund të çojë në përshejtimin e procesit.

4. Duhet të vihet re që përgjigjet individuale të pyetjeve nuk konsiderohen të veçuara, por si pjesë e një vlerësimi të përgjithshëm në lidhje me kriterin. Një përgjigje e pakënaqshme e një pyetje të vetme nuk mund të çojë në refuzimin e statusit të OEA, nëse kriteri tregohet i plotësuar në një vend tjetër gjatë procesit (në terma të përgjithshëm).
 5. Kushtet dhe kriteret për një çertifikatë OEA janë të gjitha të njëjta për të gjithë operatorët. Megjithatë, doganat do të marrin në konsideratë madhësinë e kompanisë (SMEs – ndërmarrjet e vogla dhe të mesme), statusin ligjor të kompanisë, strukturën, partnerët kyçë të biznesit dhe gjithashtu degët. Kjo nënkupton që implementimi i masave për të plotësuar kriteret mund të ndryshojë për shembull nga një operator në një operator tjetër në varësi të madhësisë, pa anashkaluar pajtueshmërinë me kërkesat.
 6. Një çertifikatë OEA mbështetet mbi të njëjtat parime si të gjitha standardet e tjera ndërkombëtare dhe nëse standardet e brendshme të sigurimit të cilësisë janë duke u zbatuar nga kompania. Ju jeni përgjegjës për të patur procedura të sigurimit të cilësisë në ambjentet tuaja për çështje doganore, si edhe të sigurisë dhe mbrojtjes (nëse është rasti). Në vizitat në terren kompania tuaj duhet t'i tregojë administratës doganore që ju keni procedura të brendshme të përshtatshme në vend për të menaxhuar çështjet doganore dhe/ose të sigurisë dhe mbrojtjes, si edhe kontrole të duhura të brendshme për të garantuar që këto procedura funksionojnë siç duhet. Politikat e brendshme dhe/ose udhëzimet duhet të dokumentohen elektronikisht ose në letër. Ato duhet të njihen brenda kompanisë, të jenë në dispozicion të të gjithë përdoruesve dhe sigurisht të përditësohen në mënyrë të vazhdueshme.
- Për këtë, hapi i parë ka lidhje me standardet e brendshme të sigurisë së cilësisë. Përgjigjet në pyetësor së bashku me aplikimin e dorëzuar duhet të jenë një përmbledhje e procedurave dhe udhëzimeve të brendshme që ju keni për t'i dhënë administratës doganore një vështrim të përgjithshëm të biznesit tuaj. Për t'ju përgjigjur pyetësorit dhe për t'u përgatitur për auditimin e procesit të OEA, të gjitha departamentet kryesore të biznesit tuaj të përfshira në zinxhirin e furnizimit (doganat, logjistika, financa/kontabiliteti, kompjuterizimi, blerjet, shitjet, siguria, departamenti i cilësisë, etj.) duhet të përfshihen në proces.
7. Politikat e brendshme të kompanisë dhe udhëzimet në lidhje me çështjet doganore dhe/ose të sigurisë dhe mbrojtjes mund të referohen në përgjigjet e pyetësorit. Nëse veproni kështu, ju lutem specifikoni emrin ose numrin e dokumentit dhe mbaheni gati për auditimin në terren nga administrata doganore. Për të përshejtuar procesin është gjithashtu e mundur të dorëzoni dokumentat (mënyra e dorëzimit do të varet nga mënyrat që përdor D.P.D.) së bashku me pyetësorin.
 8. Pyetësori i plotësuar së bashku me dokumentat mbështetëse të kërkuara duhet t'i vihet në dispozicion D.P.D. në mënyrë elektronike (e preferueshme) ose me shkrim.
 9. Informacioni i dërguar brenda procesit të aplikimit është sipas legjislacionit të sigurisë së të dhënave dhe do të trajtohet në mënyrë konfidenciale.

Seksioni 1 Informacioni i kompanisë

Ky seksion është kryesisht për t'i dhënë Autoritetit doganor një vështrim të përgjithshëm mbi kompaninë. Informacioni i kërkuar mund të jepet në mënyrë të përgjithshme dhe shërben si pasqyrë në datën e aplikimit. Në qoftë se informacioni i kërkuar është tashmë në dispozicion të

Autoritetit Doganor, atëhere tregojeni atë në formular ose jepni referencë të kohës kur është dhënë informacioni.

Nën-seksioni 1.1 Informacion i përgjithshëm i kompanisë

1.1.1 Për pyetjet a dhe b, ju lutem tregoni referencat e certifikatës dhe aplikimit (emri dhe numri NIPT, autoritetin lëshues dhe numri i regjistrimit).

1.1.2 Për pyetjen a, përfshini vetëm aksionerët që janë të përfshirë në punën/vendim-marrjen e përditshme të kompanisë.

1.1.3 Personi përgjegjës për çështje doganore është:

- a) një person i punësuar direkt ose i emëruar nga ju, p.sh. agjent doganor për t'ju përfaqësuar në formalitete doganore, ose
- b) person apo persona përgjegjës për t'ju përfaqësuar ju (përfaqësues ligjor) në çështje ku përfshihet ligji doganor; ata janë avokatë, juristë, etj të cilët mund të punësohen ose emërohen direkt nga ju për t'ju përfaqësuar në çështje ligjore doganore.

1.1.4 Jepni, kur është e mundur, kodin e klasifikimit statistikor të aktiviteteve ekonomike, të aktiviteteve tuaja tregtare. Përkufizimi i zinxhirit ndërkombëtar të furnizimit jepet tek Udhëzimi i Ministrit të Financave për OEA.

1.1.5 Jepni detaje të ambjenteve të përfshira në aktivitetet doganore (nëse keni më shumë se pesë ambjente të përfshira në aktivitetet doganore, ju lutem jepni detajet e pesë ambjenteve kryesore të përfshira në aktivitetet doganore) dhe adresat e ambjenteve që mbeten të përfshira në këtë aktivitet.

Në rast të ambjenteve të reja të përfshira në aktivitete doganore gjatë procesit të aplikimit për OEA, ju duhet të jepni detaje të plota të tyre.

1.1.6 Kjo është për të përcaktuar nëse ju tregtoni apo jo mallra (jo shërbime) me bizneset tuaja të lidhura. Për shembull, të gjitha blerjet janë nga kompania mëmë në SHBA ose ju importoni në emer të kesaj kompanie dhe shpërndani tek bizneset e lidhura jashtë vendit. Ju duhet të jepni detaje të plota gjatë procesit të autorizimit.

1.1.7 Një skemë organizative të detajuar duke përfshirë fushat/departamentet/sectorët e biznesit tuaj, funksionet/përgjegjësitë e tyre dhe zinxhiri i menaxhimit mund të jepet në këtë drejtim.

1.1.8 Nëse nuk përmendet në pyetjet 1.1.2 b dhe c, ju lutem tregoni emrin dhe adresën e plotë, datën e lindjes dhe Numrin Identifikimit (p.sh. numrin e kartës së identitetit/letërnjoftimit ose numrin e sigurimeve).

Procedurat duhet të përshkruajnë masat që kanë të bëjnë me mungesat e përkohshme ose me afat të shkurtër të stafit kyç p.sh. menaxheri për doganat, zyrtari për importin duke përfshirë sesi mbulohen përgjegjësitë e tyre normale dhe nga kush.

1.1.9 Jepni numrin (e përafërt) të ditur në momentin e dorëzimit të aplikimit tuaj.

1.1.10 Nëse nuk keni departament doganor apo ekspert doganor brenda kompanisë tuaj, theksoni “i paaplikueshëm (N/A)”. Shikoni Pyetjen 1.1.3 që mbulon gjithashtu këtë çështje.

1.1.11 Miratimi për të hedhur detajet e OEA në faqen e internetit të D.P.D.

Nëse dëshironi që emri juaj të përfshihet në listën e OEA të botuar në faqen e internetit të D.P.D., atëherë kërkohet miratimi juaj me shkrim. Ky miratim zbatohet për të gjitha llojet e çertifikatave. Nëse nuk jepni miratimin tuaj, ju përsëri merrni përfitimet e statusit OEA por emri juaj nuk do të mund të shihet nga publiku në listën që botohet në faqen e D.P.D. Nëse ju e jepni miratimin tuaj ju keni të drejtën t'a tërhiqni atë në çdo kohë, nëse ju kërkoni heqjen nga lista atëherë ju hiqeni automatikisht nga kjo listë e përmendur më lart. Ju gjithashtu keni të drejtë të jepni miratimin tuaj duke dërguar një kërkesë me shkrim tek D.P.D. në çdo kohë edhe pasi çertifikata është lëshuar. Ndryshimet në miratimin tuaj mund të bëhen duke informuar me shkrim D.P.D. Firma e vetme e pranueshme për keto qëllime është ajo e personit me autoritetin për të firmosur në emër të operatorit ekonomik.

1.1.12 Miratimi për të shkëmbyer detajet e OEA

Miratimi për njohje reciproke vlen vetëm për Çertifikatat AEOP ose AEOS.

Që njohja reciproke të funksionojë është shumë e rëndësishme që Shërbimet Doganore të palëve të kenë informacion për OEA- të e njëra-tjetrës. Shkëmbimi i disa të dhënave në lidhje me OEA-të është thelbësor, si p.sh vlefshmëria e statusit OEA është një pjesë e nevojshme e shkëmbimit të informacionit dhe të dhënat që do të shkëmbehen do të jenë rigorozisht për qëllim të zbatimit të programeve të njohjes reciproke

Miratimi juaj për të shkëmbyer informacione mbi OEA-të me Shërbimet Doganore të vendeve të tjera për njohjen reciproke do të jetë e përgjithshme, jo e lidhur me vende specifike.

Megjithatë sipas legjislacionit për mbrojtjen e të dhënave, autoritetet doganore mund të shkëmbejnë informacionin tuaj të OEA-së pas një vlerësimi të nivelit të mbrojtjes së të dhënave në vendin tjetër për t'u siguruar që ai siguron një nivel adekuat të mbrojtjes së të dhënave.

Nëse ju preferoni të mos e jepni miratimin, të dhënat tuaja të OEA-së nuk do të shkëmbehen me vendet partnere të njohjes reciproke dhe ju nuk do të mund të merrni përfitimet që parashikojnë marrëveshjet e njohjes reciproke.

Nëse ju jepni miratimin tuaj ju gjithashtu keni të drejtë të tërhiqeni në çdo kohë duke u dërguar një kërkesë me shkrim autoriteteve doganore kompetente. Megjithatë, tërheqja e miratimit për shkëmbimin e të dhënave të OEA-së do të sjellë gjithashtu heqjen e përfitimeve që lidhen me njohjen reciproke. Tërheqja gjithashtu do të jetë e përgjithshme, që do të thotë se ne nuk do të shkëmbejmë të dhënat tuaja të OEA-së me asnjë nga vendet partnere të njohjes reciproke. Ju keni gjithashtu të drejtën e tërheqjes në çdo kohë pasi Çertifikata të jetë lëshuar

Ju duhet të jepni dy miratime eksplicite të veçanta, njërin për publikimin e të dhënave tuaja në internet dhe tjetra për njohjen reciproke. Firma për qëllim të këtij miratimi do të jetë firma e personit që ka autoritetin të firmosë në emër të operatorit ekonomik.

- 1.1.13** Për të mundësuar shkëmbimin e informacionit mbi OEA-të, kur është e nevojshme, informacioni përkatës i OEA-së të shkruhet me shkronja të thjeshta të alfabetit me 26 shkronja (Latin 1). Juve do t'u duhet të njoftoni partnerët tuaj të biznesit në këto vende partnere të shkruajnë emrin dhe adresën e kompanisë tuaj në këtë mënyrë në kontaktet e tyre(deklarimet doganore) me administratën doganore Shqiptare. Disa vende nuk mund të përdorin të njëjtin set karakteresh që përdoret në Shqipëri. Shkronjat cirilike, karakteret e veçantë me theksin mbi ose nën shkronjë, ose shkronjat që nuk gjenden në alfabetin 26 shkronjesh (Latin 1) nuk mund të futen në sistemet e Teknologjisë së

Komunikimit dhe Informacionit.

Ju lutem vendosni me shkronja latine emrin, rrugën, numrin, kodin postar dhe qytetin në këtë kuti. Nëse ju nuk jepni miratimin për shkëmbimin e të dhënave OEA ose aplikoni vetëm për Çertifikatën OEA-C, nuk ka nevojë të plotësoni këtë kuti.

Nënseksioni 1.2 Vëllimi i biznesit

1.2.1 Nëse ju jeni biznes i ri dhe keni më pak se tre deklarata vjetore financiare të plota (tre vitet e fundit), jepni informacion për ato të cilat janë plotësuar. Nëse nuk punoni prej një kohe të mjaftueshme për të prodhuar ndonjë deklaratë vjetore financiare të përfunduar, shënoni “i paaplikueshëm (N/A)”.

1.2.2 Ju lutem tregoni vendodhjen e këtyre ambjenteve magazinimi (nëse keni më shumë se pesë ambiente magazinimi tregoni 5 ambientet kryesore, numrin total të ambienteve të magazinimit).

1.2.3 Për agjentët doganore përfshini të gjitha deklaratimet të bëra në emrin tuaj dhe në emër të të tjerëve.

Një shembull:
L = tregon leke;
m= milion

	Impor		Export		Tranzi	
	Numri	vlera	Numri/	vlera	Numri	vlera
2007	2200	L9.6 m	400	L2.6 m	150	L0.8 m
2008	2500	L10.3 m	350	L2.2 m	100	L0.4 m
2009	2400	L10.2 m	340	L2.1 m	100	L0.5 m

1.2.4 Për agjentët doganor, përfshini shumat e paguara prej llogarive tuaja ose të klientëve tuaj.

Një shembull:

	Det. doganore	Det.Akcize	T.V.SH.
2007	L300 m	L1.75m	L2.32m
2008	L400m	L1.87m	L2.12m
2009	L380m	L1.85m	L2.10m

1.2.5 Ndryshime të ardhshme të njohura që mund të ndikojnë në organizimin e kompanisë, përmbytjen e kriterëve të OEA-së ose vlerësimit të riskut të zinxhirit të furnizimit. Kjo mund të përfshijë ndryshime të personelit kyç, ndryshime në sistemin e kontabilitetit, hapjen e pikave të reja, kontrata te reja logjistike etj.

Nënseksioni 1.3 Informacioni dhe statistika per ceshtje doganore

1.3.1 Për pyetjet b dhe c, nëse partneri/partnerët tuaj po i nënshtrohen aktualisht një auditimi OEA, ju lutem tregoni çertifikatën dhe referencat e aplikimit (emrin dhe numrin e NIPT-it, autoritetin doganor që e ka lëshuar dhe numrin e regjistrimit).

1.3.2 Për pyetjen a, ju lutem tregoni emrin dhe pozicionin e anëtarit të stafit përgjegjës për klasifikimin e mallrave tuaj ose nëse përdorni një palë të tretë për këtë qëllim përfshini emrin/emrat e tyre.

Për pyetjet b dhe d, veçanërisht nëse përdorni një palë të tretë, si siguroheni që puna është kryer siç duhet dhe sipas udhëzimeve tuaja?

Për pyetjen b, tregoni nëse ju mbani një dosje të produktit ku çdo artikull është i lidhur me një kod malli me detyrimin përkatës dhe përqindjen e TVSH-së.

Për pyetjen c, nëse masat e garantimit të cilësisë janë vendosur siç duhet, ju duhet të jepni prova gjatë vizitës së audituesve të doganës se ju i kontrolloni rregullisht dhe në mënyrë të plotë ato, dokumentoni çdo ndryshim dhe vini në dijeni stafin që preket për ndryshimet.

Për pyetjen d, tregoni si, nga kush dhe sa shpesh bëni rishikimin e klasifikimeve dhe bëni përditësimin e dosjes së produktit dhe çdo regjistrim tjetër që ka lidhje me këto si edhe njoftimin e personave që preken nga ndryshimet p.sh agjentin, stafin që bën blerjet etj.

Për pyetjen e, tregoni gjithashtu nëse përdorni ndonjë ITD (Informacion Tarifor të Detyrueshëm)

Gjatë procesit të auditimit ju mund të vini në dispozicion:

- Detaje/lista ose dosje prodhimi të produkteve tuaja dhe kodin përkatës të mallit dhe normën e detyrimit.
- Burimet/informacionin psh. tarifën e përditësuar, informacionin teknik që përdorni zakonisht për klasifikimin e mallrave.

1.3.3. (a) Tregoni emrin dhe pozicionin e personit përgjegjës në stafin tuaj për vlerësimin e mallrave ose nëse përdorni një palë të tretë për këtë qëllim, përfshini emrin/emrat e tyre.

1.3.3. (b) dhe (d), nëse përdorni një palë të tretë, si siguroheni që kjo punë është bërë në mënyrë të saktë dhe sipas udhëzimeve tuaja?

1.3.3. (b) Masat e garantimit të cilësisë duhet të përfshijnë, për shembull,

- metodat e përdorura për vlerësimin,
- si plotësohen dhe paraqiten deklaratat e vlerësimit kur kërkohet,
- si përcaktohen vlerat doganore dhe TVSH,
- si llogariten kostot e siguracionit dhe transporti,
- pagesat dhe tarifatat e licencës të lidhura me mallrat e importuara të pagueshme drejtpërdrejt ose tërthorazi nga blerësi si kusht për shitjen,
- marrëveshje sipas të cilave pjesa e të ardhurave nga rishitja, tjetërsimi/asgjësimi apo përdorimi i mëpasshëm i paguhet drejtpërdrejt ose tërthorazi shitësit,
- kosto që shkarkohen nga blerësi (por që nuk janë përfshirë në çmim) që lidhen me komisionet ose agjensitë (përveç komisioneve të blerjes) ose
- kosto që shkarkohen në lidhje me ambalazhet dhe paketimet, mallrat dhe /ose shërbimet e kryera nga blerësi pa pagesë ose me kosto të reduktuar për përdorim në lidhje me prodhimin dhe shitjen për eksport të mallrave të importuar.

1.3.3. (c), Nëse masat e garantimit të cilësisë janë vendosur siç duhet, ju duhet të siguroni prova, gjatë vizitës së auditorëve doganorë, se ju rregullisht dhe tërësisht rishikoni procedurat tuaja, dokumentoni çdo ndryshim dhe njoftoni stafin që preket nga ndryshimet.

1.3.4 Për pyetjen b, masat e brendshme përfshijnë normalisht ato masa që garantojnë se:

- Vendi eksportues gëzon të drejtën e dhënies së preferencës dhe mallrat përfitojnë detyrim preferencial;

- Plotësohen kërkesat për transportin e drejtpërdrejtë/ të pamanipuluar;
- Një Çertifikatë e vlefshme dhe origjinale ose një deklaratë faturë të jetë e disponueshme kur pretendohet preferenca;
- Çertifikata dhe deklarimi faturë është i duhuri për dërgesën dhe rregullat e origjinës plotësohen
- Nuk ka mundësi të përdorë dy herë deklaratën faturë/çertifikatën
- Preferenca në import e pretenduar brenda periudhës kohore të vlefshmërisë së çertifikatës/deklaratës faturë, dhe
- Çertifikatat/deklaratat faturë origjinale ruhen si pjesë e gjurmimit të auditimit në mënyrë të sigurtë dhe të mbrojtur.

Për pyetjen c, përjasja juaj duhet marrë në konsideratë mënyrën për të garantuar që:

- Mallrat kualifikohen për preferencën në eksport p.sh. përmbushin rregullat e origjinës;
- Të gjitha dokumentet/përlllogaritjet/kostot/përshkrimet e nevojshme të proceseve në mbështetje të origjinës preferenciale dhe lëshimi i një çertifikate/deklaratë faturë ruhen si pjesë e gjurmimit të auditimit në mënyrë të sigurtë dhe të mbrojtur;
- Dokumentet përkatës si p.sh çertifikata ose deklarata faturë firmosen dhe lëshohen në kohë nga një anëtar i autorizuar i stafit;
- Deklaratat faturë nuk lëshohen për dërgesa me vlerë mesatare dhe të lartë përveçse kur keni miratimin e autoritetit doganor për të vepruar kështu;
- Çertifikatat e papërdorura ruhen në vende të sigurta dhe të mbrojtura, dhe
- Çertifikatat paraqiten kur kërkohen nga dogana në eksport.

1.3.5 Jepni sipas rastit:

- Emrat e vendeve të tjera dhe/ose
- Emrat dhe adresat e prodhuesve për mallrat e të cilëve ju duhet të paguani detyrime antidumping ose kundërbalancuese.

Seksioni 2 Pajtueshmëria/përputhshmeria e rregjistrime/të dhënave doganore dhe tatimore

Shënim: Sipas nenit 17 të kësaj VKM, të dhënat/regjistrimet e pajtueshmërisë doganore e tatimore të kompanisë tuaj dhe personave të identifikuar në pyetjet 1.1.2, 1.1.3 dhe 1.1.8 do të mbështetjen në tre vitet e fundit përpara aplikimit. Gjata kësaj periudhe kohore ju nuk duhet të keni kryer asnjë shkelje të rëndë ose të përsëritur të legjislacionit doganor dhe tatimor. Megjithatë, të pajtueshmëria e të dhënave/regjistrimeve mund të konsiderohen si të pranueshme nëse shkeljet janë të një rëndësie të vogël ose të papërfillshme në lidhje me numrin ose madhësinë e operacioneve/aktiviteteve doganore dhe tatimore nuk lënë vend për dyshime për sa i përket nivelit të përgjithshëm të përputhshmërisë.

Në këtë mënyrë, dogana do të marrë në konsideratë:

- parregullsitë/gabimet në tërësi dhe të akumuluar
- shpeshtësinë e tyre për të përcaktuar nëse ka një problem sistematik
- nëse ka pasur synime mashtrimi apo neglizhencë
- nëse ju i keni njoftuar autoritetet doganore vullnetarisht për gabimet/parregullsitë që keni zbuluar
- nëse ju keni marrë masa korigjuese për parandalimin ose minimizimin e gabimeve në të ardhmen.

2.1 a) Shembuj të shkeljeve të zbuluara të ligjit doganor:

1. Mars deri Shtator 2010 – përdorim të kursit të pasaktë të monedhës për importet nga Kina që rezultoi në një mbideklarim të detyrimeve doganore dhe TVSH-së me L5500.

2. Dhjetor 2010 – mos përmbushje e detyrimit për deklarimin përmbledhës tre mujor në Regjimin e Përpunimit Aktiv.

Nëse ka disa, jepni një numër total dhe një përmbledhje të shkurtër për arësyet kryesore të gabimeve.

2.1 b) Shembuj të masave për garantimin e cilësisë të aktivitetit të shoqërisë lidhur me aspektet doganore të marra nga ju duke u nisur nga 2 rastet e dhëna në 2.1a) më sipër:

1. 6.10.2010 – Ndërrim i sistemit kompjuterik për të parandaluar që hedhjet në sistem të mbyllen deri sa të bëhet kontrolli për monedhën e deklaruar.
2. Rishikim i procedurës të regjimit të përpunimit aktiv, për këtë tre mujor dhe dhënia e tyre stafit përkatës.

Masat për garantimin e cilësisë të aktivitetit të shoqërisë lidhur me aspektet doganore normalisht përfshijnë:

- Caktimin e personit të kontaktit brenda biznesit tuaj përgjegjës për të zbuluar gabimet/parregullsitë duke përfshirë dyshimin për kryerjen e një aktiviteti kriminal përkundrejt doganave apo institucioneve të tjera shtetërore,
- Kërkesa, përfshirë shpeshtësinë, për kontrollet që do të kryen dhe dokumentohen mbi saktësinë, gjithpërfshirjen dhe përshtatshmërinë e regjistrimeve dhe mbajtjen e tyre p.sh. deklaramet/kthimet e pagesave që i janë bërë doganës e autoriteteve të tjera, përmbushja e kushteve të autorizimeve/lejeve,
- Përdorimi i burimeve të auditit të brendshëm për të testuar/përfutur sigurinë e procedurave tuaja,
- Si njoftohet stafi mbi kërkesat/ndryshimet,
- Shpeshtësia e rishikimeve të ardhshme,
- Kontrole të menaxhimit për t'u siguruar mbi ndjekjen e procedurave.

2.2 Për shembull:

Maj 2010 – Refuzim i zbatimit të magazinimit doganor për shkak të mungesës së nevojës ekonomike.

Refuzimi/heqja/pezullimi i çdo autorizimi/miratimi doganor nuk do të sjellë domosdoshmërisht refuzimin e kërkesës tuaj për statusin OEA.

Seksioni 3 Sistemi i kontabilitetit dhe logjistik

Me qëllim përmbushjen e kritereve të përmendura në nenin 18 gërmat “a” dhe “b” të këtij vendimi, ju duhet të mbani një sistem kontabiliteti i cili mundëson kontrollet doganore të mbështetura në auditim. Për t'u mundësuar doganës zbatimin e kontrolleve të nevojshme, ju duhet t'i lejoni doganës akses fizik ose elektronik në regjistrat tuaj. Aksesit elektronik nuk është një parakusht për të përmbushur këtë kërkesë.

Me qëllim përmbushjen e kriterëve të përmendura në nenin 18 gërma “c” të këtij vendimi, ju gjithashtu duhet të keni një sistem ose procese që bëjnë dallimin midis mallrave shqiptare dhe jo shqiptare, sepse ky kusht nuk është i duhur në rastin e Çertifikatës OEA-Siguri dhe Mbrojtje. Duhet të theksohet se ky është i vetmi ndryshim në kërkesat për një autorizim për Siguri dhe Mbrojtje dhe një autorizim për Thjeshtime Doganore/Siguri dhe Mbrojtje.

Nënsëksioni 1: Gjurmimi i auditimit

Shumë biznese dhe organizata kërkojnë një gjurmim auditimi në sistemet e tyre të automatizuara për arsye sigurie. Gjurmimi i auditimit është një proces ose një rast i referimit të çdo hyrje në regjistër deri në burimin e saj në mënyrë që të kontrollohet saktësia. Një gjurmim i plotë auditimi do t’ju mundësojë të gjurmoni aktivitetet operacionale që nga fluksi i mallrave dhe produkteve që hyjnë, deri te përpunimi dhe dalja e tyre. Një gjurmim i plotë auditimi gjithashtu mban një regjistër të historikut që ju mundëson gjurmimin e një të dhëne nga momenti që ajo futet në dosje deri në kohën që del.

Sistemi i kontabilitetit normalisht do të përfshinte:

- Regjistrin e përgjithshëm
- Regjistër i shitjeve
- Regjistër i blerjeve
- Asetet
- Llogaritë e menaxhimit

Sistemi logjistik normalisht do të përfshinte:

- Përpunimi i porosive në shitje
- Përpunimi i porosisë në blerje
- Prodhimi
- Inventari – ruajtja, magazinimi
- Dërgimi/transporti
- Furnizuesi/listat e klientëve

3.1 Gjurma juaj e auditimit duhet të përfshijë:

- Shitjet
- Blerjet dhe porositë e blerjeve
- Kontrollin e inventarit
- Magazinimin (dhe lëvizjet midis ambjenteve të magazinimit)
- Prodhimin
- Shitjet dhe porositë e shitjeve
- Deklarimet doganore dhe dokumentacionin
- Dërgimin
- Transportimin
- Kontabilitetin p.sh faturimin, shenimet e debitit dhe kreditit, transfertat/pagesat

Nënsëksioni 3.2: Sistemi i kontabilitetit

3.2.1 Tregoni nëse përdorni:

a) Hardëare si:

- Kompjuter personal (PC) i vecuar (të palidhur në rrjet),
- PC që janë të lidhur në rrjet bashkë
- Një sistem kompiuterik i mbështetur tek serveri
- Një sistem i mbështetur tek njësisia qëndrore
- Të tjera

b) Softëare si programe kompiuterik që i lejojnë kompjuterit të vënë në funksion dhe egzekutojë aplikime (Softëare) që mbështesin biznesin p.sh. Kurs ëindoës, UNIX, etj.

c) Sisteme si (jepni emrin e furnizuesit):

- Një zgjidhje plotësisht të integruar Planifikimi i Burimeve të Ndërmarrjes (ERP)
- Një kombinim i aplikimeve të Softëare të kontabilitetit dhe logjistikës
- Një zgjidhje Softëare për biznesin e fokusuar për ndërmarrjet e vogla dhe të mesme
- Një zgjidhje Softëare e zhvilluar nga/ose për biznesin tuaj.

Shënim: gjatë procesit të autorizimit do t'ju duhet të demonstroi:

- *Shkallën e kompjuterizimit*
- *Platformën Hardëare që dispononi dhe sistemin operues që funksionon në të*
- *Ndarjen e funksioneve të zhvillimit, testimit dhe operacioneve*
- *Ndarja e funksioneve midis përdoruesve*
- *Si kontrollohet aksesimi për në pjesë të ndryshme të sistemit*
- *Nëse ka patur përshtatje të paketës standarte*
- *Listën e regjistrave të llogarive*
- *Nëse sistemi verifikon llogaritë e përkohshme*
- *Si hidhen në regjistër pagesat doganore/detyrimet e akcizës/TVSH*
- *Nëse ju operoni me lote (sete, grupe)*
- *Nëse regjistrat tuaj financiar dhe të inventarit janë të lidhur*
- *Si i administroni regjistrat tuaj kur ato ruhen nga një palë e tretë si ofrues i këtij shërbimi*

3.2.3 Nëse aktivitetet, si për shembull përcaktimi i të dhënave kryesore ose hedhja e të dhënave kryen në më shumë se një vend, informo se cilat aktivitete kryen në secilin vend.

Nënseksioni 3.3 Sistemi i brendshëm i kontrollit

Sipas nenit 18 të këtij vendimi, ju duhet të keni një sistem i cili i korrespondon llojit dhe madhësisë së biznesit tuaj dhe që është i përshtatshëm për administrimin e fluksit të mallrave dhe që ka kontrole të brendshme në gjendje të zbulojnë transaksione të parregullta ose të paligjshme.

3.3.1 Gjatë vizitës së audituesve, ju duhet të siguroni prova se i rishikoni rregullisht dhe tërësisht procedurat tuaja, dokumentoni çdo ndryshim dhe njoftoni stafin që preket nga ndryshimet.

3.3.2 Shembuj të kontroleve të auditimit:

- Auditim i brendshëm nga brenda kompanisë tuaj ose nga kompania mëmë;

- Auditim i jashtëm nga klientët, financiarë/auditorë të pavarur, dogana ose institucione të tjera shtetërore.

Ju gjithashtu do t'ju duhet të bëni të disponueshëm çdo raport kur dogana viziton ambjentin tuaj si edhe prova të veprimeve të ndërmarra për korrigjimin e mangësive të gjetura.

3.3.3 Standing data ose dosjet kryesore nënkuptojnë informacion kyç të biznesit tuaj p.sh. emrat dhe adresat e klientëve, furnizuesit, dosje të produktit që përmbajnë informacion mbi përshkrimin e mallrave, kodin dhe origjinën e mallit etj.

Nënseksioni 3.4 Fluksi i mallrave

3.4.1 Procedurat tuaja të regjistrimit gjatë mbërritjes së mallrave duhet të përfshijnë:

- Procedurat e porositjes së blerjes
- Konfirmimin e porosisë
- Dërgimin/transportimin e mallrave
- Kërkesa për dokumentacionin mbështetës
- Transportin e mallrave nga kufiri për në ambjentet e klientit tuaj
- marrjen e mallrave në ambjentet tuaja ose të klientit
- Pagesat/marrëveshjet
- Si, kur dhe kush i regjistron mallrat në regjistrin e inventarit

Gjatë magazinimit të mallrave,

- Përcaktim i qartë i vendit për magazinim
- Magazinim i sigurtë për mallrat e rrezikshme/të dëmshme
- Nëse stoku regjistrohet sipas vlerës dhe/ose sasisë
- Egzistenca dhe shpeshtësia e inventarizimit
- Nëse përdorni ambjentet e një pale të tretë për magazinimin e mallrave, marrëveshjet që rregullojnë përputhshmërinë e regjistrave tuaj të stokut me ato të palës së tretë
- Nëse përdoret një ambjent i përkohshëm për magazinimin e mallrave,

Gjatë procesit të prodhimit të mallrave,

- Hartimi i porosive të punës
- Kërkesa për artikuj stok dhe dërgimi nga magazina
- Procesi i prodhimit, përgjegjësitë e stafit dhe ruajtja e regjistrimeve
- Kodet e recetave
- Regjistrimi i produktit të prodhuar dhe stokut të papërdorur në regjistrat e inventarit
- Përdorimi i metodave standarte në prodhim

Dhe gjatë procesit të dërgimit të mallrave,

- Marja e porosisë së klientit dhe hartimi i porosive të punës ose blerjes
- Informimi i magazinës për porosinë/çlirimin e blerjes së mallrave
- Udhëzimet për palën e tretë nëse mallrat janë magazinuar diku tjetër
- Marja e mallrave
- Procedurat e paketimit
- Si, kur dhe kush i përditëson regjistrat e inventarit

3.4.2 Procedurat tuaja të kontrollit të mallrave dhe cilësisë duhet të përfshijnë, gjatë mbërritjes së mallrave:

- Pajtueshmëri midis porosisë së blerjes dhe mallrave të marra
- Marrëveshjet për kthimin/refuzimin e mallrave
- Marrëveshjet për regjistrimin dhe raportimin e dërgesave me tepriçë ose mangësi

- Marrëveshjet për identifikimin dhe korigjimin e të dhënave të pasakta të hedhura në regjistrin e inventarit
- Identifikimin e mallrave jo shqiptare brenda sistemit,

Gjatë magazinimit të mallrave,

- Regjistrimi dhe kontrolli i stokut.
- Identifikimi i mallrave shqiptare dhe jo shqiptare (nuk nevojitet për Çertifikata të Sigurisë dhe Mbrojtjes).
- Lëvizja dhe regjistrimi i mallrave midis vendndodhjeve në të njëjtat ambiente ose në pjesë të ndryshme ambientesh.
- Marrëveshjet për trajtimin dëmtimeve, thyerjeve ose shkatërrimin e mallrave, humbjeve dhe devijimet e stokut.

Gjatë procesit të prodhimit,

- Monitorimin dhe administrimin e kontrolleve të proceseve të prodhimit p.sh. koeficientin e shfrytëzimit.
- Si i trajtoni parregullsitë, devijimet, mbetjet, nënproduktet dhe humbjet në procesin e prodhimit.
- Kontrollat e cilësisë të mallrave të prodhuar dhe regjistrimi i rezultateve.
- Largimi i sigurtë i mallrave të rrezikshëm,

Dhe, gjatë procesit të dërgimit të mallrave,

- Shënime të nisjes/marrjes së mallrave.
- Transporti i mallrave për tek klienti ose për në kufi për (Ri-)eksport.
- Bërja e faturave të shitjes.
- Instruksionet për agjentin për (Ri-)eksport dhe pregatitja/disponueshmëria/kontrolli i dokumentacionit mbështetës.
- Njohja e marrjes/evidenca e dërgimit të mallrave
- Mallrat e kthyer – kontrolli, numërimi dhe regjistrimi në inventar.
- Shënime të pagesës dhe kreditit.
- Trajtimi i parregullsive, dërgesa të mangëta dhe devijimeve.

Nënseksioni 3.5 Rutina Doganore

Me qëllim përmbushjen e kriterëve të përmendur në nenin 18, shkronja “d”, të këtij vendimi, ju duhet kur është e zbatueshme, të keni procedurë të kënaqshme për liçensat dhe autorizimet në lidhje me masat e politikës tregtare ose bujqësore;

Me qëllim përmbushjen e kriterëve të përmendur në nenin 18, shkronja “e” të këtij vendimi, ju duhet të siguroheni se punonjësit kanë dijeni të nevojës së informimit të autoritetit doganor kurdo që ka vështirësi në përmbushjen e detyrimeve dhe të vendosin kontaktet e përshtatshme për të informuar doganën në raste të tilla.

3.5.1 Si importues, eksportues, mbajtës i magazinës, procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- Si ju siguroheni për plotësimin dhe saktësinë e deklarimit doganor që ju bëni vetë, duke përfshirë edhe kryerjen e kontrolleve të menaxhimit.
- Paraqitjen ose disponueshmërinë e dokumentacionit mbështetës.
- Detaje të përditësuara (emra dhe adresa) të agjentëve/palëve të treta të përdorur.
- Si caktohen agjentët p.sh.kontrollet e besueshmërisë dhe përshtatshmërisë që ju kryeni përpara se ti caktoni.
- Rrethanat në të cilat ata përdoren.
- Kontrata që detajojnë përgjegjësitë, duke përfshirë llojin e përfaqësimit nga agjenti p.sh. i drejtpërdrejtë, i tërthortë.

- Mënyra se si ju i jepni agjentit tuaj udhëzime të qarta.
 - Si ju i siguron dokumente mbështetës agjentit tuaj (p.sh. liçensa, çertifikata etj), duke përfshirë paraqitjen dhe mbajtjen/kthimin.
 - Çfarë duhet të bëjë agjenti nëse udhëzimet nuk janë të qarta.
 - Kontrolli/verifikimi nga ju i saktësisë së punës dhe korrektësisë së agjentit tuaj.
 - Si e njoftoni agjentin tuaj në lidhje me gabimet/ndryshimet në lidhje me zhdoganimet.
-
- Trajtimi i parregullsive.
 - Paraqitja vullnetare e gabimeve tek autoritetet doganore.

Si përfaqësues i palës së tretë, procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- Kontrata të detajuara për përgjegjësitë, duke përfshirë llojin e përfaqësimit që do të bëni p.sh. i drejtpërdrejtë, i tërthortë.
- Si siguroheni që deklarinimet e bëra nga ju të jenë të plotë, të sakta dhe në kohë, duke përfshirë kryerjen e kontrolleve të menaxhimit.
- Paraqitje korrekte ose disponueshmëri të dokumentacionit mbështetës.
- Sa është i informuar stafi juaj për kërkesat e klientëve dhe të kontratave.
- Çfarë bëni në rastet kur udhëzimet e klientëve janë të paqarta ose informacioni i dhënë është i pasaktë.
- Çfarë bëni në rastet kur zbuloni gabime/ndryshime në lidhje me zhdoganimet.
- Informim vullnetar i doganës për gabimet.

3.5.2 Kur këto udhëzime janë të dokumentuara, duhet të siguron provë, gjatë vizitës së auditorëve doganor, që ju rregullisht dhe në mënyrë të plotë i rishikoni procedurat tuaja, dokumentoni çdo ndryshim dhe njoftoni për këto stafin që preket nga ndryshimet.

3.5.3 Nëse keni procedura për trajtimin e liçensave dhe autorizimeve, duhet të siguron provë, gjatë vizitës së auditorëve doganor, që ju rregullisht dhe në mënyrë të plotë i rishikoni procedurat tuaja, dokumentoni çdo ndryshim dhe njoftoni për këto stafin që preket nga ndryshimet.

Nënseksioni 3.6 Procedurat për back-up, recuperimin, proceduren rezerve (fallback) dhe arkivimin

Me qëllim përbushjen e kriterëve të përmendur në nenin 18, shkronja “dh”, të këtij vendimi, ju duhet të keni procedura bindëse për arkivimin dhe nxjerrjen e të dhënave dhe informacionit dhe mbrojtje ndaj humbjes së informacionit.

3.6.1 Procedurat tuaja duhet të përfshijnë mënyrën/instrumentat ku ruhen të dhënat, në cilin format Softëare të dhënat ruhen dhe nëse këto të dhëna grupohen (ngjeshen) dhe në çfarë mase. Nëse përdoret një palë e tretë, ju lutem tregoni marrëveshjet, shpeshhtësinë dhe vendndodhjen e informacionit të arkivuar dhe back-up.

3.6.2 Nëse po, tregoni si ju garantoni cilësinë teknike afatgjatë të regjistrimeve dhe disponueshmërinë e Hardëare-it dhe kodit të programit.

Nënseksioni 3.7 Mbrojtja e sistemeve kompjuterike

Me qëllim përbushjen e kriterëve të përmendur në nenin 18, shkronja “ë”, të këtij vendimi, ju duhet të keni masat e duhura të sigurisë për teknologjinë e informacionit, p.sh. fireçall-et dhe mbrojtjen antivirus, me qëllim mbrojtjen e sistemit tuaj kompjuterik

nga hyrja e paautorizuar dhe sigurimin e dokumentacionit.

3.7.1 Për pyetjen a, veprimet tuaja duhet të marrin në konsideratë:

- Një plan të përditësuar të sigurisë ku përshkruhen masat e marra për mbrojtjen e sistemit tuaj kompjuterik nga hyrja e paautorizuar si dhe shkatërrimin dhe humbjen e qëllimshme të informacionit.
- Detaje nëse ju operoni sisteme të shumëfishta në ambiente të shumëfishta dhe si i kontrolloni ju këto.
- Kush është përgjegjës për mbrojtje dhe funksionimin e sistemit kompjuterik të kompanisë (përgjegjësia nuk duhet të kufizohet vetëm te një person i vetëm por te disa persona të cilët të monitorojnë veprimet e njëri – tjetrit).
- Detaje për fireëall-et dhe mbrojtjen antivirus.
- Një plan biznesi vazhdimësie/disaster recovery në rastet e incidenteve.
- Back-up rutinë për rastet kur sistemi nuk funksionon, përfshirë kthimin e të gjitha të dhënave dhe programeve përkatëse.

Për pyetjen b, tregoni shpeshtësinë e testimit të sistemit tuaj kundër hyrjes së paautorizuar, regjistrimin e rezultateve, dhe si i trajtoni rastet e incidenteve kur sistemi është kompromentuar.

3.7.2 Procedurat tuaja të dhënies së të drejtës së hyrjes në sistem duhet të përfshijnë:

- Si lëshoni autorizimin për të drejtës e hyrjes dhe niveli i kësaj të drejte në sistemin kompjuterik. (Aksesi në informacionin sensitiv duhet të kufizohet vetëm tek stafi i autorizuar për zbatimin e ndryshimev/shtesave në informacion).
- Format i për vendosjen e fjalëkalimeve, shpeshtësia e ndryshimit dhe kush i jep fjalëkalimet, dhe
- Fshirja/mirëmbajtja/përditësimi i detajeve të përdoruesit

Nënseksioni 3.8 Siguria dokumentare

3.8.1 Veprimet tuaja normalisht do të përfshinin:

- Regjistrimin dhe mbështetja (back up) e dokumentacionit duke përfshirë skanimin dhe mikrofishat dhe aksesin e kufizuar.
- Një plan sigurie i përditësuar ku përshkruhen masat për mbrojtjen e dokumentacionit nga hyrja e paautorizuar si dhe nga shkatërrimi ose humbja e qëllimshme.
- Vendosja në dosje dhe ruajtja e sigurtë dhe mbrojtur e dokumenteve duke përfshirë përgjegjësitë për trajtimin e tyre.
- trajtimi i incidenteve të cilët kompromentojnë sigurinë e dokumenteve.

3.8.2 Masat tuaja duhet të përfshijnë:

- Testimin e sistemit tuaj kundër hyrjes së paautorizuar dhe regjistrimi i rezultateve
- Një plan biznesi vazhdimësie/disaster recovery.
- Veprimet e ndërmarra për rekuperimin e dokumentacionit në rast incidentesh.

Sesioni 4 Aftësia paguese financiare

Aftësi paguese do të thotë gjendje e mirë financiare e mjaftueshme për të përmbushur angazhimet tuaja duke patur parasysh karakteristikat e aktivitetit tuaj të biznesit dhe do të mbështetet në tre vitet e fundit. Nëse ju keni kryer aktivitet për më pak se tre vjet, atëherë aftësia paguese do të gjykohet duke u mbështetur te regjistrat dhe informacioni i disponueshëm (shih pyetjen 4.3). Këto regjistrime duhet të lidhen me personin juridik i

cili po bën aplikimin OEA. Çdo informacion i njohur që mund të ndikojë në aftësinë tuaj paguese në të ardhmen duhet të jepet në pyetjen 4.4.

- 4.1** Ju lutem jepni informacion për çdo proces paaftësie paguese, falimentimi ose likuidimi të ndërmarrë ndaj kompanisë tuaj ose asetet e saj në tre vitet e fundit.
- 4.2** Provat ose informacioni i kërkuar mund të ketë të bëjë gjithashtu me përgjegjësitë ose kushte, pozicionin aktual neto të aseteve ose pozicionin neto të aseteve dhe masën e aseteve të paprekshme.

Në disa rrethana mund të jetë praktikë normale për një biznes të ketë asete neto negative p.sh. kur një kompani është ngritur nga mëma e saj për qëllime kërkimi dhe zhvillimi dhe detyrimet janë financuar nga një borxh/kredi nga kompania mëmë ose një institucion financiar. Në këto rrethana asetet neto negative nuk mund të jenë tregues nëse një biznes është në gjendje të paguajë borxhet ligjore por ne mund të kërkojmë prova të tjera siç mund të jenë marrja përsipër nga huadhënësi, referenca të përdorimi i garancisë nga kompania mëmë ose një letër nga banka për të plotësuar këtë kërkesë ose, nëse ju jeni pronari ose ortaku i vetëm, një listë e të gjitha aseteve personale që përdoren për të mbështetur aftësinë paguese të biznesit.

Shënim: Për të përcaktuar aftësinë tuaj paguese dogana mund të kërkojë paraqitjen e llogarive tuaja vjetore të përditësuara. Dogana mund të ketë nevojë të kontrollojë të gjitha kopjet ose deklaratat financiare të plota të llogarive tuaja vjetore për tre vitet e fundit. Dogana gjithashtu mund të kërkojë të shohë gjithashtu llogaritë më të fundit të drejtuesve për të përcaktuar gjendjen tuaj financiare të momentit.

Seksioni 5 Kërkesat e sigurisë dhe mbrojtjes

Shënim: Ky seksion ka të bëjë me kriteret e Sigurisë&Mbrojtjes për OEA-të. Ai duhet të plotësohet vetëm nëse ju po aplikoni për një Çertifikatë Siguri&Mbrojtje (OEA S) ose një Çertifikatë e kombinuar Thjeshtime Doganore dhe Siguri & Mbrojtje (OEAP). Vetëvlerësimi për këtë kërkesë do të përfshijë të gjitha ambientet që kanë lidhje me aktivitetet doganore të aplikuesit.

Ju duhet të demonstri një nivel të lartë ndërgjegjësimi për masat e sigurisë dhe mbrojtjes, brenda dhe në aktivitetin tuaj të biznesit me klientët, furnizuesit dhe ofruesit e jashtëm të shërbimeve, duke patur parasysh rolin tuaj në zinxhirin e furnizimit.

Ju duhet të mos ngatërmoni këtë me kërkesat për shëndetin dhe sigurinë (ju lutem shikoni udhëzimin për OEA).

Ne normalisht presim që secila nga procedurat e përmendura në këtë seksion të jetë e një standardi të kënaqshëm dhe e detajur për (a) identifikimin e qartë të personit përgjegjës dhe zëvendësit/zëvendësve të tij dhe (b) t'i mundësojë zëvendësit të veprojë në mënyrën e caktuar nga personi përgjegjës.

Të gjitha procedurat duhet të dokumentohen dhe të bëhen të disponueshme për doganat gjatë auditimit tone për kriteret e OEA-së dhe gjithmonë do të kontrollohen në vend.

Dokumentet që duhet të përgatisni, në mënyrë të veçantë tek 5.1.1(a) & (b), duhet të pasqyrojnë:

- rolin tuaj në zinxhirin e furnizimit;

- natyrën dhe madhësinë e biznesit tuaj; dhe
- rreziqet dhe kërcënimet e biznesit tuaj.

5.1 Vetë Vlerësimi

5.1.1 (a) Autoritetet Doganore presin një vlerësim risku të dokumentuar që të jetë kryer nga ju ose një kompani sigurimi, nëse ju përdorni një të tillë. Dështimi për bërjen e një vlerësimi të tillë gjatë vizitës tonë mund të çojë në refuzimin e aplikimit.

Vlerësimi i riskut dhe kërcënimit duhet të mbulojë ambjentet që janë relevante për aktivitetet e juaja doganore. Qëllimi i vlerësimit është të identifikojë riskun dhe kërcënimet të cilat mund të ndodhin në atë pjesë të zinxhirit të furnizimit në të cilin ju operoni dhe të vështrojë masat në vend për të minimizuar rreziqet dhe kërcënimet. Ai duhet gjithashtu të mbulojë të gjitha rreziqet në sigurinë e rolit tuaj në zinxhirin e furnizimit dhe duhet të përfshijë, për shembull:

- kërcënimet fizike për ambjentet dhe mallrat;
- kërcënimet fiskale;
- marrëveshjet kontraktuale me partnerët e biznesit në zinxhirin tuaj të furnizimit;

Ky vlerësimi duhet t'u adresohet si mëposhtë:

- mallrave me të cilat ju merreni/tregtoni
- ambjenteve dhe ndërtesave për magazinim, prodhim dhe kështu me rradhë
- stafit duke përfshirë rekrutimin, përdorimin e stafit të përkohshëm, nën-kontraktorët
- transportin e mallrave, ngarkimin dhe shkarkimin
- sistemit kompjuterik, dokumentave dhe rregjistrimeve të kontabilitetit
- incidenteve të sigurisë të raportuara së fundmi në ndonjë nga fushat e mësipërme.

Ju duhet gjithashtu të keni prova se sa shpesh është riparë dhe përditësuar dokumenti dhe procedurat duhet të përfshijnë si të raportoni incidentet dhe frekuencën e rishikimeve në të ardhmen. Doganat duhet gjithashtu të kërkojnë prova se si dhe kur i komunikohen procedurat e tuaja stafit dhe vizitorëve.

5.1.1 (b) Dështimi për bërjen e një Plani Sigurie ose një vlerësimi të riskut dhe kërcënimeve gjatë vizitës tonë mund të çojë në përfundimin para kohe të vizitës ose refuzimin e aplikimit.

Një program rishikimi duhet të jetë në vend për Planin e Sigurisë i cili duhet të përfshijë rregjistrime të ndryshimeve të cilat janë nënshkruar dhe më datë nga personi përgjegjës.

5.1.2 Ju duhet të përfshini një përshkrim të pesë rreziqeve më të larta që ju perceptoni që keni identifikuar. Ne presim që ju t'i keni vlerësuar dhe përfshirë ato në vlerësimin tuaj të riskut dhe kërcënimit, duke mbuluar gjasat për të ndodhur, pasojat dhe masat kundervepruese. Shembuj të këtyre mund të jenë:

- kontrabandimi i mallrave të paligjshme;

- helmimi i produkteve;
- ngatërime me mallra për eksport;
- akses i paautorizuar etj.

5.1.3 Përshkruani shkurtimisht vendosjen e masave të sigurisë, implementimin, monitorimin dhe rishikimin e tyre. Juve ju nevojitet të identifikoni personin përgjegjës. Ai duhet të jetë një person në nivelin e duhur brenda organizatës me përgjegjësi të përgjithshme për të gjitha masat e sigurisë dhe me autoritetin e nevojshëm për të zbatuar masat e duhura të sigurisë kur kërkohet.

Nëse përdoren shërbime sigurie të jashtme, personi përgjegjës duhet të menaxhojë kontratën dhe të garantojë një marrëveshje niveli shërbimi të duhur në vend në përputhje me kërkesat e OEA siç tregohen në këtë Seksion.

Personi përgjegjës duhet të jetë i aftë të shpjegojë dhe të ketë procedurat e duhura në vend për krijimin, rishikimin dhe përditësimin e të gjitha masave të sigurisë. Ky person normalisht duhet të jetë përgjegjës për përgatitjen e dokumentave të kërkuara në pyetjen 5.1.1 (a) & (b).

Ne presim që procedurat të jenë të mjaftueshme për të mundësuar çdo person që përfaqëson personin përgjegjës të marri përgjegjësitë dhe të kryejë detyrat e kërkuara.

5.1.4 Megjithëse në shumë raste masat e sigurisë kanë gjasa të jenë specifike për ambientin ku do kryhen procedurat, vendosja, implementimi, monitorimi dhe rishikimi i këtyre masave mund të harmonizohet në të gjitha ambientet. Kur masat nuk janë të harmonizuara kjo mund të rrisë numrin e vizitave në terren nga dogana.

5.1.5 (a) & (b) Ju duhet të keni procedura të dokumentuara në vend për të mundësuar dhe inkurajuar stafin dhe vizitorët të raportojnë çdo incident sigurie, p.sh. hyrje e paautorizuar, vjedhje, përdorim nga personel i paverifikuar. Kjo duhet të përfshijë sesi kryhet, nga kush dhe ku vendosen. Procedurat tuaja duhet gjithashtu të detajojnë si hetohen incidente të tilla, ku raportohen dhe tek kush raportohen. Nëse ju jeni përgjigjur “Jo” – ju lutem tregoni se si keni ndërmend ta adresoni këtë dhe të tregoni shkallën e kohës.

Një “Po” duhet të shoqërohet nga shpjegimi tuaj se si i komunikohen udhëzimet e mbrojtjes stafit dhe të përfshijnë detajet se si i shikon stafi juaj këto. Ju duhet gjithashtu të shpjegoni se si udhëzimet e sigurisë vihen në vëmendje të vizitorëve.

Shikoni gjithashtu pyetjen 5.2.2.

Referenca për udhëzimet e “Sigurisë” nuk duhet të ngatërrohet me udhëzimet e kërkuara për arsye sigurie & shëndeti dhe t’u bëhen të qarta vizitorëve dhe stafit.

5.1.6 (a) & (b) Kjo pyetje ka lidhje me sigurimin e zinxhirit të furnizimit dhe jo me incidente të Shëndetit & mbrojtjes. Për shembull:

- humbje në magazinë;

- plumbçe të thyera;
- dëmtim të pajisjeve;

Nëse keni patur incidente ne presim që ju t'i keni rishikuar dhe ndryshuar procedurat e sigurisë dhe mbrojtjes për të kryer korrigjimet. Provë do të kërkohet gjithashtu edhe se si këto ndryshime i ishin komunikuar më pas stafit dhe vizitorëve. Nëse ju keni rishikuar procedurat e sigurisë dhe mbrojtjes, keni bërë ndonjë ndryshim, këto duhet të regjistrohen me datë dhe të referohen pjesët e rishikuara.

- 5.1.7** (a) & (b) Ju duhet të garantoni që mbani dokumentat origjinale sepse kjo mund t'ju kërkohet nga dogana. Vërtetimi përkatës do të merret në konsideratë nga dogana kur të kryejë auditin.

Për shembull:

- Agjent i Rregullt (çertifikatë dhe raport vlerësimi);
- TAPA (çertifikatë dhe raport vlerësimi);
- ISO (çertifikatë dhe manual cilësie);

- 5.1.8** Përgjigja juaj duhet të përfshijë detaje për kimikate të rrezikshme, mallra me vlerë të lartë ose mallra akcize dhe shpjegoni nëse këto janë në baza të rregullta apo jo.

Për shembull:

- paketime speciale;
- kërkesa magazinimi specifike;

Shikoni gjithashtu 5.5.1 (proçeset logjistike).

- 5.1.9** (a) & (b) Përgjigja juaj duhet të përfshijë emrin dhe adresën e kompanisë dhe të tregojë se sa vjet ata janë punësuar nga ju si kompani sigurimi/ruajtje dhe nëse ato ju sigurojnë shërbime të tjera.

Nëse kompania ka bërë një vlerësim rreziku, përgjigja tuaj duhet të konfirmojë nëse ndonjë nga rreziqet e identifikuara është inkorporuar brenda vlerësimit tuaj të riskut dhe kërcënimit të mbuluar nga pyetja 5.1.1 (a).

Dokumentet duhet të tregojnë datën kur ishte kryer vlerësimi dhe implementimi i rekomandimeve të bëra. Dokumenti duhet të vihet në dispozicion gjatë vizitës tonë.

- 5.1.10** Përgjigja duhet të japë një tregues të kërkesave të klientëve të ndryshëm/kompanisë së Sigurisë dhe nëse mallrat janë ndikuar nga kërkesa të veçanta, p.sh. paketim i veçantë ose kërkesa magazinimi.

Nëse keni një shkallë të gjerë produktesh dhe kërkesash, është e mjaftueshme t'i përmbledhni ato. Ato do të shqyrtohen në detaje gjatë vizitës tonë.

5.2 Aksesi tek ambjentet

5.2.1 (a) & (b) Ju duhet të përshkruani shkurtimisht procesin duke e bërë të qartë kur është e nevojshme nëse në ndonjë ambjent përfshihen procese specifike. Për një aplikim të multi-ambjenteve mund të jetë i dobishëm një vështrim i përgjithshëm mbi ambjentet. Procedurat tuaja duhet të dokumentojnë kush ka të drejtë hyrje, në cilat zona, ndërtesa, dhoma dhe si kontrollohet kjo, me çelësa apo kartë hyrje. Kufizimet e hyrjes duhet të merren në konsideratë në vlerësimin e riskut dhe kërcënimit tek 5.1.1a. Sistemet tuaja duhet të jenë në gjendje të identifikojnë përpjekjet e hyrjeve të paautorizuara dhe t'i monitorojnë ato. Përshkruani sistemin e përdorur për të identifikuar stafin, p.sh. kartat e identitetit.

5.2.2 (a) & (b) Përgjigja juaj duhet të konfirmojë detajet duke ju referuar vlerësimit të riskut dhe kërcënimit të përshkruar tek 5.1.1 (a) & (b). Ju duhet të përfshini detaje të çdo bashkëpunimi me organizata të tjera sigurie/ligjzbatuese me të cilat ndani njohuritë në të tilla çështje. Ju lutem referojuni gjithashtu përgjigjes së dhënë tek 5.1.5 dhe shënimeve shpjeguese atje.

5.2.3 Një planimetri duhet t'i vihet në dispozicion doganës. Përderisa plani nuk është i detyrueshëm, ndonjë ilustrim do të na ndihmonte në përgatitjen për auditim dhe mund të zvogëlojë kohën e nevojshme në vizitën e ambjenteve. Planin mund të jetë ose të përfshijë imazhe satelitore/interneti të ambjentit nëse janë të disponueshme. Çdo plan apo imazh i paraqitur duhet të ketë datën e prodhimit dhe të identifikohet në mënyrë unike duke formuar një gjurmë auditimi për aplikimin për OEA.

5.2.4 Ju duhet t'i kushtoni vëmendje të veçantë çdo kompanie në ambjentet tuaja të cilat janë vetëm qiramarrëse dhe jo të përfshira në bërjen e furnizimeve tek ose për ju. Qiramarrësit mund të paraqesin çështje të veçanta sigurie dhe çdo marrëveshje si p.sh. hyrja e tyre e përbashkët me ju dhe okupimi në zonën tuaj duhet të përshkruhen shkurtimisht.

Ju lutem referojuni gjithashtu 5.13.

5.3 Siguria fizike

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronja "a" të këtij vendimi, ju duhet të garantoni që ndërtesat e përdorura në lidhje me operacionet të jenë të mbuluara nga certifikatë që tregon se materialet e përdorura i rezistojnë hyrjeve të paligjshme dhe garantojnë mbrojtje kundra këtyre hyrjeve. Masa kontrolli të përshtatshme duhet të jenë në vend për të parandaluar hyrjen e paautorizuar në ambjente, zonat e prodhimit, zonat e ngarkimit, zonat kargo dhe zyrat. Këto masa varen nga madhësia dhe lloji i biznesit, lloji i mallrave, etj.

5.3.1 (a) (b) & (c) Kjo ka te beje me rastet kur ju keni kufi të jashtëm të dukshëm të ambjenteve tuaja, p.sh. kangjella dhe porta. Ne presim që të gjitha dritaret e brendshme dhe të jashtme, portat dhe kangjellat të jenë të siguruar me, p.sh. mjete kyçe, masa alternative aksesit monitorimi ose kontrolli, të tilla si sisteme alarmi kundra vjedhjeve ose CCTV, (Closed Circuit TV systems).

(a)-(c) Detaje se si verifikohet përputhja me këto procedura, frekuenca e kontrolleve në ndërtesa dhe kangjella, raportimi i incidenteve dhe trajtimi i tyre duhet të jenë brenda dokumentit të kërkuar në përgjigjet e 5.1.1.(a) ose (b). Këtu jepni referencë të paragrafit të duhur, seksionit ose faqes të këtij dokumenti.

5.3.2 (a) & (b) Ju duhet të listoni të gjitha pikat e hyrjes, preferohet me planimetri; duke përfshirë shkallët e daljes në rast zjarri; dallimin ndërmjet hyrjeve të hartuara për ngarkimin/shkarkimin e ngarkesave, sportelet për publikun, zonat e parkimit të makinave; theksoni vendndodhjen/vendqëndrimin e rojeve të sigurisë.

Përshkrimi se si vëzhgohen këto duhet të përfshijë kur është rasti llojin e CCTV(Closed Circuit TV systems). (p.sh. kamera statike apo pan tilt dhe zmadhim), si kontrollohen dhe nëse imazhi përdoret në mënyrë ndërvepruese apo reaguese.

Si plotësim të kontrolleve të hyrjeve të jashtme ju duhet të përshkruani gjithashtu kontrollin e hyrjeve të brendshme, duke përfshirë kur është rasti, hyrjet e brendshme brenda së njëjtit ambient.

Konfirmoni nëse ambientet funksionojnë 24/7 (p.sh. me turne) apo orët normale të zyrës.

5.3.3 Kur është rasti përfshini gjithashtu detaje të gjeneratorëve për mbështetje (back-up) apo pajisjeve në vend që garantojnë ndriçim të vazhdueshëm kur ka ndërprerje të energjisë dhe si mirëmbahen ato.

5.3.4 Si identifikohen çelsat dhe cilat janë procedurat në vend për të parandaluar keqpërdorimin dhe trajtimin në rast humbje?

Procedura duhet të egzistojnë vetëm për personelin e autorizuar për të patur akses për çelsa në ndërtesat e mbyllura, ambientet, zonat e sigurisë, kabinetet e dosjeve, makineritë dhe makinat. Procedurat tuaja duhet gjithashtu të përfshijnë:

- vendin e caktuar veçanërisht për mbajtjen e çelsave
- personin përgjegjës për kontrollin e sigurisë së çelsave
- rregjistrimet kur merren çelsat, nga kush, pse dhe kthimin e tyre
- trajtimin e humbjeve të tyre, dështimin për t'i kthyer.

Jepni detaje për procedurat e kyçeve dhe kur është rasti, cilët janë mbajtësit kryesorë të çelsave përgjegjës për mbylljen e ambjenteve gjatë natës dhe ri-hapjen e tyre gjatë ditëve të punës.

Jepni detaje për pajisje të tjera “kyçe” si “radio keys” (që përdoren për shembull për të ngritur traun e parkimit) në përdorim dhe kujt i janë dhënë ato.

5.3.5 (a) (b) (c) & (d) Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- si kontrolloni/rregjistroni vizitorët me makina private që vijnë në ambjentet tuaja
- si kontrolloni makinat e stafit në ambjentet tuaja
- zona të caktuara të veçanta parkimi për vizitorët dhe stafin të cilat nuk janë afër zonave të sigurisë, p.sh. vende ngarkimi për të shmangur mundësinë e vjedhjeve, dëmtimeve apo ndërhyrjeve.
- verifikime që respektohen kërkesat mbi parkimin.

(a) Shpjegoni nëse makinat e vizitorëve ndahen nga makinat e stafit. Ju duhet të përfshini detaje të makinave të tjera të cilat kanë akses të përkohshëm në ambjentet tuaja, si p.sh. taksi apo autobuzë për stafin.

(b) Ju duhet të garantoni që ka procedura në vend që sigurojnë rishikimin dhe përditësimin e rregullt të autorizimit duke marrë në konsideratë ndryshimet e makinave të stafit. Jepni detaje nëse stafi ka leje parkimi dhe mekanizëm për hyrjen/daljen në zonën e parkimit, p.sh. një kartë për hapjen e trarit.

(c) Përshkruani çdo proces apo procedurë që kryen kontrollin e makinave, p.sh. nëse gjatë orëve të pikut nuk vihen pengesa duke garantuar kontrollin e duhur të të gjitha mjeteve.

(d) Përshkruani çdo rregullore me shkrim që mbulon parkimin e makinave dhe se si i komunikohen ato stafit. Konfirmoni nëse rregulloret të tilla janë të përfshira në vlerësimin e sigurisë.

5.4 Njësitë e kargos

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronja “c” të këtij vendimi, duhet të merren në vend masat për trajtimin e mallrave duke përfshirë mbrojtjen kundra ndërhyrjeve, shkëmbimit apo humbjes të çdo materiali dhe ngatërresat në njësitë e kargos.

Njësitë e kargos përfshijnë konteinerë, çisterna, kamionë, mjete transporti, tubacione dhe kështu me radhë në të cilat transportohen mallra.

Procedurat duhet të egzistojnë për të shqyrtuar integritetin e njësive së kargos përpara ngarkimit. Detajet rreth pronarëve/furnizuesve të njësive të kargos duhet të vihen në dispozicion gjatë vizitës tonë.

5.4.1 Integriteti i njësive të kargos duhet të garantohet, p.sh. duke i vendosur ato nën monitorim të vazhdueshëm apo duke i ruajtur ato në një zonë të sigurtë, të kyçur ose duke i inspektuar përpara përdorimit. Akses tek njësitë e kargos duhet të kenë vetëm persona të identifikuar dhe të autorizuar siç duhet. Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- si kontrollohet aksesit tek zona ku mbahen njësitë e kargos;
- se si kanë akses vetëm personat e autorizuar;
- si bëhet monitorimi i njësive gjatë gjithë kohës, p.sh. stafi përgjegjës dhe zëvendësit e tyre.

5.4.2 Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- kush është personi përgjegjës ku raportohen incidentet;
- si raportohen dhe regjistrohen incidentet;
- çfarë masash duhet të merren, duke përfshirë raportimin tek menaxherët e lartë ose të ligjzbatimit;
- rishikimi dhe ndryshimi i procedurave egzistuese;
- njoftimi i stafit për çdo ndryshim.

Ne presim të shikojmë prova të këtyre kontrolleve gjatë vizitës.

5.4.3 (a) & (b) Përshkruani llojin e plumbëve të përdorura dhe çdo standard të kënaqshëm nga përdorimi i këtyre plumbëve. Jepni emrin e prodhuesit, procedurën për lëshimin e plumbëve dhe regjistrimin e lëshimit të tyre, përdorimin dhe heqjen.

Dokumentim i procedurave që merren me plumbët e thyera dhe të cënuara.

5.4.4 Në varësi të njësisë së kargos së përdorur, procesi i inspektimit shtatë-pikësh duhet të kryhet (duke përfshirë dhe njësinë kokë-trailer gjithashtu):

- pamje ballore;
- ana e majtë;
- ana e djathtë;
- dysheme;
- tavan/çati;
- dyer të brendshme/të jashtme;
- jashtë/shasitë.

5.4.5 (a) (b) & (c) Mirëmbajtja duhet të bëhet në mënyrë rutinë dhe jo vetëm në rast dëmtimi apo incidentesh. Nëse mirëmbajtja është bërë jashtë mbikqyrjes së stafit tuaj, atëherë integriteti i njësisë kargo duhet të inspektohet në momentin e kthimit tek ju. Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- kërkesat ndaj stafit tuaj për verifikimin e njësive kur kthehen
- çfarë verifikimesh duhet të kryhen, kur dhe nga kush
- si i komunikohen stafit procedurat

- verifikimet e menaxhimit dhe frekuenca e tyre për të garantuar që njësitë janë ri-shqyrtuar.

Shpjegoni nëse ju në mënyrë rutinë kontrolloni të gjitha njësitë kargo si përpara marrjes së ngarkesës dhe përpara ngarkimit të mallrave për dërgesë dhe nëse keni procedura për këtë brenda dokumentave të përmendura tek 5.1.1 (a) (b).

5.5 Proceset logjistike

- 5.5.1** (a) (b) (c) & (d) Keto pyetje kane te bejne me lëvizjen e mallrave të importuara dhe eksportuara ndërmjet ambjenteve tuaja dhe kufirit, brenda Shqipërisë dhe pjesë të ndryshme të ambjenteve.

Ju duhet të listoni të gjitha mënyrat e transportit që përdoren duke filluar apo duke përfunduar tek ambjentet tuaja dhe vazhdojnë në zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit. Shpjegoni mënyrën e transportit të përdorur.

Nëse përdorni shërbime të jashtme transporti, ju lutem referojuni pikës 5.13 (Shërbime të jashtme).

5.6 Kërkesa jofiskale

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronja “ç” të këtij vendimi, kur është rasti, duhet të vendosen procedura për trajtimin e liçensave të importit dhe/ose eksportit në lidhje me ndalimet dhe kufizimet dhe për t’i dalluar këto mallra nga mallrat e tjera.

- 5.6.1** (a) & (b) Ky seksion plotëson 3.5.3 dhe mbulon kërkesat jofiskale.

Dokumentoni procesin dhe procedurat për identifikimin e personit përgjegjës që garanton nëse janë liçensat në vend dhe masat kur ato mungojnë.

Përshkruani çdo masë shtesë sigurie që juve mund t’ju nevojitet për të mbuluar mallrat me përdorim të dyfishtë.

5.7 Hyrja e mallrave

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronja “b” të këtij vendimi, masa kontrolli të përshtatshme për aksesin duhet të vendosen për të parandaluar aksesin e paautorizuar në zonat e transportit, doket e ngarkimit dhe zonat kargo.

- 5.7.1** (a) & (b) Këto procedura duhet të fillojnë nga momenti i dhënies së porosisë për dërgesën në zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit.

Procedura të dokumentuara duhet të tregojnë fluksin e mallrave dhe dokumentat që kanë lidhje me ato, si edhe të përfshijnë palët e tjera të përfshira të tillë si furnizuesit, paketuesit, transportuesit, etj.

- 5.7.2** Kur egzistojnë marrëveshje për masa sigurie me furnizuesit vendas dhe/ose të vendeve të tjera, stafi duhet të jetë i ndërgjegjshëm për këto marrëveshje dhe të përcaktohen procedura për të verifikuar përkushtimin ndaj tyre. Ju duhet të përshkruani procesin nga i cili informohen punonjësit rreth sigurisë, frekuencës së ri-trajnimeve dhe merreni këtë në konsideratë për t'ja treguar doganës dhe për çdo rishikim të OEA.

Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- përcaktimin e stafit përgjegjës për pritjen e shoferit dhe mallrave në mbërritje;
- mbajtjen e një plani për mbërritjet e pritshme;
- trajtimin e mbërritjeve të papitura;
- rregjistrimin e dokumentave të transportit dhe dokumentave doganore që shoqërojnë mallrat;
- krahasimin e mallrave me dokumentat shoqëruese të transportit dhe dokumentat doganore;
- verifikimin e integritetit të plumbëve;
- rregjistrimin e përfundimit dhe rezultatet e çdo kontrolli;
- informimin e doganave siç kërkohet për mbërritjen e mallrave për t'i mundësuar ato të kryejnë kontrollet;
- peshimin/numërimin dhe përcaktimin e mallrave përkundrejt listës së përzgjedhjes/urdhërit të blerjes;
- testimin e cilësisë;
- nëse mallrat janë shënuar siç duhet përpara se të shkojnë në magazinë për të mundësuar identifikimin;
- identifikimin dhe raportimin e mospërputhjeve apo dështimet e kontrollit të cilësisë;
- informimin e departamentit të blerjes dhe administratës për marrjen e mallrave.

Për shembull, kjo mund të varet nëse ju merreni me mallra me vlerë/risk të lartë. Marrëveshjet mund të jenë që mallrat:

- duhet të mbërrijnë në të njëjtat kushte si kur dolën nga furnizuesi;
- të jenë të plumbosura gjatë gjithë kohës;
- nuk kanë shkelur kërkesat e sigurisë ose mbrojtjes;

Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- komunikimin e këtyre marrëveshjeve tek stafi përgjegjës për pritjen e mallrave në mënyrë që ata të jenë të ndërgjegjshëm se çfarë të bëjnë në veçanti nëse zbulohen parregullsi;
- rishikimin dhe përditësimin e këtyre procedurave në baza të rregullta;
- kontrole menaxhimi/mbikqyrje për të garantuar që stafi i ndjek këto kërkesa.

- 5.7.3** (a) and (b) Në mbërritjen e njësisë së kargos të plumbosur, duhet të jenë marrë masa për të garantuar trajtimin korrekt të plumbëve. Kjo mund të përfshijë një inspektim vizual për të garantuar a) që plumbëja është e paprekur dhe b) nuk ka provë për ndërhyrje. Pasi të jeni të kënaqur me inspektimin vizual personi i autorizuar mund të vazhdojë më pas me testin fizik të plumbës duke aplikuar presionin e duhur për të garantuar që ajo është akoma e paprekur.

- 5.7.4** Nuk nevojitet shënim.

- 5.7.5** Në varësi të natyrës së mallrave që ju merreni, numërimi, peshimi apo sasia nuk mund

të përcaktohen siç duhet. Një mënyrë alternative për përlogaritjen e mallrave që hyjnë duhet të përshkruhet dhe se si provohet përputhshmëria.

5.7.6 Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- si dhe mbi cilat dokumenta, kur dhe nga kush mallrat e mbërritura hidhen në inventar;
- verifikimin e mallrave përkundrejt listës së ngarkimit dhe urdhërave të blerjes;
- rregjistrimin e mallrave në inventar sa më shpejt të jetë e mundur pasi ato mbërrijnë.

5.7.7 (a) & (b) Duhet të egzistojë një ndarje detyrash ndërmjet porosisë së mallrave (blerjes), marrjes (magazinimit), hyrjes së mallrave në sistem (administrata) dhe pagesës së faturave. Kjo është në varësi të madhësisë dhe kompleksitetit të biznesit.

5.8 Magazinimi i mallrave

Ky nën-seksion mbulon vetëm magazinimin e mallrave që janë pjesë e zinxhirit ndërkombëtar të furnizimit.

5.8.1; 5.8.; 5.8.3; 5.8.4 & 5.8.5

Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

një zonë të përcaktuar për magazinimin e mallrave e cila të jetë si e sigurtë dhe e mbrojtur dhe e ditur qartë nga stafi kontrollues.

- zonë magazinimi e aksesueshme vetëm për stafin e autorizuar;
- marrjen e rregullt në magazinë;
- kontrollin e mallrave që hyjnë, transferimin në ambiente të tjera, lëvizjet e përhershme dhe të përkohshme;
- masat që merren kur identifikohen parregullsi, mospërputhje, humbje apo vjedhje;
- trajtimin dhe përpunimin e mallrave dhe kthimi i tyre në magazinë;
- ndarjen e llojeve të ndryshme të mallrave, sipas rastit, p.sh. mallra shqiptare, joshqiptare, me vlerë të lartë, të rrezikshme;
- mbajtjen dhe përditësimin e rregjistrimeve në magazinë në kohën e duhur duke përfshirë vendndodhjen e mallrave;
- adresimin e të gjitha aspekteve të sigurisë fizike të magazinës.

Standardet e sigurisë varen nga lloji i mallrave, madhësia dhe kompleksiteti i biznesit i cili mund të variojë nga një dhomë e vetme në një bllok të zyrave në një biznes me ambiente shumë të mëdha që operon në gjithë territorin.

5.9 Prodhimi i mallrave

Ky nën-seksion mbulon vetëm prodhimin e mallrave që formojnë pjesë të zinxhirit ndërkombëtar të furnizimit.

Plotësoni vetëm pyetjet 5.9.1 – 5.9.4 sipas biznesit tuaj. Prodhimi në këtë kontekst mund të përfshijë një gamë aktivitetesh të tilla si prodhimi nga lënda e parë nëpërmjet bashkimit nga pjesë të blera.

- 5.9.1** (a) & (b) Përkohshëm nëse stafi që punon në zonën e prodhimit është me kohë të plotë apo i përkohshëm. Përkohshëm vendndodhjen e prodhimit brenda ambjentëve tuaja dhe nëse është e mundur, jepeni këtë vendndodhje në kopjen e planimetrisë. Ju lutem gjithashtu referojuni shënimeve 5.2.3.
- 5.9.2** Mbështetini përgjigjet tuaja duke ju referuar sipas rastit vlerësimit të riskut dhe kërcënimit të përshkruar tek pyetjet 5.1.1 (a) & (b). Çdo kontroll përputhshmërie duhet të mbështetet nga prova përkatëse me datë dhe e firmosur.
- 5.9.3** Përfshini ndonjë referencë të ndihmesës teknologjike gjatë integritetit të paketimit (p.sh. kontroll i peshës apo mbikqyrje me CCTV etj). Gjithashtu përshkruani procesin e sigurimit si të paketimeve individuale dhe se si konsolidohen ambalazhet, p.sh. paletizimi. Jepni detaje deri në ç'pikë njihet pritësi i mallrave (adresa/vendi) dhe se si kontrollohet kjo njohuri.
- 5.9.4** Përshkrimi juaj duhet të përfshijë çdo marrëveshje kontraktuale dhe/ose shërbimi me një palë të tretë. Dogana do të dëshirojë t'i shikojë këto.

Kjo përfshin gjithashtu ku mund të konsolidohen ambalazhet.

5.10 Ngarkimi i mallrave

5.10.1 (a) & (b) dhe 5.10.2 (a) (b) & (c)

Personeli duhet të caktohet për të mbikqyrur ngarkimin e mallrave për të mos harruar apo parandaluar mosngarkimin e tyre të pambikqyrur. Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- emërimin e stafit përgjegjës për pritjen e shoferit dhe ngarkimin e mallrave;
- stafi i caktuar të jetë i pranishëm gjatë gjithë kohës;
- procedura nëse stafi nuk është i disponueshëm, p.sh. caktimi i zëvendësave;

- ngarkimi të bëhet vetëm në prani të stafit të autorizuar;
- peshimin, numërimin, korrespondimin dhe shënimin i mallrave;
- trajtimin e mospërputhjeve/parregullsive;
- aplikimin e plumbçeve dhe hedhjen e tyre në dokumenta/rregjistër, për të garantuar që plumbçet janë përdorur siç duhet për mallrat, përmbushin standardet e caktuara dhe aplikohen në përputhje me kërkesat ligjore;
- rregjistrimin e transportit dhe dokumentave doganorë që shoqërojnë mallrat në rregjistrat tuaj;
- krahasimin e mallrave me dokumentat shoqëruese të transportit dhe doganore;
- rregjistrimin e përfundimit dhe rezultateve të kontrollit;
- informimin e doganave siç kërkohet për nisjen e mallrave për t'i mundësuar ato të kryejnë kontrollet;
- informimin e departamentit/administratës së shitjes për nisjen e mallrave;
- si (në cilat dokumenta), kur dhe nga kush hidhen në inventar mallrat e ngarkuara;
- verifikimin e mallrave përkundrejt listave të ngarkimit dhe porosive të shitjes;
- rregjistrimin e mallrave kur dalin nga inventari sapo nisen;
- njoftimin e marrjes së mallrave dhe çdo parregullsi nga klientët tuaj;
- provën e eksportit kur është rasti.

5.10.3 Kjo aplikohet vetëm nëse klientët tuaj kanë rënë dakort me ju për kërkesat specifike, p.sh. të gjitha mallrat të jenë të plumbosura, të ambalazuara dhe me etiketë në mënyrë të tillë për të përmbushur kërkesat me rreze-X. Nëse po, stafi duhet të jetë i ndërgjegjshëm për këto marrëveshje dhe procedurat tuaja duhet të përfshijnë kontrolle menaxhimi/mbikqyrje për të garantuar që stafi i ndjek këto kërkesa. Këto procedura duhet të rishikohen dhe përditësohen në baza të rregullta.

Shikoni gjithashtu përgjigjen 5.1.10.

5.10.7 Prova për të mbështetur këtë seksion duhet t'i referohet fushës së duhur në vlerësimin e riskut dhe kërcënimit të përshkruar tek P. 5.1.1. (a) & (b).

Parregullsitë mund të përfshijnë kthime nga klientët, shoferë të paautorizuar, pajisje të thyera.

5.11 Kërkesa sigurie për partnerët e biznesit

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronja “d” të këtij vendimi, ju duhet të implementoni masa që lejojnë identifikim të qartë të partnerëve tuaj të biznesit për të siguruar zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit.

Partnerët e Biznesit mund të jenë ofrues (të mallrave ose shërbimeve) apo klientë.

- 5.11.1** (a) & (b), Ju do të jeni përgjegjës vetëm për pjesën tuaj të zinxhirit të furnizimit dhe për mallrat nën kontrollin tuaj. Vetëm nëpërmjet marrëveshjeve kontraktuale ndërmjet partnerëve të biznesit mund të sigurohet zinxhiri i furnizimit.

Kërkesat e furnizuesve tuaj mund të përfshijnë p.sh. që të gjithë mallrat të jenë shënuar, plumbosur, paketuar, me etiketë në mënyrë të tillë që të kontrollohen me rreze-X dhe në përputhje me standardet ndërkombëtare.

Kur egzistojnë kërkesa të tilla, procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- kur është e mundur vizita të rregullta në ambjentet e furnizuesve për të verifikuar respektimin e kërkesave;
- komunikimin e këtyre marrëveshjeve tek stafi juaj për të verifikuar përputhshmërinë në mbërritjen e mallrave;
- marrëveshje me stafin për të raportuar parregullsitë/incidentet;
- kontrole menaxhimi/mbikqyrje për të garantuar që stafi i ndjek këto kërkesa;
- masat e marra si rezultat i identifikimit të shkeljeve të këtyre marrëveshjeve;
- rishikimin dhe përditësimin e këtyre procedurave mbi baza të rregullta.

Dogana do të presë të shikojë çdo lloj dokumenti provë që ju keni për të mbështetur përgjigjen. Këto dokumente duhet të përfshijnë regjistrimet e kontrolleve të kryera. Kjo duhet të jetë e disponueshme gjatë vizitës.

- 5.11.2** Përgjigja juaj duhet të mbështet me provë dokumentare. Dogana do të presë të shikojë çdo lloj dokumenti provë që ju keni për të mbështetur përgjigjen. Këto dokumente duhet të përfshijnë regjistrimet e kontrolleve të kryera. Kjo duhet të jetë e disponueshme gjatë vizitës.

- 5.11.3** Përgjigja juaj duhet të mbështet me provë dokumentare. Dogana do të presë të shikojë çdo lloj dokumenti provë që ju keni për të mbështetur përgjigjen. Këto dokumente duhet të përfshijnë regjistrimet e kontrolleve të kryera. Kjo duhet të jetë e disponueshme gjatë vizitës.

Ne presim që ndonjë shkelje e tillë të reflektohet në dokumentat e identifikuarat tek 5.1.1 (a) & (b) së bashku me një rishikim të duhur dhe masat kundravepruese shtesë.

5.12 Siguria e personelit

Për të plotësuar kriterin e përmendur në nenin 21, pika 1 shkronjat “dh” dhe “e”, të këtij vendimi, ju duhet:

- a) të keni bërë, për aq sa e lejon legjislacioni, vëzhgime sigurie për punonjësit që punojnë në pozicione sensitive sigurie dhe të kryeni periodikisht kontrolle të historikut të tyre;
- b) të garantoni që stafi në fjalë të marrë pjesë aktivisht në programe ndërgjegjësimi.

5.12.1 (a) (b) (c) Politika tuaj e punësimit duhet të reflektojë kërkesat e sigurisë të mbështetura në vlerësimin e riskut. Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- kryerjen e kontrolleve të historikut të punonjësve të rinj dhe egzistues të cilët do punojnë apo do çohen në pozicione sigurie sensitive;
- kërkimin dhe marrjen e referencave për rekrutim;
- identifikimin e posteve kritike të sigurisë dhe kryerjen e kontrolleve të nevojshme për dënime të kryera apo të pakryera;
- kërkesën që stafi të njoftojë drejtuesit e tyre për kushtet të vendosura nga policia, prokuroria apo gjykata, vendime gjyqësore për pezullimin e ushtrimit të një detyre të caktuar, procese gjyqësore në vijim, dënime nga gjykata etj;
- heqjen e së drejtës në kompjuter, kthimin e kartës së sigurisë kur stafi largohet apo pushohet;
- fshehjen nga stafi të ndonjë punësimi tjetër.

Çdo verifikim përputhshmërie duhet të provohet siç duhet duke përmendur fillimin dhe datën e kontrolleve të kryera në regjistra të përshtatshëm.

5.12.2 (a) & (b) Procedurat duhet të egzistojnë tek dokumentat e përmendur në 5.1.1. (a) & (b). Këto duhet të mbulojnë se si punonjësit e mundshëm kontrollohen përpara ofrimit të punës; proçesi i prezantimit dhe trajnimit duhet të përfshijë udhëzimet e sigurisë së kompanisë. I gjithë stafi i ri duhet të tregojë që i kupton këto çështje. Procedurat duhet gjithashtu të përfshijnë çfarë masash janë marrë në raste kur punonjësit egzistues janë transferuar në zona sensitive sigurie.

5.12.3 (a) (b) (c) & (d) I gjithë stafi duhet të marrë trainimin e duhur për sa i kërket kërkesave të sigurisë dhe mbrojtjes, të tilla si protokolle sigurie, zbulim të ndërhyrjeve/cënimeve dhe raportim të incidenteve si edhe të rreziqeve në lidhje me zinxhirin ndërkombëtar të furnizimit. Një njësi/sector apo grup personash (të brendshëm apo të jashtëm) duhet të jenë përgjegjës për trainimin e stafit. Trainimi duhet të përditësohet kur ka ndryshime dhe duhet të ruhet një regjistër për të gjitha trainimet e kryera.

Për çdo shërbim të jashtëm duhet të jepet Marrëveshja për nivelin e shërbimit. Ju lutem referojuni gjithashtu 5.13.1.

5.12.4 (a) & (b) Kompania duhet të ketë kërkesa sigurie në rast se përdor staf të përkohshëm. Procedurat tuaja duhet të përfshijnë:

- kontratat me agjensitë e punësimit duke detajuar nivelet e kontrolleve të sigurisë që kryhen për stafin përpara dhe pas takimit;
- përdorimin e vetëm agjensive të njohura që përmbushin këto kërkesa;
- standarde sigurie të ngjashme për stafin e përkohshëm dhe të përhershëm (shikoni shënimin tek 5.12.1). Ju duhet t'i vini në dispozicion të gjitha këto kontrata gjatë vizitës tonë;
- Ne presim që gjithë staffi i përkohshëm të verifikohet me të njëjtat standarde si staffi i përhershëm. Meqënëse është e zakonshme që një staf i tillë prokurohet nga agjensi të jashtme që merren me staf të përkohshëm, këto agjensi duhet t'i nënshtrohen marrëveshje të nivelit të shërbimit (shikoni gjithashtu 5.13) dhe duhet të egzistojnë procedura që garantojnë se standardet e këtyre marrëveshjeve ruhen nga kompania dhe hidhen në regjistra.

5.13 Shërbime të jashtme

Në qoftë se keni shërbime të jashtme, p.sh. transport, roje sigurimi, pastrim dhe mirëmbajtje, kërkesat e sigurisë duhet të inkorporohen në marrëveshjet kontraktuale të bëra me kontraktorë të jashtëm.

5.13.1 (a) (b) and (c)

(a)-(b) Ju duhet të keni gati gjatë vizitës tonë të gjitha kontratat dhe marrëveshjet e nivelit të shërbimit që mbulojnë kontrolle identiteti për punonjësit dhe çështje të tjera që kanë të bëjnë me këto shërbime të jashtme. Ju lutem na jepni një listë të të gjitha kompanive dhe tregoni shërbimet e tyre gjatë vizitës tonë.

(c) Përshkruani se si monitoroni kontratën, trajtimin e parregullsive dhe rishikimin e procedurave. Mbështesni përgjigjet tuaja me referencë, kur është rasti, tek vlerësimi i riskut dhe kërcënimit të përshkruar tek pyetja 5.1.1 (a) & (b). Çdo verifikim përputhshmërie duhet të mbështetet me provën e duhur të firmosur dhe datë.

15.14 Standartet praktike dhe profesionale

(a) (b) (c) & (d) aplikuesi ose punonjësi(t) e tij përgjegjës për çështje doganore apo personi(at) e kontraktuar ose punonjësit e tyre për çështje doganore, duhet të kenë marrë trajnimet e duhura profesionale për çështjet doganore që lidhen me aktivitetin e tij dhe që mundësojnë arritjen e standarteve praktike të kompetencave apo kualifikimeve.

Këto trajnime duhet të jenë marrë në institucione shtetërore si autoritetet doganore apo organizma të tjerë të njohur prej këtyre të fundit (p.sh. një qendër arsimore e njohur për qëllime të kualifikimeve, një shoqatë profesionale ose tregëtare e akredituar në Republikën e Shqipërisë në përputhje me dispozitat në fuqi;

Në përfundim të trajnimit personeli i trajnuar duhet ti nënshtrohet një provimi specifik të cilin duhet ta kalojë për të vërtetuar në këtë mënyrë kualifikimin e tyre profesional.

Procesi i trajnimit duhet të jetë i evidentuar në regjistra specifike të operatorit ekonomik, të cilët duhet të përmbajnë të dhëna mbi emrin e punonjësit të trajnuar dhe testuar, rezultatet e testimit, kohën kur është kryer trajnimi, temat e trajnimit, sektori ku është i punësuar punonjësi i trajnuar, frekuenca e veprimeve dhe bashkëpunimit të tij me autoritetet doganore.

Planifikimi për punësime të reja dhe strategjia për trajnimin e punonjësve të rinj që mendohet të rekrutohen për arritjen e këtyre standarteve praktike dhe kualifikimeve.

REPUBLIKA E SHQIPËRISË

MINISTRIA E FINANCAVE
Drejtoria e Përgjithshme e Doganave

ÇERTIFIKATA
OPERATOR EKONOMIK I AUTORIZUAR (OEA)

	 (Numri i çertifikatës)
1. Mbajtësi i Çertifikatës të OEA	2. Autoriteti lëshues

Mbajtësi i përmendur në kutinë 1 është një:

Operator Ekonomik i Autorizuar

- ☐ - Thjeshtësime Doganore
- ☐ - Siguria dhe Mbrojtja
- ☐ - Thjeshtësime Doganore / Siguria dhe Mbrojtja

3. Data nga e cila Çertifikata hyn në fuqi:

SHËNIME SHPJEGUESE

(Për aneksin 3)

Numri certifikatës

Numri i Certifikatës fillon gjithmonë me kodin AL, të ndjekur me një nga shkronjat e mëposhtme:

- OEAD për Certifikatë të OEA - Thjeshtësime Doganore
- OEAS për Certifikatë të OEA - Siguria dhe Mbrojtja
- OEAP për Certifikatë të OEA – Thjeshtësime Doganore / Siguria dhe Mbrojtja

Shkronjat e përshkruara më lart duhet të ndiqen nga numri i Certifikatës.

1. Mbajtësi i Certifikatës OEA

Emri i plotë i mbajtësit duhet të përmendet, siç tregohet në Kutinë 1 të formatit të Aplikimit në Aneksin 1, si edhe numrin e identifikimit (NUIS/NIPT), siç tregohet në Kutinë 8 të formularit të Aplikimit dhe nëse është e nevojshme (nëse ka një të tillë) numrin e identifikimit të tregtarit siç tregohet në Kutinë 9 të formularit të Aplikimit.

2. Autoriteti lëshues

Emri i titullarit, nënshkrimi, firma dhe vula

Referenca ndaj llojit të Certifikatës

Bëni një shënim me “x” ose “+” ose “√”, në kutinë/të përkatëse.

3. Data nga e cila Certifikata hyn në fuqi

Shënoni datën, muajin dhe vitin, në përputhje me pikën 1 të nenit 26 të këtij vendimi.

Procedura e përcaktuar në nenin 42 të këtij vendimi

Për qëllime të nenit 42, pesha neto e çdo “ngarkese bananesh të freskëta” përcaktohet nga peshuesit e autorizuar në çdo vend shkarkimi të mbikqyrur nga autoritetet doganore, në përputhje me procedurën e mëposhtme:

1. Për secilin lloj paketimi dhe për çdo origjinë përzgjidhet një mostër e njësive të bananeve të ambalazuara. Mostra e njësive të bananeve të paketuara që do të peshohet përbën mostrën përfaqësuese të ngarkesës së bananeve të freskëta. Ajo duhet të përmbajë të paktën sasi të tregohen më poshtë:

Numri i njësive të bananeve të paketuara (sipas llojit të paketimit dhe origjinës)	Numri i njësive të bananeve të paketuara që do të kontrollohen
— deri në 400	5
— nga 401 deri në 700	7
— nga 701 deri në 1 000	10
— nga 1 001 deri në 2 000	13
— nga 2 001 deri në 4 000	15
— nga 4 001 deri në 6 000	18
— më shumë se 6 000	21

2. Pesha neto përcaktohet si vijon:

- duke peshuar çdo njësi bananesh të pakeluar që do të kontrollohen (pesha bruto);
- me hapjen e të paktën një njësie bananesh të paketuara, pastaj me llogaritjen e peshës së paketimit;
- pesha e këtij paketimi pranohet për të gjithë paketimin e të njëjtit lloj dhe origjinë dhe zbritet nga pesha e të gjitha njësive të bananeve të paketuara të peshuara;
- pesha neto mesatare për njësi e bananeve të paketuara e përcaktuar kështu për secilin lloj dhe origjinë, bazuar në peshën e mostrave të kontrolluara, pranohet si bazë për përcaktimin e peshës neto të ngarkesës së bananeve të freskëta;

3. Kur autoriteti doganor nuk i kontrollon duke qënë i pranishëm (njëkohësisht), certifikatat e peshës së bananeve, pesha neto e deklaruar në certifikata të tilla pranohet nga autoritetet doganore me kusht që ndryshimi ndërmjet peshës neto të deklaruar dhe peshës neto mesatare të përcaktuar nga autoritetet doganore të mos jetë më e madhe ose më e vogël se 1%;

4. Certifikata e peshës së bananeve duhet të paraqitet në zyrën doganore në të cilën është paraqitur deklarata e çlirimit për qarkullim të lirë. Autoritetet doganore duhet të aplikojnë rezultatet e mostrave që jepen në certifikatën e peshës së bananeve për të gjithë ngarkesën e bananeve të freskëta me të cilën lidhet kjo certifikatë.

Forma e çertifikatës së peshës së bananeve
(sipas pikës 1 të nenit 42 të këtij vendimi)

ÇERTIFICATA E PESHËS SË BANANEVE					
1. Emri i peshuesit të autorizuar			2. Data dhe numri i lëshimit të çertifikatës së peshës		
			3. Referenca e operatorit ekonomik		
4. Identiteti i mjetit të transportit në mbërritje			5. Vendi i origjinës		
6. Numri dhe lloji i paketimit			7. Pesha neto totale e përcaktuar		
8. Marka -at					
9. Njësitë e kontrolluara të bananeve të paketuara (Shkruani peshën bruto për çdo njësi të peshuar)					
1		8		15	
2		9		16	
3		10		17	
4		11		18	
5		12		19	
6		13		20	
7		14		21	
10. Pesha bruto totale e njësive të kontrolluara të bananeve të paketuara: _____					
11. Numri i njësive të bananeve të paketuara të kontrolluara: _____					
12. Pesha bruto mesatare: _____					
13. Tara _____					
14. Pesha neto mesatare për njësi bananesh të : _____					
15. Nënshkrimi dhe vula e peshuesit të autorizuar					
16. Vendi dhe data:					

APLIKIMI DHE FORMA AUTORIZIMIT

Aplikimi për autorizim për përdorim të procedurave të thjeshtuara

O R I G I N A L	1. Aplikuesi Jo-konfidenciale		Reservuar për qëllime doganore						
	1.a. Numri i Identifikimit të Operatorit		1.b. Numri Referues						
	1.c. Informacionet e kontaktit								
	1.d. Depozitimi i deklaratës ☐ Në emër dhe për i ☐ res të tij Si përfaqësues i drejtëpërdrejt ☐ Si përfaqësues i tërthortë								
2. Procedurat e Thjeshtuara Jo-Konfidenciale									
<i>Procedura deklarimit të thjeshtuar</i> ☐ <i>Import</i> ☐ Qarkullim i lirë ☐ Magazinimi doganor ☐ Përpunimi aktiv ☐ Lejimi i përkohshëm ☐ Qarkullim të lirë dhe për përdorim të veçantë përfundimtar (end use) ☐ Përpunimi nën kontroll doganor ☐ <i>Eksport</i> ☐ Eksporti ☐ Ri-exporti ☐ Eksport për përpunim pasiv									
3. Tipi i Autorizimit (vendosni kodin) :									
4.a. Operatori Ekonomik i Autorizuar (OEA) ☐ PO NR. ☐ JO									
4.b. Autorizimi/et për procedurat doganore për të cilat do të përdoren procedura të thjeshtuara <table border="1"> <thead> <tr> <th>Tipi</th> <th>Numri referues</th> <th>Data përfundimit</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td> </td> <td> </td> <td> </td> </tr> </tbody> </table>				Tipi	Numri referues	Data përfundimit			
Tipi	Numri referues	Data përfundimit							
5. Llogaritë kryesore									
5.a. Vendi ku mbahen llogaritë kryesore									
5.b. Tipi i llogarive kryesore									
6. Formulari Plotësues									

Aplikimi për autorizim për përdorimin procedura të thjeshtuara
Formulari vijues – IMPORT

O R I G I N A L	7. Regjistrimet/të dhënat për procedurë		
	7. a Vendi ku mbahen të dhënat		
	7. b Tipi i të dhënave		
	7.c Informacione të tjera të rëndësishme		
	8.Lloji i mallrave		
	8.a NK-kod/Kapitulli i nomenklatures së kombinuar		Përshkrimi
	8.b Sasia totale e vlerësuar		8.c Numri i vlerësuar i transaksionive
	8.d Vlera totale doganore e vlerësuar		8.e. Mesatarja e shumës së detyrimit
	8.f Kursi i këmbimit		
	☐ Unë aplikoj të përdor një normë të vetme të kursit të këmbimit, si të aplikueshme në ditën e 1 të periudhës së mbuluar nga deklarata, në përputhje me nenin 40 të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999		
9. Regjime doganore		Jo-konfidenciale	
10. Zyra doganore e importit (deklarimi i thjeshtuar)			
a.Kodi	b. Zyra Doganore (emri dhe adresa)		Jo-konfidenciale
	_____ _____ _____ _____ _____		
11. Zyra mbikëqyrse			
12. Tipi i deklarimit të thjeshtuar			
☐ Dokumenti Vetëm Administrativ (DAV) ☐ Deklarimi Elektronik ☐ Dokument tregtare apo të tjera për të specifikuar			
13. Informacion shtesë/Kushtet			
14. Vendi Data		Emri, Firma, vula	

Aplikimi për autorizim për përdorimin procedura të thjeshtuara
Formulari vijues - EKSPORT

O R I G I N A L	7.të dhënat për procedure	
	7.a Vendi ku mbahen të dhënat	
	7.b Tipi i të dhënave	
	7.c. Informacione të tjera të rëndësishme	
	8.Lloji i mallrave	
	8.a CN-kod/Kapitulli i nomenclatures	Përshkrimi
	8.b Sasia totale e vlerësuar	8.cNumri i vlerësuar i transaksioneve
	8.d Vlera totale doganore e vlerësuar	
	9. Regjime doganore Jo-konfidenciale	
	10. Zyra doganore e eksportit (deklarimi i thjeshtuar)	
a.Kodi _____ _____	b. Zyra Doganore (emri dhe adresa) Jo-konfidenciale _____ _____ _____ _____	
11. Zyra mbikqyrëse		
12. Tipi i deklarimit të thjeshtuar ☐ Dokumenti Vetëm Administrativ (DAV) ☐ Deklarimi Elektronik ☐ Dokument tregtare apo të tjera për të specifikuar		
13.Informacion shtesë/Kushtet		
14. Vendi Data Emri, Firma, vula		

Autorizimi për përdorimin e procedurave të thjeshtuara

O R I G I N A L	1.Mbajtësi i autorizimit Nr.	Numri i autorizimit _____ Autoriteti Lëshues				
	1.a Ky vendim I referohet aplikimit tuaj: Nr.: _____.					
1.b Mbajtësi i këtij autorizimi vepron: ☐ Në emër dhe për interes të tij ☐ Si përfaqësues i drejtëpërdrejt ☐ Si përfaqësues i tërthortë						
2.Procedurat e thjeshtuara Procedura deklarimit të thjeshtuar ☐ <i>Import</i> ☐ Qarkullim i lirë ☐ Magazinimi doganor ☐ Përpunimi aktiv ☐ Lejimi i përkohshëm ☐ Qarkullim të lirë dhe për përdorim të veçantë përfundimtar (end use) ☐ Përpunimi nën kontroll doganor ☐ <i>Eksport</i> ☐ Eksporti ☐ Ri-exporti ☐ Eksport për përpunim pasiv						
3. Tipi i Autorizimit (vendosni kodin) : 						
4.Tipi dhe numri i autorizimi/et për procedurat doganore për të cilat do të përdoren procedura të thjeshtuara <table style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <tr> <td style="width: 30%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Tipi</td> <td style="width: 70%; border-bottom: 1px solid black; text-align: center;">Numri referues</td> </tr> <tr> <td style="height: 30px;"></td> <td></td> </tr> </table>			Tipi	Numri referues		
Tipi	Numri referues					
5.Llogaritë kryesore 5.a. Vendi ku mbahen llogaritë kryesore 5.b. Tipi i llogarive kryesore						
6. Formularë plotësues						

Autorizimi për përdorimin e procedurave të thjeshtuara
Formulari vijues - IMPORT

	Numri i autorizimit	
O R I G J I N A L	7. Të dhënat për procedurën	
	7.a Vendi ku mbahen të dhënat	
	7.b Tipi i të dhënave	
	8. Lloji i mallrave	
	8.a NK-kod/Kapitulli i nomenklatures	Përshkrimi
	8.b Sasia totale e vlerësuar	8.c Numri i vlerësuar i transaksioneve
	8.d Vlera totale doganore e vlerësuar	8.e. Mesatarja e shumës së detyrimit
	8.f Kursi i këmbimit ☐ Shumat e monedhës së huaj të shprehura në faturë do të konvertohet me kursin e këmbimit të aplikueshme në përputhje me nenin 40 të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999.	
	9. Regjime doganore Jo-konfidenciale	
	10. Zyra doganore e importit (deklarimi i thjeshtuar)	
a. Kodi	b. Zyra Doganore (emri dhe adresa) 	
11. Zyra mbikëqyrëse		
12. Tipi i deklarimit të thjeshtuar ☐ Dokumenti Vetëm Administrativ (DAV) ☐ Deklarimi Elektronik ☐ Dokument tregtare apo të tjera për të specifikuar		
13. Informacion shtesë/Kushtet		
14. Vendi Data Titullari, Firma dhe vula		

Autorizimi për përdorimin e procedurave të thjeshtuara
Formulari vijues –EKSPORT

	Numri i autorizimit	
O R I G I N A L	7.Të dhënat për procedurën	
	7.a Vendi ku mbahen të dhënat	
	7.b Tipi i të dhënave	
	7.c Informacione të tjera të rëndësishme	
	8.Lloji i mallrave	
	8.a NK-kod/Kapitulli i nomenklaturës së kombinuar	Përshkrimi
	8.b Sasia totale e vlerësuar	8.c Numri i vlerësuar i transaksioneve
	8.d Vlera totale doganore e vlerësuar	
9. Regjime doganore		
10. Zyra doganore e eksportit (deklarimi i thjeshtuar)		
a.Kodi	b. Zyra Doganore (emri dhe adresa)	
11. Zyra mbikëqyrse		
12. Tipi i deklarimit të thjeshtuar		
☐ Dokumenti Vetëm Administrativ (DAV) ☐ Deklarimi Elektronik ☐ Dokument tregtare apo të tjera për të specifikuar		
13.Informacion shtesë/Kushtet		
14.Vendi Data		Titullari, Firma dhe vula

SHËNIME SHPJEGUESE PËR FORMULARËT E APLIKIMIT PËR PROCEDURA TË THJESHTUARA

Pjesa 1

Të dhënat që futen në kutitë e ndryshme të formularit të aplikimit

Vërejtje e përgjithshme:

Nëse është e nevojshme, informacioni i kërkuar paraqitet në një aneks të veçantë në formularin e aplikimit, duke iu referuar kulisë së formularit në fjalë.

Administrata Doganore mund të kërkojë informacion shtesë.

1. Shkruani emrin dhe adresën e plotë të aplikuesit. Aplikuesi është personi të cilit i lëshohet autorizimi.
- 1.a Shkruani numrin identifikues tregtar.
- 1.b Shkruani, nëse zbatohet, numrin e brendshëm të references, të këtij aplikimi që i referohet autorizimit.
- 1.c Shkruani informacionin e duhur të kontaktit (personin e kontaktit, adresën e kontaktit, numrin e telefonit, numrin e faksit, adresën e-mail)
- 1.d Shënoni llojin e përfaqësimit në depozitimin e deklaratës duke vendosur 'X' në kutinë e duhur.
2. Tregoni llojin e procedurës së thjeshtuar dhe rregjimin doganor (për import dhe / ose eksport) që aplikohet duke vendosur 'X' në kutinë e duhur.
- 2.a dhe b Lidhur me rregjimin e përpunimit aktiv, shkruani kodin 1 për sistemin me pezullim dhe kodin 2 për sistemin me rimbursim. Për sa i përket ri-eksportit, procedurat e thjeshtuara aplikohen për deklaratën doganore kur kërkohet.
3. Vendosni kodin përkatës:
 1. Aplikimi i parë për një autorizim
 2. Aplikim për një ndryshim autorizimi apo ripërtëritje (gjithashtu shenoni numrin e autorizimit përkatës)
- 4.a Tregoni nëse statusi i operatorit të autorizuar ekonomik është çertifikuar; nëse "PO", shkruani numrin përkatës.
- 4.b Shkruani tipin, referencën dhe - nëse zbatohet - datën e mbarimit të autorizimit/meve përkatës për të cilin aplikohet përdorimi i procedurë të thjeshtuar; në rastet kur sapo është aplikuar për autorizimin, shkruani llojin e autorizimit për të cilin aplikohet dhe datën e aplikim.

Kodi	Rregjimi i Autorizuar
1	Magazinë Doganore
2	Përpunim aktiv
3	Lejimi i përkohshëm
4	Përdorim i veçantë përfundimtar (end use)
5	Përpunimi nën kontrollin doganor
6	Përpunimit pasiv

5. Informacion mbi llogaritë kryesore.
- Tregtare, fiskale apo llogari të tjera kontabiliteti.
- 5.a Shkruani adresën e plotë të vendndodhjes ku janë mbajtur llogaritë kryesore.
- 5.b Shkruani llojin e llogarive (të mbajtura në mënyrë elektronike ose në letër, dhe llojin e sistemit dhe softëare në përdorim).
6. Shkruani numrin e formularëve plotësues bashkangjitur kësaj kërkesë.

Pjesa II

Të dhënat që shkruhen në kutitë e ndryshme të formularit vijues për Importet dhe Eksportet

7. Informacion mbi regjistrat (llogaritë lidhur me procedurat doganore).
- 7.a Shkruani adresën e plotë të vendndodhjes ku mbahen të dhënat.
- 7.b Shkruani llojin e të dhënave (elektronike ose në letër, dhe llojin e sistemit dhe softëare në përdorim).
- 7.c Shkruani, nëse zbatohet, informacione të tjera përkatëse në lidhje me të dhënat
8. Informacion në lidhje me llojin e mallrave dhe transaksionet.
- 8.a Shkruani, nëse zbatohet, kodin përkatës të NK-së; në të kundërt vendosni të paktën kapitujt e NK dhe përshkrimin e mallrave.
- 8.b-e Shkruani informacionin e duhur për çdo muaj.
- 8.f Në import, aplikuesi ka mundësi të tregoj se ai dëshiron të përdorë kursin e këmbimit të vlefshëm në ditën e parë të periudhës së deklarimit, në përputhje me nenin 40 të ligjit nr. 8449, datë 27.01.1999.

Vendosni një 'X' në kutinë e duhur, nëse kjo kërkohet.
9. Shkruani kodet përkatëse për regjimet doganore.
10. Shkruani zyrën doganore përkatëse doganore ku depozitohet deklarata e thjeshtuar.
11. Shkruani emrin e zyrës doganore mbikqyrëse.
12. Tregoni, duke shkruar një 'X' në kutinë e duhur, llojin e deklaratës e thjeshtuar; në rast të përdorimit të dokumenteve tregtare apo të tjera dokumentave administrativ, lloji i dokumenteve në përdorim duhet të specifikohet.

13. Shkruani, nëse zbatohet, informacionin shtesë apo kushtet të cilat janë të rëndësishme për procedurën e thjeshtuar në fjalë, të tilla si rregjimet dhe afatet për depozitimin e deklaratës plotësuese.

Të dhënat jo-konfidenciale të aksesueshme për publikun e gjerë:

Publikut të gjerë do ti jepet akses në të dhënat e mëposhtme (duke iu referuar numrit në kuti në formularin e aplikimit):

- Numri i autorizimit i dhënë nga autoriteti doganor;
- Kodi i rregjimit, (kutia 9);
- Tregues nëse procedura e thjeshtuar është dhënë për import ose eksport (kutia 2.a ose 2.b);
- Kodi i zyrës doganore (kutia 10a);

TË DHËNAT PËR NJË DEKLARIM TË THJESHTUAR (PAPLOTË)

(për qëllime të nenit 52 të këtij vendimi)

1. Përshkrim i përgjithshëm

Formulari i deklaratës së thjeshtuar plotësohet dhe përdoret duke ju referuar rast pas rasti dispozitave të përgjithshme të përcaktuara në Kreun I, të Aneksit 12 të Vendimit të Këshillit të Ministrave 205, datë 13.04.1999, të ndryshuar.

2. Të dhëna të kërkuara dhe lista e kutive që duhen përdorur

Formularët e deklaratës përmbajnë një numër kutish, prej të cilave vetëm një pjesë duhen përdorur, në varësi të regjimit ose regjimeve doganore në fjalë. Referencat e dokumenteve që mungojnë, në të gjitha rastet, duhet të tregohen në deklaratë.

Pa rënë ndesh me zbatimin e dispozitave të veçanta në lidhje me secilën kuti të Kreut II apo III, të Aneksit 12 të Vendimit të Këshillit të Ministrave 205, datë 13.04.1999, të ndryshuar, në vijim është dhënë lista e kutive të DAV që plotësohen për secilin regjim për të cilin mundet të aplikohet një deklaratë e thjeshtuar.

- a) Kutia 1, ndarja e parë në varësi të regjimit dhe ndarja e dytë ku shënohet tipi i deklaratës që në rastin konkret është e thjeshtuar.
- b) Kutitë 2, 3, 4, 5, 6, 8, 17, 18, 21, 31, 32, 35, 38, 40, 44, 47, 49, 50, 52, 55 dhe 56.

3. Afati kohor

Sipas përcaktimeve në autorizim, në formularin e deklaratës së thjeshtuar duhet të tregohet gjithashtu edhe afati kohor brenda të cilit duhet të depozitohen tek zyra doganore kompetente të dhënat, dokumentat dhe deklarimi plotësues për mbylljen e deklaratës së thjeshtuar.

PËRJASHTIM NGA DETYRIMET E IMPORTIT PËR SENDET VETJAKE QË U PËRKASIN INDIVIDËVE QË NDRYSHOJNE VENDQËNDRIMIN
FORMULARI I SIGURIMIT

Data: _____

TË DHËNA PERSONALE	Emri dhe Mbiemri	Numri i letërnjoftimit	
	Adresa		
	Kodi postar	Nr. telefonit	
VENDBANIMI NË NJË VEND TJETER	ALTERNATIVA A Përfashtim nga detyrimet e importit për mallra, të ndryshme nga automjetet private dhe rimorkiot, motomjetet dhe ciklomotorët, rulotët për kamping, barkat/jahtet private (familjare) apo për argëtim dhe mjetet ajrore private, sipas nenit 96 deri 104 të këtij vendimi. Unë po transferoj vendbanimin (vendqëndrimin) tim të zakonshëm nga një vend tjetër për në Republikën e Shqipërisë. Data e transferimit: _____ Nga vendi: _____ Vendbanimi im i zakonshëm ka qënë në një vend tjetër për një periudhë pa ndërprerje për të paktën 12 muaj. Unë vërtetoj se mallrat e dhëna më poshtë kanë qënë në posedimin time dhe janë përdorur nga unë ose anëtarë të familjes në vendin e mëparshëm të qëndrimit për të paktën 6 muaj përpara datës në të cilën kam pushuar së qeni banor i vendit prej nga jam nisur ose para datës në të cilën mallrat janë sjellë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë (në zhdoganim). Kuptoj se mallrat e ndryshme nga automjetet private dhe rimorkiot, motomjetet dhe ciklomotorët, rulotët për kamping, barkat/jahtet private (familjare) apo për argëtim dhe mjetet ajrore private, për të cilat është dhënë përjashtim nga detyrimet e importit nuk mund të jepen hua, si garanci, me qira, ose të transferohen brenda 12 muajsh nga data e deklarimit për vendosje në qarkullim të lirë, pa paguar më parë detyrimet e importit dhe tatimet apo taksat e tjera. Emri, Mbiemri, Firma: _____		
	ALTERNATIVA B Përfashtim nga detyrimet e importit për automjetet private dhe rimorkiot, motomjetet dhe ciklomotorët, rulotët për kamping, barkat/jahtet private (familjare) apo për argëtim dhe mjetet ajrore private, sipas nenit 96 deri 104 të këtij vendimi. Unë po transferoj vendbanimin (vendqëndrimin) tim të zakonshëm nga një vend tjetër për në Republikën e Shqipërisë. Data e transferimit: _____ Nga vendi: _____ Vendbanimi im i zakonshëm ka qënë në një vend tjetër për një periudhë pa ndërprerje për të paktën 12 muaj. Unë vërtetoj se automjeti privat dhe rimorkio, motomjeti dhe ciklomotori, ruloti për kamping, barka/jahti privat (familjar) apo për argëtim dhe mjeti ajror privat, i përshkruar në faqen e pasme përmbush kushtet e mëposhtme: a) Unë kam qënë pronari i regjistruar i automjetit privat dhe rimorkio, motomjeti dhe ciklomotori, ruloti për kamping, barka/jahti privat (familjar) apo për argëtim dhe mjeti ajror privat, kur zbatohet një regjistrim i tillë, për të paktën 12 muaj përpara transferimit në Republikën e Shqipërisë; b) më përket mua për të paktën 12 muaj para se të sillej në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë; c) është përdorur prej meje normalisht në një vend tjetër për të paktën 12 muaj para se të sillej në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë; dhe kuptoj se u është dhënë përjashtim nga detyrimet e importit me kushtin që nuk mund të jepen hua, si garanci, me qira, ose të transferohen brenda 12 muajsh nga data e deklarimit për vendosje në qarkullim të lirë, pa paguar më parë detyrimet e importit dhe taksat e tjera për të cilat është dhënë përjashtimi. Emri, Mbiemri, Firma: _____		
SENDE VETJAKE (Në qoftë se kërkohet përjashtim nga detyrimet e importit për një automjet privat dhe rimorkio, motomjet dhe ciklomotor, rulot për kamping, barkë/jaht privat (familjar) apo për argëtim dhe mjet ajror privat, duhet të plotësohet seksioni "MJETI VETJAK I TRANSPORTIT" në faqen e dytë)	Data e importimit Dërgesa përfshin pije alkoolike (alkole, verëra, birra), produkte duhani dhe produkte të tjera objekt i kufizimeve të veçanta të importit ☐ JO ☐ PO		
	SPECIFIKIME TË MALLRAVE NË DËRGESË Mallra për të cilat është kërkuar përjashtim nga detyrimet doganore		

	Mallrat e renditura më sipër dhe për të cilat është kërkuar përjashtim (Lutemi shënoni të gjitha kushtet që plotësohen)		
	☐ më përkasin mua		
	☐ përbëjnë nevojë për mua dhe familjen time		
	☐ janë pajisje shtëpie, të përdorura në një vend tjetër nga unë ose pjestarë të familjes sime		
	☐ do të përdoren në Republikën e Shqipërisë nga unë ose pjestarë të familjes sime		

SENDE VETJAKE	Lloji	Marka	Model i vitit
MJETI VETJAK I TRANSPORTIT (automjet privat dhe rimorkio, motomjet dhe ciklomotor, rulot për kamping, barkë/jaht privat (familjar) apo për argëtim dhe mjet ajror privat)	Ngjyra	Shasia, numri i serisë, motori dhe nr. i fabrikimit	
	Shitësi/Furnizuesi (emri dhe adresa)		
	Data e dërgimit	Vendi i dërgimit	Çmimi i blerjes
	Data e regjistrimit	Kodi i kombësisë dhe nr. i targave	Regjistrim i vlefshëm deri
	Kilometrazhi para dërgimit km/milje	Kilometrazhi aktual km/milje	Siguracion ☐ JO ☐ PO
	Kohzgjatja		
ZBATOHET PËR ALTERNATIVËN B	Gjatë tre viteve të fundit, Unë		
	☐ Nuk kam deklaruar automjet privat dhe rimorkio, motomjet dhe ciklomotor, rulot për kamping, barkë/jaht privat (familjar) apo për argëtim dhe mjet ajror privat, për çlirim në doganë dhe		
	☐ Nuk kam marrë përjashtim nga detyrimet e importit për mallra të tilla si send vetiak i individit që ndryshon vendqëndrimin.		
	☐ Kam deklaruar automjet privat dhe rimorkio, motomjet dhe ciklomotor, rulot për kamping, barkë/jaht privat (familjar) apo për argëtim dhe mjet ajror privat, të mëposhtëm për çlirim në doganë dhe kam marrë përjashtim nga detyrimet e importit për mallra të tilla si send vetiak i individit që ndryshon vendqëndrimin.		
	Lloji	Data	Zyra doganore
Të dhëna të mëtejshme			
TË DHËNA TË VECANTA DHE KËRKESA	Përjashtim nga detyrimet e importit për sendet vetjake për llogari të transferimit tim		
	☐ nuk është marrë më parë		
	data	zyra doganore	
	☐ është marrë më parë		
Të dhëna të mëtejshme			
GARANCIA DHE FIRMA	Unë verifikoj se të gjitha të dhënat e paraqitura		Firma dëshmohet nga:
	në këtë formular janë të plota dhe të vërteta		Adresa
	Data	Firma personale	Kodi postar
VETËM PËR PËRDORIM ZYRTAR	Dokumenti i identitetit, vërejtje	Nënshkrimi përfaqësuesit donator	
		Vula	

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore

A. Libra, publikime dhe dokumente

Kodi NK	Përshkrimi
3705	Pllakat dhe filma fotografike, të ekspozuara dhe të zhvilluar, përveçse filmat kinematografike:
ex 3705 90 10	– Mikrofilma të librave, libra me fotografi për fëmijë dhe libra me vizatime apo piktura, fletore pune shkollore, libra me fjalëkryqe, gazeta dhe botime periodike, dokumente të shtypura apo raporte të karakterit jo-komercial, fleta të ilustrimeve, faqe të shtypura dhe kopje riprodhuese për botimin e librave
ex 3705 10 00	– Filma riprodhues për botimin e librave
ex 3705 90 90	
4903 00 00	Libra me fotografi, vizatime apo për ngjyrosje për fëmijë
4905	Harta dhe skica hidrografike ose të ngjashme e të gjitha llojeve, duke përfshirë atlasat, hartat e murit, planet topografike dhe globet, të shtypura:
	– Te tjera:
ex 4905 99 00	– – Te tjera:
	– Harta, skica dhe diagrame në interesin e fushave të tilla shkencore si gjeologji, zoologji, botanikë, mineralogji, paleontologji, arkeologji, etnologji, meteorologji, klimatologji dhe gjeofizikë
ex 4906 00 00	Plane dhe projekte arkitekturale, industriale apo inxhinierike dhe kopje të tyre
4911	Materialet të tjera të shtypura, duke përfshirë pikturat dhe fotografite:
4911 10	– Material për reklamim profesioni, katalogë tregtar e të ngjashëm:
ex 4911 10 90	– – Te tjera:
	– Katalogë të librave dhe publikimeve, libra dhe publikime të ofruara në shitje nga botuesit apo nga librashitësit të vendosur jashtë Shqipërisë
	– Katalogë të filmave, materiale të incizuara apo materiale të tjera pamore dhe dëgjimore të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor
	– Afishe për promovim turizmi dhe publikime turistike, broshura, udhërrëfyes, orare, pamflete dhe publikime të ngjashme, me ose pa ilustrime, duke përfshirë ato të botuara nga kompani private, të bëra me qëllim të inkurajimit të publikut për të udhëtuar jashtë Shqipërisë, duke përfshirë mikro-kopje të këtyre artikujve
	– Material informativ bibliografik për shpërndarje falas (1)
	– Te tjera:
4911 99 00	– – Te tjera:
	– Fleta të ilustruara, faqe të shtypura dhe kopje të riprodhuara për t'u përdorë për botimin e librave, përfshirë edhe mikro-kopje të këtyre artikujve (1)
	– Mikrokopje të librave, librave me fotografi për fëmijë, librave për vizatim apo ngjyrosje, fletore pune shkollore, librave me fjalëkryqe, gazetave dhe botimeve periodike dhe të dokumenteve apo raporteve të karakterit jo-komercial (1)
	– Publikime të bëra me qëllim të inkurajimit të publikut për të studiuar jashtë Shqipërisë, përfshirë mikro-kopje të këtyre publikimeve (1)
	– Diagrame meteorologjike dhe gjeofizike
9023 00	Instrumente, aparatura dhe modele, të krijuara për qëllime demonstrative (për shembull në arsim apo ekspozita), të papërshtatshme për përdorim tjetër:
ex 9023 00 80	– Te tjera:
	– Harta dhe skica në interesin e fushave të tilla shkencore si në gjeologji, zoologji, botanikë, mineralogji, paleontologji, arkeologji, etnologji, meteorologji, klimatologji dhe gjeofizikë
(1) Megjithatë, përjashtimi nuk vlen për artikuj në të cilët reklamat mbulojnë më tepër se 25 % të sipërfaqes. Në rast të publikimeve dhe afisheve për promovim të turizmit, kjo përqindje ka të bëjë vetëm me reklama private tregtare.	

B. Materiale pamore dhe dëgjimore të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor

Artikujt e radhitur në Aneksin II (A) të prodhuara nga Kombet e Bashkuara apo nga një nga agjencitë e tyre të specializuara.

Shënim: me ex kuptohet se përmbajtja e këtij kodit vjen pjesërisht nga kode të mëparshëm.

Materialet arsimore, shkencore dhe kulturore që përjashtohen nga detyrimet e importit me kusht

A. Materiale pamore dhe dëgjimore të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor

Kodi NK	Përshkrimi	Inst itucioni apo organizata përfituese
3704 00	Pllaka fotografike, filma, letër, karton dhe tekstil, të ekspozuara por jo të zhvilluara:	Të gjitha organizatat (duke përfshirë organizatat transmetuese dhe televizive), institucionet apo shoqatat e aprovuara nga autoritetet kompetente, me qëllim të lejimit të këtyre mallrave të liruara nga detyrimet e importit
ex 3704 00 10	– Pllaka dhe filma:	
	– Filma kinematografik, pozitivë, të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor	
ex 3705	Pllakat dhe filma fotografike, të ekspozuara dhe të zhvilluar, përveçse filmat kinematografike:	
	– Të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor	
3706	– Të një gjerësie prej 35 mm apo më shumë:	
	– – Të tjera:	
ex 3706 10 99	– – – Pozitivët e tjerë:	
	– Kronika (me ose pa kolonë zanore) ku përshkruhen ngjarje me vlerë të lajmeve aktuale në momentin e importimit, dhe të importuara deri në dy kopje nga secila temë për qëllime kopjimi	
	– Materiale filmike të arkivit (me ose pa kolonë zanore) të destinuara për përdorim në lidhje me kronika	
	– Filma rekreativ veçanërisht të përshtatura për fëmijë dhe të rinj	
	– Filma tjerë të karakterit edukativ, shkencor ose kulturor	
3706 90	– Te tjera:	
	– – Te tjera:	
	– – – Pozitivët e tjerë:	
ex 3706 90 51	– Kronika (me ose pa kolonë zanore) ku përshkruhen ngjarje me vlerë të lajmeve aktuale në momentin e importimit, dhe të importuara deri në dy kopje nga secila temë për qëllime kopjimi	
ex 3706 90 91		
ex 3706 90 99		
	– Materiale filmike të arkivit (me ose pa kolonë zanore) të destinuara për përdorim në lidhje me kronika	
	– Filma rekreativ veçanërisht të përshtatura për fëmijë dhe të rinj	
	– Filma tjerë të karakterit edukativ, shkencor ose kulturor	
4911	Artikuj të tjerë të shtypur, përfshirë pikturat dhe fotografitë e shtypura:	
	– Të tjera:	
ex 4911 99 00	– – Të tjera:	
	– Mikro-karta apo mjete të tjera për ruajtje të informatave që nevojiten në shërbimet e kompjuterizuara informative dhe dokumentare të karakterit edukativ, shkencor apo kulturor	
	– Harta të murit të dizajnuara vetëm për demonstrim dhe edukim	
ex 8523	Disqe, shiritë, pajisjet ruajtëse, kartat smart dhe mjetet e tjera për regjistrimin e tingujve ose fenomeneve, nëse janë ose jo të regjistruara, përfshi matricat dhe klishe të prodhimin e disqeve, por duke përjashtuar produktet e kapitullit 37 :	
	– Të një karakteri edukativ, shkencor apo kulturor	
ex 9023 00	Instrumentat, aparatet dhe modelet, e projektuara për qëllime demonstrative (psh, në shkollim ose ekspozitë), të papërshtatshme për përdorime të tjera:	

	– Mostra, modele dhe harta muri të karakterit edukativ, shkencor apo kulturor, të projektuara vetëm për demonstrim dhe edukim	
	– Maket apo paraqitje figurative të koncepteve abstrakte, siç janë strukturat molekulare apo formulat matematikore	
Të ndryshme	Holo-grame për projekte laserike	
	Pajisje për multi-media	
	Materiale për udhëzime të programuara, duke përfshirë materialet në formë seti me materialet e shtypura korresponduese	

B. Objekte të koleksionistëve dhe punime arti me karakter edukativ, shkencor apo kulturor

Kodi NK	Përshkrimi	Institucioni apo organizata përfituese
Të ndryshme	Objekte të koleksionistëve dhe punime arti, që nuk janë në shitje	Galeritë, muzetë dhe institucionet tjera të aprovuara nga Ministria përkatës, me qëllim të lejimit të këtyre mallrave pa detyrime importi

Shënim: me ex kuptohet se përmbajtja e këtij kodit vjen pjesërisht nga kode të mëparshëm.

Aneksi 11

Artikujt e projektuar posaçërisht për përparimin arsimor, shkencor apo kulturor të personave të verbër

Kodi NK	Përshkrimi
4911	Artikuj të tjerë të shtypur, përfshirë pikturat dhe fotografitë e shtypura:
4911 10	— Materiale tregtare reklamuese, katalogjet tregtare dhe të ngjashmet e tyre:
ex 4911 10 90	— — Të tjera:
	— Për të lehtësuar të verbërit dhe pjesërisht të verbërit
	— Të tjera:
ex 4911 91 00	— — Piktura, vizatime dhe fotografi:
	— Për të lehtësuar të verbërit dhe pjesërisht të verbërit
ex 4911 99 00	— — Të tjera:
	— Për të lehtësuar të verbërit dhe pjesërisht të verbërit

Shënim: me ex kuptohet se përmbajtja e këtij kodit vjen pjesërisht nga kode të mëparshëm.

Aneksi 12

Artikujt e projektuar posaçërisht për përparimin arsimor, shkencor apo kulturor të personave të verbër me kusht

Kodet NK	Përshkrimi
4802	Letër dhe karton i pa mbështjellë, i llojit që përdoret për shkrime, stampim apo qëllime tjera grafike, dhe letër-karton me vrima dhe shirita letre me vrima, në rulon apo në fletë drejtkëndëshe (duke përfshirë edhe fletët katrore) të çfarëdo madhësie, të ndryshme nga letra e kreut nr 4801 ose 4803; letër dhe karton të punuara me dorë:
	– Lloje të tjera të letërës dhe kartonit, që nuk përmban fibra të përfutuara nga proceset mekanike apo kimiko-mekanike apo nga të cilat jo më tepër se 10% e peshës së përbërjes totale të fibrave janë fibra të tilla:
ex 4802 55	– Me peshë 40 g/m ² ose më tepër por jo më shumë se 150 g/m ²
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 4802 56	– Me peshë 40 g/m ² apo më shumë, por jo më shumë se 150 g/m ² , në fletë, me një anë që nuk e kalon 435 mm dhe në anën tjetër që nuk e kalon 297 mm në gjendje të shpalosur
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 4802 57 00	– Të tjera, me peshë 40 g/m ² ose më tepër por jo më shumë se 150 g/m ²
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 4802 58	– Me peshë më tepër se 150 g/m ² :
	– Letër Braille (për të verbërit)
	– Tjetër letër dhe karton në të cilën më shumë se 10% e peshës totale të fibrave përbëhet nga fibra të përfutuara nga një proces mekanik ose kimik-mekanik:
ex 4802 61	– në role
ex 4802 61 80	– – Të tjera
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 4802 69 00	– Të tjera
	– Letër Braille (për të verbërit)
4805	Leter dhe karton tjetër i paveshur, në role apo në fleta, jo me tej të punuara apo të procesuara sesa siç është specifikuar në Shënimin 3 të këtij Kapitulli:
	– Të tjera:
ex 4805 91 00	– Me peshë specifike jo më shumë se 150 g/m ²
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 4805 92 00	– Me peshë specifike me shume se 150 g/m ² , por më pak se 225 g/m ²
	– Letër Braille (për të verbërit)
4805 93	– Me peshë 225 g/m ² , ose më shumë:
ex 4805 93 80	– – Të tjera:
	– Letër Braille (për të verbërit)
4823	Tjetër letër, karton, mbushje celulozike dhe tekstile të fibrave celulozike, të prera në madhësi apo formë; artikuj të tjerë të brumit të letërës, letër, karton, mbushje celulozike apo tekstileve prej fibrave celulozike:
	– Tjetër letër dhe karton, të llojit që përdoret për shkrim, shtypje apo qëllime tjera grafike:
4823 90	– Të tjera:
ex 4823 90 40	– Leter dhe karton, për t'u përdorur për shkrime, shtypshkrime ose qëllime të tjera grafike
	– Letër Braille (për të verbërit)
ex 6602 00 00	Bastunet, bastunet mbështetës, kamzhiqet, artikujt për gjueti dhe të ngjashmet e tyre:
	– Shkop i bardhë për të verbërit dhe pjesërisht të verbër
ex 8469	Makina shkrimi dhe makina për procesimin e fjalëve:
	– Shkop i bardhë për të verbërit dhe pjesërisht të verbër
ex 8469	Makina shkrimi dhe makina për procesimin e fjalëve:
	– Të përshtatura për t'u përdorë nga persona të verbër apo pjesërisht të verbër
ex 8471	Makina automatike për procesim të dhënash dhe njësi të tyre: lexues magnetikë apo optikë, makina për transkriptim të të dhënave në mjete komunikimi të të dhënave në formë të koduar dhe makina për procesim të atyre të dhënave, që nuk janë specifikuar apo përfshirë diku tjetër:
	– Pajisje për prodhimin mekanik të materialit Braille dhe të regjistruar për të verbërit
ex 8519	Aparate për regjistrimin ose riprodhimin e zërit:
	– Gramafon dhe kasetofon të projektuar apo përshtatur enkas për persona të verbër dhe pjesërisht të verbër

ex 8523	Disqe, shirita, pajisjet ruajtëse, kartat smart dhe mjetet e tjera për regjistrimin e tingujve ose fenomeneve, nëse janë ose jo të regjistruara, përfshi matricat dhe klisjet për prodhimin e disqeve, por duke përjashtuar produktet e kapitullit 37 :
	– Libra që flasin
	– Regjistruar magnetike dhe kaseta për prodhim të Braille dhe të librave që flasin
9013	Mjete kristalore të lëngshme që nuk përmbajnë artikuj të paraqitur me detalisht në krerët tjerë; laserë, të ndryshme nga diodat laserike; pajisje dhe instrumente tjera optike, që nuk janë specifikuar apo përfshirë diku tjetër në këtë kapitull:
ex 9013 80	– Pajisje, mjete dhe instrumenta të tjera:
	– Zmadhues televiziv për personat e verbër dhe pjesërisht të verbër
9021	Aparate ortopedike, përfshirë patericat, rripat dhe lidhëset kirurgjike; rripa metalikë dhe pajisje tjera për fraktura; pjesë artificiale të trupit; aparate për dëgjim dhe pajisje tjera të cilat barten në trup, ose të transplantuara në trup, për të kompensuar ndonjë defekt apo paafësi:
9021 90	– Të tjera:
ex 9021 90 90	– – Të tjera:
	– Orientues elektronike dhe pajisje për detektimin e pengesave për të verbërit dhe pjesërisht të verbërit
	– Zmadhues televiziv për personat e verbër dhe pjesërisht të verbër
	– Makina lexuese elektronike për personat e verbër dhe pjesërisht të verbër
9023 00	Instrumentat, aparatet dhe modelet, e projektuara për qëllime demonstrative (p.sh., në shkollim ose ekspozitë), të papershtatshme për përdorime të tjera:
ex 9023 00 80	– Të tjera:
	– Mjete mesimore dhe aparate të projektuara për personat e verbër dhe pjesërisht të verbër
ex 9102	Oret e dorës, oret e xhepit dhe orë të tjera, përfshi kronometrat, të ndryshme nga ato të kreut 9101:
	– Orë Braille (për të verbër) me kapakë që nuk janë nga metalet e çmueshme
9504	Artikuj për parqe të lojërave, për lojëra të tavolinës dhe të dhomës, duke përfshirë bilardo, tabelat speciale për lojërat kazino dhe pajisjet automatike për lojë me birila:
9504 90	– Të tjera:
ex 9504 90 90	– – Të tjera:
	– Lojëra tavoline dhe pjesë ndihmëse për to të adaptuara enkas për t'u përdorur nga personat e verbër dhe pjesërisht të verbër
Të ndryshme	Të gjithë artikujt tjerë të dizajnuar enkas për përpunimin arsimor, shkencor apo kulturor të personave të verbër dhe pjesërisht të verbër

Shënim: me ex kuptohet se përmbajtja e këtij kodit vjen pjesërisht nga kode të mëparshëm.